

SSK, İŞ, BAĞ-KUR VE İLGİLİ KANUNLAR ÇERÇEVESİNDE
PRATİK, TEMEL BİLGİLER VE KISA NOTLAR

SOSYAL GÜVENLİK VE ÇALIŞMA HAYATI REHBERİ

Mahmut ÇOLAK
Sigorta Müfettişi

TÜRMOB YAYINLARI- 265
ANKARA - 2005
Sirküler Rapor Serisi
Seri No: 2005 - 6

TÜRMOB Adına Sahibi
Mehmet TİMUR

Sorumlu Yazışleri Müdürü
Ali E. DOĞANOĞLU

Dizgi - Düzenleme

TÜRMOB
Basın - Yayın Servisi

Yayın Türü

Yaygın Süreli

Baskı

Matsa Basımevi
(0.312) 395 20 54

Sirküler Rapor kitaplarında yer alan yazılarda ileri sürülen görüşler yalnızca yazarlarına aittir. Yayıncı kuruluş TÜRMOB'u bağlamaz.

ÖNSÖZ

Muhasebecilik, mali müşavirlik mesleği sürekli bir gelişim ve değişim içinde kendini yenilemek zorundadır. Bu yüzden TÜRMOB'un temel politikalarından birini eğitim faaliyetleri oluşturmaktadır. TÜRMOB ve Odalarımızın en fazla ağırlık verdiği konuların başında eğitim seminerleri ve yayınlar gelmektedir.

Meslektaşlarımızın ve aday meslek mensuplarımızın ihtiyaç duyacakları bilgiye, en kolay şekilde ulaşmalarını sağlamak, TÜRMOB'un temel hedeflerinden birisidir. Geniş bir yayın yelpazesi ile bu eğitim ve bilgilenebilirliğe yönelik ihtiyacı karşılamaya çalışıyoruz. **Sirküler Rapor** yayınımla mevzuatta meydana gelen değişiklikleri ve uygulamaya yönelik bilgilendirmeyi sağlama gayreti içindeyiz.

Sirküler Rapor kitaplarımız bir okuma komisyonu tarafından incelenen ve sonrasında basılarak sizlerin istifadesine sunulmaktadır.

Siz değerli meslektaşlarımızın ve stajyerlerimizin beğeni ve takdirini toplayacağına inandığımız 20056 Seri Numaralı bu kitabı; Sigorta Müfettişi Mahmut ÇOLAK tarafından hazırlanan "**Sosyal Güvenlik ve Çalışma Hayatı Rehberi**" isimli eser oluşturuyor. Bu çalışma bir kaynak kılavuz niteliğinde olup konuyu örnekleri ile açıklamaktadır.

Sirküler kitaplarımız, bir plan doğrultusunda hazırlanarak, her ay bir kitap olarak sizlere ulaştırılmaktadır. Kitabın, meslek camiamıza ve uygulamacılara faydalı olmasını diliyorum. Eğitim serimize gösterilen ilgi ve destekten dolayı meslektaşlarımıza ve stajyerlerimize teşekkürlerimi sunarım.

Nail SANLI
Genel Sekreter

İÇİNDEKİLER

1- Asgari Ücret	1
2- Sigorta Primine Esas Kazanç	6
3- İşsizlik Sigortası Primi	10
4- SSK Prim Oranları	11
5- SSK Belgelerinin Kuruma Verilme Süreleri Ve Müeyyideleri	12
6- Kanuni Defter ve Belgelerin İbraz Edilmemesi Durumunda Uygulanacak İdari Para Cezaları	14
7- Kanuni Defter ve Belgelerin Geçersiz Sayılması Durumunda Uygulanacak İdari Para Cezaları	14
8- Brüt Asgari Ücretten Net Asgari Ücretin Hesaplanması ve İşverene Maliyeti	15
9- Sigorta Primine Tabi Olan Olmayan Kazançlar Listesinden Bazıları	18
10- Tahsis Uygulamasında Meydana Gelen Değişiklikler	23
11- Maktu Gebelik, Doğum Ve Emzirme Yardımları	27
12- Poliklinik Muayene Ücreti	27
13- SSK Alacaklarında Uygulanan Gecikme Zammı(Faiz Oranları) Oranları	28

14- 506 Sayılı Kanunun Geçici 81 inci Maddesinin (A) ve (B) Bentlerine Göre Yaşlılık Aylığından Yararlanma Şartları . . .	29
15- 2925 Sayılı Kanunun Geçici 2'nci Maddesine Göre Yaşlılık Aylığından Yararlanma Şartları	36
16- Sakatlık Dereceleri	40
17- Sakatlığı Nedeniyle Vergi İndiriminden Yararlananların Yaşlılık Aylığından Yararlanabilmek İçin Gerekli Şartlar . .	40
18- İş Kazalarıyla Meslek Hastalıkları Prim Tarifesi	41
19- İnşaatın İkmal Edilen Kısımının Bina Maliyetine Oranlarını Gösterir Cetvel	74
20- Mimarlık Hizmetleri Bedellerinin Hesaplanmasına Esas Birim Maliyetler	78
21- 506 Sayılı Kanuna Göre Sigortalılık Sürelerine Eklenen Hizmet Yerleri ve Eklenecek Süreler	95
22- Kıdem Tazminatı Tavanı	97
24- Kıdem Tazminatı Hesabına Dahil Olan/Olmayan Ödemelerden Bazıları	98
25- Yıllık Ücretli İzin Süreleri	99
26- Akdin Feshinde Bildirim Süreleri ve İhbar Tazminatı Tutarları	100
27- Özürlü, Eski Hükümlü ve Terör Mağduru Çalıştırma Oranı	101

28- Özürlü,Eski Hükümlü ve Terör Mağduru Çalıştırmamanın Müeyyidesi	101
29- Yeniden Değerleme Oranları	102
30- 4857 Sayılı İş Kanunu' na Göre Uygulanacak İdari Para Cezaları	102
31- İş Kanuna Göre Yayımlanan Yönetmelik, Tebliğ ve Kararlar	109
32- İş Sağlığı Ve Güvenliğine İlişkin Risk Grupları Listesi Tebliği	113
33- Özürlülerin Çalıştırılabilecekleri İşler	138
34- Çocuk İşçilerin Çalıştırılabileceği İşler	180
35- Ağır ve Tehlikeli İşlere Ait Çizelge	185
36- Sanayi, Ticaret, Tarım ve Orman İşleri Listesi	199
37- Yüzdelerden Toplanan Paraların İşçilere Dağıtılması Puan Cetveli	208
38- Bağ-Kur Sigortalıları Prim Tablosu	210
39- İşçi Özlük Dosyasında Bulunması Gereken Belgeler	211
40- Yapı işleri (inşa ve mühendislik çalışmaları) listesi	213
41- İş sağlığı ve güvenliği risklerini içeren çalışmaların listesi	214
42- Kısa Notlar	215

1- ASGARİ ÜCRET (Kanuni dayanağı : 4857/39)

1.a) 16 yaşını doldurmuş işçiler için

Yıl	Günlük Tutar (TL)	Aylık Tutar (TL)	Yürürlük Tarihi	Resmi Gazete Tarih / Sayı
1980	180.-	5.400.-	01.05.79	30.04.79 / 16624
1981	333, 33.-	10.000.-	01.05.81	16.04.81 / 17312
1982	333, 33.-	10.000.-	—	—
1983	540.-	16.200.-	01.01.83	24.12.82 / 17908
1984	817, 50.-	24.525.-	01.04.84	31.03.84 / 18358
1985	1.380.-	41.400.-	01.01.85	25.09.85 / 18879
1986	1.380.-	41.400.-	—	—
1987	2.475.-	74.250.-	01.07.87	27.06.87 / 19500
1988	4.200.-	126.000.-	01.07.88	30.06.88 / 19858
1989	4.200.-	126.000.-	—	—
1989	7.500.-	225.000.-	01.08.89	27.07.89 / 20234
1990	13.800.-	414.000.-	01.08.90	27.07.90 / 20587
1991	26.700.-	801.000.-	01.08.91	30.07.91 / 20945
1992	48.300.-	1.449.000.-	01.08.92	28.07.92 / 21298
1993	83.250.-	2.497.500.-	01.08.93	30.07.93 / 21653
1994	139.125.-	4.173.750.-	01.09.94	10.08.94 / 22017

1995	282.000.-	8.460.000.-	01.09.95	11.08.95/22371
1996	567.000.-	17.010.000.-	01.08.96	31.07.96/22713 Mük.
1997	1.181.250.-	35.437.500.-	01.08.97	31.07.97/23066
1998	1.594.650.-	47.839.500.-	01.08.98	31.07.97/23066
1999	2.602.500.-	78.075.000.-	01.01.99	31.12.98/23570 Mük.
1999	3.120.000.-	93.600.000.-	01.07.1999	31.12.98/23570 Mük.
2000	3.660.000.	109.800.000.-	01.01.2000	31.12.99/23923
2000	3.960.000.-	118.800.000.-	01.07.2000	31.12.99/23923
2001	4.665.000.-	139.950.000.-	01.01.2001	22.12.2000/24268
2001	4.898.250	146.947.500.-	01.07.2001	22.12.2000/24268
2001	5.598.000.-	167.940.000.-	01.08.2001	26.07.2001/24478
2002	7.400.025.-	222.000.750.-	01.01.2002	29.12.2001/24625
2002	8.362.500.-	250.875.000.-	01.07.2002	28.6.2002/24799
2003	10.200.000.-	306.000.000.-	1.1.03-31.12.03	31.12.2002/24980
2004	14.100.000.-	423.000.000.-	1.1.04-30.06.04	31.12.2003/25333
2004	14.805.000.-	444.150.000.-	1.7.04-31.12.04	26.6.2004/25504
2005	16,29(YTL)	488,70(YTL)	1.1.05 - 31.12.05	30.12.2005/25686

1.b) 16 yaşını doldurmamış işçiler için

Yıl	Günlük Tutar (TL)	Aylık Tutar (TL)	Yürürlük Tarihi	Resmi Gazete Tarih / Sayı
1980	120.-	3.600.-	01.05.79	30.04.79/16624
1981	223.-	6.690.-	01.05.81	16.04.81/17312
1982	223.-	6.690.-	—	—
1983	370.-	11.100.-	01.01.83	24.12.82/17908
1984	562, 50.-	16.875.-	01.04.84	31.03.84/18358
1985	950.-	28.500.-	01.01.85	25.09.85/18879
1986	950.-	28.500.-	—	—
1987	1.710.-	51.300.-	01.07.87	27.06.87/19500
1988	2.895.-	86.850.-	01.07.88	30.06.88/19858
1989	2.895.-	86.850.-	—	—
1989	5.175.-	155.250.-	01.08.89	27.07.89/20234
1990	10.125.-	303.750.-	01.08.90	27.07.90/20587
1991	19.590.-	587.700.-	01.08.91	30.07.91/20945
1992	37.230.-	1.116.900.-	01.08.92	28.07.92/21298
1993	67.950.-	2.038.500.-	01.08.93	30.07.93/21653
1994	116.250.-	3.487.500.-	01.09.94	10.08.94/22017
1995	236.250.-	7.087.500.-	01.09.95	11.08.95/22371
1996	480.000.-	14.400.000.-	01.08.96	31.07.96/22713 Mük.

1997	997.500.-	29.925.000.-	01.08.97	01.08.97/23066
1998	1.355.475.-	40.664.250.-	01.08.97	01.08.97/23066
1999	2.212.125.-	66.363.750.-	01.01.99	31.12.98/23570 Mük.
1999	2.652.000.-	79.560.000.-	01.07.1999	31.12.98/23570 Mük.
2000	3.120.000.-	93.600.000.-	01.01.2000	31.12.99/23923
2000	3.375.000.-	101.250.000.-	01.01.2000	22.12.2000/24268
2001	3.965.250.-	118.957.500.-	01.01.2001	22.12.2000/24268
2001	4.164.000.-	124.920.000.-	01.07.2001	22.12.2000/24268
2001	4.758.300.-	142.749.000.-	01.08.2001	26.07.2001/24478
2002	6.290.025.-	188.700.750.-	01.01.2002	29.12.2001/24625
2002	7.107.000.-	213.210.000.-	01.07.2002	28.06.2002/24799
2003	8.550.000.-	256.500.000.-	1.1.03-31.12.03	31.12.2002/24980
2004	12.000.000.-	360.000.000.-	1.1.04-30.06.04	31.12.2003/25333
2004	12.600.000.-	378.000.000.-	1.7.04-31.12.04	26.6.2004/25504
2005	13,86(YTL)	415,80(YTL)	1.1.05-31.12.05	30.12.2005/25686

1.c) 3308 sayılı ıraklık ve Meslek Eğitimi Kanunu'na tabi aday çırak, çırak ve işletmelerde beceri eğitimi gören öğrenciler iin¹ (Kanuni dayanağı: 3308/25)

16 yaş uşt için

Devre	Asgari cret	
	Günlük	Aylık
01.01.2003-31.12.2003	3.060.000 TL	91.800.000 TL
01.01.2004-30.06.2004	4.230.000 TL	126.900.000 TL
01.07.2004-31.12.2004	4.441.500 TL	133.245.000 TL
01.01.2005-31.12.2005	4,89 YTL	146,61 YTL

16 yaş altı için

Devre	Asgari cret	
	Günlük	Aylık
01.01.2003-31.12.2003	2.565.000 TL	76.950.000 TL
01.01.2004-30.06.2004	3.600.000 TL	108.000.000 TL
01.07.2004-31.12.2004	3.780.000 TL	113.400.000 TL
01.01.2005-31.12.2005	4,16 YTL	124,74 YTL

¹ 3308 sayılı Kanunun 25 inci maddesine göre çırakların asgari creti, 4857/39 uncu maddesine göre tespit olunan asgari ücretlerin % 30'udur.

2- SİGORTA PRİMİNE ESAS KAZANÇ²
(Kanuni dayanağı : 506/78)

YILLARA GÖRE SİGORTA PRİMİNE ESAS KAZANÇ TUTARLARI				
DÖNEM	ALT SINIR		ÜST SINIR	
	Günlük (TL)	Aylık (TL)	Günlük (TL)	Aylık (TL)
01.01.95 - 31.03.95	139.125	4.173.750	252.700	7.581.000
01.04.95 - 31.08.95	139.125	4.173.750	271.542	8.146.260
01.09.95 - 31.10.95	271.542	8.146.260	271.542	8.146.260
01.11.95 - 14.11.95	271.542	3.801.588	271.542	3.801.588
15.11.95 - 30.11.95	282.000	4.512.000	572.232	9.155.712
01.11.95 - 30.11.95	277.120	8.313.588	431.910	12.957.300
01.12.95 - 30.06.96	282.000	8.460.000	572.232	17.166.960
01.07.96 - 31.07.96	504.900	15.147.000	973.590	29.207.700
01.08.96 - 31.12.96	567.000	17.010.000	973.590	29.207.700
01.01.97 - 28.02.97	723.775	21.713.250	1.333.072	39.992.160
01.03.97 - 30.06.97	854.165	25.624.950	1.479.043	44.371.290

- 2 Prim ve verilecek ödeneklerin hesabına esas tutulan günlük kazancın alt sınırı, 4857 sayılı İş Kanununun 39 uncu maddesine göre 16 yaşından büyükler için belirlenen günlük asgari ücrettir; üst sınırı ise günlük asgari ücretin 6,5 katıdır. Günlük kazançları alt sınırın altında olan sigortalılar ile ücretsiz çalışan sigortalıların günlük kazançları alt sınır üzerinden, günlük kazançları üst sınırdan fazla olan sigortalıların günlük kazançları da üst sınır üzerinden hesaplanır. Sigortalının kazancı alt sınırın altında ise, bu kazanç ile alt sınır arasındaki farka ait sigorta primlerinin tümünü işveren öder(506/78).

01.07.97 - 31.12.97	1.231.371	36.941.130	2.074.909	62.247.270
01.01.98 - 30.06.98	1.668.400	50.052.000	2.765.470	82.964.100
01.07.98 - 30.09.98	2.103.611	63.108.330	3.439.311	103.179.330
01.10.98 - 31.12.98	2.336.625	70.098.750	3.809.125	114.273.750
01.01.99 - 30.06.99	3.112.200	93.366.000	5.007.450	150.223.500
01.07.99 - 31.12.99	3.790.000	113.700.000	6.070.000	182.100.000
01.01.00 - 31.03.00	4.000.000	120.000.000	12.000.000	360.000.000
01.04.00 - 31.07.00	5.000.000	150.000.000	15.000.000	450.000.000
01.08.00 - 31.03.01	5.000.000	150.000.000	20.000.000	600.000.000
01.04.01 - 31.03.02	7.000.000	210.000.000	35.000.000	1.050.000.000
01.04.02 - 30.06.02	9.262.400	277.872.000	46.312.000	1.389.360.000
01.07.02 - 31.03.03	10.919.443	327.583.290	54.597.215	1.637.916.450
01.04.03 - 30.06.03	13.103.332	393.099.960	65.516.660	1.965.499.800
01.07.03 - 31.12.03	15.267.194	458.015.820	76.335.970	2.290.079.100
01.01.04 - 30.06.04	18.321.000	549.630.000	91.605.000	2.748.150.000
01.07.04 - 31.12.04	14.805.000	444.150.000	96.232.500	2.886.975.000
01.01.05 - 31.12.05	16,29 YTL	488,70 YTL	105,89 YTL	3.176,70 YTL

2.a) Özel Sektör Açısından

Devre	Alt Sınır		Üst Sınır	
	Günlük	Aylık	Günlük	Aylık
01.07.2002-31.03.2003	10.919.443	327.583.290	54.597.215	1.637.916.450
01.04.2003-30.06.2003	13.103.332	393.099.960	65.516.660	1.965.499.800
01.07.2003-31.12.2003	15.267.194	458.015.820	76.335.970	2.290.079.100
01.01.2004-30.06.2004	18.321.000	549.630.000	91.605.000	2.748.150.000
01.07.2004-31.12.2004	14.805.000	444.150.000	96.232.500	2.886.975.000
01.01.2005-31.12.2005	16,29 YTL	488,70 YTL	105,89 YTL	3.176,55 YTL

2.b) Kamu Sektörü Açısından

Devre	Alt Sınır		Üst Sınır	
	Günlük	Aylık	Günlük	Aylık
15.06.2002-14.07.2002		301.070.602		1.505.353.010
15.07.2002'den sonrası	10.919.443	327.583.290	54.597.215	1.637.916.450
15.03.2003-14.04.2003		358.157.736		1.790.788.680
15.04.2003'den sonrası	13.103.332	393.099.960	65.516.660	1.965.499.800
15.06.2003-14.07.2003		423.394.028		2.116.970.140
15.07.2003-14.12.2003	15.267.194	458.015.820	76.335.970	2.290.079.100
15.12.2003-14.01.2004		500.769.104		2.503.845.520

15.01.2004-14.06.2004	18.321.000	549.630.000	91.605.000	2.748.150.000
15.06.2004-14.07.2004		500.406.000		2.812.935.000
15.07.2004-14.12.2004	14.805.000	444.150.000	96.232.500	2.886.975.000
15.12.2004-14.01.2005		465,02 YTL		3.022,78 YTL
15.01.2005-14.12.2005	16,29 YTL	465,02 YTL	105,89 YTL	3.176,70 YTL

**2.c) 3308 sayılı Kanuna tabi ıracılar açısından ³
(Kanuni dayanağı:3308/25)**

16 yaş uşt uin

Devre	S.P.E.K.	
	Günlük	Aylık
01.01.2003-31.12.2003	5.100.000	153.000.000
01.01.2004-30.06.2004	7.050.000	211.500.000
01.07.2004-31.12.2004	7.402.500	222.075.000
01.01.2005-31.12.2005	8,15 YTL	244,5 YTL

³ 3308/25 inci madde hükmüne göre SPEK, 4857/39 uncu maddesine göre tespit olunan asgari ücretlerin %50'dir.

16 yaş altı için

Devre	S.P.E.K.	
	Günlük	Aylık
01.01.2003-31.12.2003	4.275.000	128.250.000
01.01.2004-30.06.2004	6.000.000	180.000.000
01.07.2004-31.12.2004	6.300.000	189.000.000
01.01.2005-31.12.2005	6,93 YTL	207,90 YTL

3- İŞSİZLİK SİGORTASI PRİMİ⁴ (Kanuni dayanağı: 4447/49)

Devre	İşçi Hissesi	İşveren Hissesi	Devlet Katkısı
01.06.2000-31.12.2001	%2	%3	%2
01.01.2002'den itibaren	%1	%2	%1

4 4726 sayılı 2002 Mali Yılı Bütçe Kanunu'nun 61 inci maddesinin f fıkrası gereğince, işsizlik sigortası prim oranlarının 2002 yılı için % 1'er oranında düşürülerek uygulanmış, 28.12.2002 tarih ve 24977 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 4776 sayılı 2003 Mali Yılı Genel ve Katma Bütçeleri Kanunlaşımına Kaynak Devlet Harcamalarının Yapılmasına ve Devlet Gelirlerinin Tahsiline Yetki Verilmesine Dair Kanunla, 2002 yılında geçerli olan oranların 2003 yılında da uygulamasına devam edilmiştir.5027 sayılı 2004 yılı Bütçe Kanununun 49/e maddesine de göre bu uygulamaya 2004 yılında da devam olunacaktır

4- SSK PRİM ORANLARI (Kanuni dayanağı : 506/73, Ek 7, 85, 86)

Sigorta Kolu	Toplam Prim Oranı(%)	Sigortalı Hissesi(%)	İşveren Hissesi(%)
İş kazaları ile meslek hastalıkları	1,5-7	-	1,5-7
Hastalık	11	5	6
Malullük, Yaşlılık ve Ölüm(Normal)	20	9	11
- Maden ve yer altı işlerinde çalışanlar	22	9	13
- Basın mesleğinde çalışanlar	22	9	13
Sosyal Güvenlik Destek Primi	30	7,5	22,5
İsteğe Bağlı Sigorta	25	25	-
Topluluk Sigortası	25	25	-

**5- SSK BELGELERİNİN KURUMA VERİLME SÜRELERİ
VE MÜEYYİDELERİ (Kanuni dayanağı : 506/ 8-9-79-90-140)**

Belgeler	Verilme Süresi	Müeyyidesi
İşyeri bildirgesi	En geç sigortalı çalıştırılmaya başlanılan gün	-Bilanço esasına göre defter tutmakla yükümlü olanlar Asgari Ücretx3 -Diğer defterleri tutmakla yükümlü olanlar Asgari Ücretx2 -Defter tutmakla yükümlü olmayanlar aylık asgari ücret
Sigortalı işe giriş bildirgesi.	-İlk defa işyeri tes-cilinde 1 ay - İnşaat işyerlerinde aynı gün - Diğer hallerde en az bir gün önce	(Her bir sigortalı için) aylık asgari ücret Çalışma izni olmayan sigortalılar için ise, aylık asgari ücretx2
Aylık prim ve hizmet belgesi ⁵	Takip eden ayın sonuna kadar Asılma süresi : Kuruma verilmesi gereken ayın sonundan müteakip belgenin verilmesi gereken ayın sonu-	(Her bir fiil için) Belgenin; 1-Asıl nitelikli olması halinde aylık asgari ücretin üç katını geç memek kaydıyla Kuruma verilmiş olan belgede kayıtlı sigortalı sayısı başına aylık asgari ücret

5 16.01.2004 tarih ve 25348 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak 01.05.2004 tarihinde yürürlüğe giren Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliğinin 20 nci maddesi hükmü ile; aylık sigorta primleri bildirgesi, dört aylık sigorta primleri bordrosu ile aylık sosyal güvenlik destek primi bordrosunun tek bir belgede AYLIK PRİM VE HİZMET BELGESİ adı altında birleştirilmesi öngörülmüştür.

	na kadar. (müeyyidesi: aylık asgari ücretx2)	<p>tin 1/5'i tutarında, 2-Ek nitelikte olması halinde Kuruma verilmiş olan her bir ek belge için aylık asgari ücretin 1/8'i tutarında, Şu kadar ki, ek belgenin Kurumca re'sen düzenlenmesi durumunda aylık asgari ücretin üç katı tutarında, 3-Mahkeme kararı ile veya denetim elemanlarınca yapılan tespitler sonucunda ya da kamu kurum ve kuruluşları tarafından düzenlenen belgelerden hizmetleri veya kazançları Kuruma bildirilmediği veya eksik bildirildiği saptanan sigortalılarla ilgili olması halinde, belgenin asıl veya ek nitelikte olup olmadığı, işverence düzenlenip düzenlenmediği üzerinde durulmaksızın aylık asgari ücretin üç katı tutarında, Sigorta müfettişi tarafından veya serbest muhasebeci mali müşavir ve yeminli mali müşavirlerce düzenlenen raporlara istinaden Kuruma bildirilmediği tespit edilen eksik işçilik tutarının maledildiği aylardan dolayı aylık asgari ücretin üç katı tutarında.</p>
Vizite kağıdı	Kurumca yapılan yazılı ihtar rağmen üç gün içinde düzenlenmesi gerekir.	Aylık asgari ücret

6- KANUNİ DEFTER VE BELGELERİN İBRAZ EDİLMEMESİ DURUMUNDA UYGULANACAK İDARİ PARA CEZALARI⁶ (Kanuni dayanağı: 506/79-140)

- Bilanço esasına göre defter tutanlar için	Aylık Asgari Ücretx12
- Diğer defterleri tutanlar	Aylık Asgari Ücretx6
- Defter tutmakla yükümlü olmayanlar için	Aylık Asgari Ücretx3

7- KANUNİ DEFTER VE BELGELERİN GEÇERSİZ SAYILMASI DURUMUNDA UYGULANACAK İDARİ PARA CEZALARI (Kanuni dayanağı: 506/79-140)

-Bilanço esasına göre defter tutmakla yükümlü olanlara	- Aylık asgari ücretin 12 katı tutarını aşmamak üzere Aylık asgari ücret : 2
- Diğer defterleri tutmakla yükümlü olanlara	- Aylık asgari ücretin 6 katı tutarını aşmamak üzere Aylık asgari ücret: 2
- Defter tutmakla yükümlü olmayanlara	- Aylık asgari ücretin 3 katı tutarını aşmamak üzere Aylık asgari ücret: 2

⁶ İdari para cezalarının uygulanmasında 10.06.2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanunu'nun 39 uncu maddesine göre sanayi kesiminde çalışan on altı yaşından büyük işçiler için fiilin olduğu tarihte uygulanan asgari ücret esas alınır. (506/140)

8- BRÜT ASGARI ÜCRETEN NET ASGARI ÜCRETİN HESAPLANMASI VE İŞVERENE MALİYETİ (İş kazalarıyla meslek hastalıkları prim oranı %1,5 olarak dikkate alınmıştır.)

16 Yaşından Büyük İşçiler İçin (YTL/Ay)	16 Yaşından Küçük İşçiler İçin (YTL/Ay)
Brüt Asgari Ücret 488,70	Brüt Asgari Ücret 415,80
SSK Primi(%14) 68,42	SSK Primi(%14) 58,21
İşsizlik Sigortası Primi(%1) 4,89	İşsizlik Sigortası Primi(%1) 4,16
Gelir Vergisi ⁷ (%15) 62,31	Gelir Vergisi(%15) 53,01
Damga Vergisi(%06) 2,93	Damga Vergisi(%06) 2,49
Kesintiler Toplamı 138,55	Kesintiler Toplamı 117,87
Net Asgari Ücret 350,15	Net Asgari Ücret 297,93

⁷ Gelir vergisinin hesaplanması = (Brüt ücret)- (Yasal kesintiler= SSK Primi+İşsizlik Sigortası Primi)x Gelir vergisi oranı
4842 sayılı Kanunun 3 üncü maddesiyle Özel İndirim uygulamasına 01.01.2004 tarihi itibarıyla son verilmiştir.

16 Yaşından Büyük İşçiler İçin Asgari Ücretin İşverene Maliyeti	16 Yaşından Küçük İşçiler İçin Asgari Ücreti İşverene Maliyeti
Brüt Asgari Ücret 488,70	Brüt Asgari Ücret 415,80
SSK Primi(%19,5) 95,30	SSK Primi(%19,5) 81,08
İşsizlik Sig.Pri.(%2) 9,77	İşsizlik Sig.Pri.(%2) 8,32
Prim Farkı YOK	SSK Alt Sınır Prim Farkı (%33,5) 24,42
Prim Farkı YOK	İşsizlik Prim Farkı(%3) 2,19
Toplam Maliyet 593,70	Toplam Maliyet 531,81

8.a) Kâpıcılar İçin Asgari Ücretin Net Hesabı İle İşverene Maliyeti⁸

Asgari Ücret	488,70
SSK Primi(%14)	68,42
İşsizlik Sigortası Primi(%1)	4,89
Damga Vergisi(%06)	2,93
Kesintiler Toplamı	76,24
Net Asgari Ücret	412,46

İşverene Maliyetinin Hesaplanması :	
Brüt Asgari Ücret	488,70
SSK Primi(%19,5)	95,30
İşsizlik Sig.Pri.(%2)	9,77
SSK Alt Sınır Prim Farkı YOK	
İşsizlik Prim Farkı YOK	
Toplam Maliyet	593,77

⁸ 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun 23 üncü maddesi gereğince kâpıcılar gelir vergisinden muaf tutulduğundan, gelir vergisi kesintisi yapılmamaktadır

9-SİGORTA PRİMİNE TABİ OLAN OLMAYAN KAZANÇLAR LİSTESİNDEN BAZILARI

SIRA NO	PRİME TABİ OLAN VE OLMAYAN KAZANÇLAR	PRİME TABİ-DEĞİL (+ / -)
1	Asıl Ücret	+
2	Ödeme şekil ve zamanına göre ücret çeşitleri	
	a) Zaman birimine göre ücret	+
	aa) Hafta tatili ücreti	+
	ab) Ulusal Bayram-Genel tatil ücreti	+
	ac) Fazla çalışma- Fazla Mesai ücreti	+
	ad) Yıllık ücretli izin ücreti	+
	ae) Cumartesi günü ücreti	+
	b) İşbirimi esasına göre ücret	+
	ba) Yüzde usulüyle alınan ücret	+
	bb) Profesyonel futbolcuya ödenen ücret	+
	bc) Transfer ücreti	+
	bd) Transfer verimi ücreti	+
	c) Götürü ücret	+
	d) Belirsiz zaman ve miktar üzerinden ödenen ücret	+
	da) Hazırlama ücreti	+

	db) Tamamlama ücreti	+
	dc) Temizleme ücreti	+
	- Kardan hisse şeklinde ödenen ücret	+
	- Komisyon ücreti	+
3	Ücretin eklentileri	
	a) Primler	+
	aa) Yıpranma tazminatı,	+
	ab) Özel hizmet tazminatı,	+
	ac) Yabancı dil tazminatı	+
	ad) Vardiya ve ağır vasıta tazminatı,	+
	ae) İmza zorunluluğu tazminatı	+
	af) Seyyar görev tazminatı,	+
	ag) Tabii afet yardımı	+
	ah) Nakit ödenen kira yardımı,	+
	ai) Nakit ödenen giyecek yardımı	+
	aj) Nakit ödenen yakacak yardımı,	+
	ak) Askerlik yardımı	+
	al) Sünnet yardımı,	+
	am) Nakit ödenen taşıt yardımı	+
	an) Nakit ödenen ısıtma yardımı,	+
	ao) Nakit ödenen elbise dikiş bedeli,	+

	ao) Nakit ödenen ayakkabı bedeli	+
	aö) Ek tazminat,	+
	ap) Yılbaşı parası,	+
	ar) Kreş ücreti	+
	as) Makam tazminatı,	+
	aş) İş riski zammı	+
	at) Bayram harçlığı	+
	b) İkramiye	+
	ba) Bayram ikramiyesi	+
	bb) Yılbaşı ikramiyesi	+
	bc) 6772 Sayılı Kanun gereğince ödenen ikramiye (2.ikramiye hariç)	-
	bd) 6772 sayılı Kanun gereğince Bakanlar Kurulu kararına dayanılarak ödenen ikramiye	-
	be) 2448 sayılı Kanun gereğince ödenen ikramiye	+
	- Jübile ikramiyesi	-
	- Mesleki eğitim gören öğrencilere ödenen ikramiye	-
	c) Hakkı huzurlar (toplantı parası)	+
	d) Eleman teminindeki günlük zammı, kıdem zammı	+
4	İdare veya kaza mercilerince verilen karar gereğince yapılan ödemeler	+
	a) Ücret niteliğinde olanlar	+
	b) Ücretin eklentileri niteliğinde olanlar	+

5	Diğer ödemeler (20.7.1994 tarihli Resmi Gazete (7) Nolu tebliğ	+
6	Sigortalılara istirahatli iken ödenen ücretler	+
7	Yıllık izin ücretleri (işkazaları ve meslek hast. hariç)	+
8	İzin harçlığı	+
9	Yolluklar	-
	a) Personelin toplu halde işe gidip gelmesinde servis sağlanması	-
	b) Personelin evinden işe gelip gitmesi için abonman bileti verilmesi (belgelenmesi koşulu ile)	-
	c) Harcırahlar	-
10	Çocuk zammı (Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca belirlenecek miktarı aşmamak üzere)⁹	-

9 29.01.2004 tarihli 25361 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren, Sigorta Primlerinin Hesabına Esas Tutulacak Kazançların Aylık Tutarının Tespitinde Nazara Alınmayacak Olan Yemek Parası ile Çocuk ve Aile Zamlarının Günlük ve Aylık Tutarlarının Tespitine İlişkin Tebliğe göre;
- Sigortalılara yemek parası altında yapılan ödemelerin işyerinde veya müştemilatında yemek verilmemesi şartıyla fiilen çalışılan gün sayısı dikkate alınarak 16 yaşından büyükler için her yıl belirlenen günlük asgari ücretin %6’sının yemek verilecek olan gün sayısı ile çarpılması sonucunda bulunacak miktarının aylık sigorta primine esas kazançların hesaplanmasında dikkate alınmaması, dolayısıyla bu tutardan sigorta primi kesilmemesi,
- Sigortalıya çocuk zammı adı altında yapılan ödemelerden iki çocuğa kadar (iki çocuk dahil) çocukların 18 yaşını, orta öğrenim yapması halinde 20 yaşını, yüksek öğrenim yapması halinde 25 yaşını doldurmamış olmaları şartıyla veya çalışamayacak durumda malul bulunan ve Sosyal Sigortaya, Emekli Sandıklarına tabi çalışmalarından dolayı gelir veya aylık almayan erkek çocukları ile yaşları ne olursa olsun evli olmayan, evli olmakla beraber sonradan boşanan veya dul kalan ve Sosyal Sigortaya, Emekli Sandıklarına tabi bir işte çalışmayan, bura-

11	Aile zammı (Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca belirlenecek miktarı aşmamak üzere)	-
12	Yemek Parası (Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca belirlenecek miktarı aşmamak üzere)	-
	a) İşyerinde personele yedirilen yemek, yoğurt v.b.	-
13	Ölüm yardımı	-

lardan gelir veya aylık almayan kız çocukları için, sigortalının hizmet akdinin devam etmesi şartıyla fiilen çalışmasının olup olmadığı üzerinde durulmaksızın iki çocuğu geçmemek şartıyla çocuk başına her yıl 16 yaşından büyükler için belirlenen aylık asgari ücretin %2'si oranındaki tutarının aylık sigorta primine esas kazançların hesaplanmasında dikkate alınmaması, yani bu miktarlardan sigorta primi kesilmemesi,

- Sigortalılara aile zammı adı altında yapılacak ödemelerin, sigortalının hizmet akdinin devam etmesi şartıyla fiilen çalışmasının olup olmadığı üzerinde durulmaksızın, sigortalının eşinin herhangi bir sosyal güvenlik kuruluşuna tabi olarak çalışmaması ve buralardan gelir veya aylık almaması durumunda, her yıl 16 yaşından büyükler için belirlenen aylık asgari ücretin %10'u oranındaki tutarının aylık sigorta primine esas kazançların hesaplanmasında dikkate alınmaması, dolayısıyla söz konusu miktardan sigorta primi kesilmemesi, uygun görülmüştür.

- Sigortalılara yemek parası ile çocuk ve aile zamlarının yıllık olarak bir defada ödenmesi halinde aylık tutarının 12 katını geçmemesi şartıyla defaten yapılan bu ad altındaki yıllık ödemeler de sigorta priminden muaf tutularak, sigorta primi kesilmeyecektir.

Devre	Aylık Asgari Ücret	Yemek Yardımı (Günlük) (Aylık)	Çocuk Yardımı (Aylık)	Aile Yardımı (Aylık)
01.01.2004-30.06.2004	423.000.000	846.000 21.150.000	8.460.000	42.300.000
01.07.2004-31.12.2004	444.150.000	888.300 22.207.500	8.883.000	44.150.000
01.01.2005-31.12.2005	488,70 YTL	0,98 YKr 24,44 YTL	9,77 YTL	48,87 YTL

14	Doğum yardımı	-
15	Evlenme yardımı	-
16	Aynı yardımlar	-
	a) Aynı konut tahsisi	-
	b) İşyerinde kullanılmak üzere havlu, sabun v.b.	-
17	Geri ödemeli ücret avansları	-
18	Kıdem tazminatı	-
19	İhbar tazminatı	-
20	Kasa/Mali sorumluluk tazminatı	-

10- TAHSİS UYGULAMASINDA MEYDANA GELEN DEĞİŞİKLİKLER

10.a) Askerlik borçlanması¹⁰ (Kanuni dayanağı:506/60)

Devre	Borçlanma Oranı	Borçlanma Tutarı(Günlük)
01.04.2003-30.06.2003	%20	2.620.666
01.07.2003-31.12.2003	%20	3.053.439
01.01.2004-30.06.2004	%20	3.664.200
01.07.2004-31.12.2004	%20	2.961.000
01.01.2005-31.12.2005	%20	3,26 YTL

10 Askerlik borçlanmasında borçlanma tutarı, SPEK alt sınır tutarı üzerine %20 oranı(Malullük, Yaşlılık ve Ölüm Sigortaları prim oranı) uygulanarak hesaplanır Grev ve lokavt borçlanması ile 4056 sayılı Kanun gereğince yapılacak borçlanmalarda da günlük borçlanma tutarı; 01.01.2005'den itibaren 3,26 YTL'dir.

10.b) İsteğe bağlı sigortalıların ödeyecekleri prim tutarları¹¹
(Kanuni dayanağı :506/85)

Devre	Prim Oranı	Aylık Prim Tutarı	
		Asgari	Azami
01.04.2003-30.04.2003	%20	78.619.992	393.099.960
01.05.2003-30.06.2003	%30	117.929.988	589.649.940
01.07.2003-31.12.2003	%30	137.404.746	687.023.730
01.01.2004-30.06.2004	%30	164.889.000	824.445.000
01.07.2004-31.07.2004	%30	133.245.000	866.092.500
01.08.2004-31.12.2004	%25	111.037.500	721.743.750
01.01.2005-31.12.2005	%25	122,18 YTL	794,18 YTL

10.c) Süreksiz tarım sigortalıların ödeyecekleri prim tutarları¹²
(Kanuni dayanağı:2925/30-31-32)

Devre	Prim Oranı	15 Günlük Prim Tutarı
01.04.2003-30.06.2003	%30	58.964.994
01.07.2003-31.12.2003	%30	68.702.373
01.01.2004-30.06.2004	%30	82.444.500
01.07.2004-31.12.2004	%30	66.622.500
01.01.2005-31.12.2005	%30	73,31 YTL

¹¹ İsteğe bağlı sigorta primleri, 506/78 inci madde hükmüne göre belirlenecek SPEK alt ve üst sınır dikkate alınarak hesaplanmaktadır

¹² 2925 sayılı Kanuna göre süreksiz tarım sigortalılarına her ay 15 gün hizmet kazandırılması sağlanmış, SPEK alt sınır dikkate alınarak hesaplanmaktadır

10.d) Kısa vadeli sigorta kolları açısından günlük ödenek miktarı (Kanuni dayanağı:506/88)

Devre	Günlük ödenek miktarı
01.04.2003-30.06.2003	13.103.332
01.07.2003-31.12.2003	15.267.194
01.01.2004-30.06.2004	18.321.000
01.07.2004-31.12.2004	14.805.000
01.01.2005-31.12.2005	16,29 YTL

10.e) Yurtdışı borçlanması (Kanuni dayanağı: 3201/4-22.04.2005 tarihli 2005/8776 sayılı BKK)

Günlük = 5 USD (Amerikan Doları)

10.f) Sosyal yardım zammı (Kanuni dayanağı:506/Ek Madde 5)

Devre	Tutar
15.04.1995'den itibaren	4.690.000 TL(4,69 YTL)

10.g) Zaruri masraf karşılık tutarları¹³ (Kanuni dayanağı: 506/102-Yol Paraları ile Zaruri Masraf Karşılıklarına İlişkin Yönetmelik/4)

Devre	Tutar	
	İl dahilindeki sevklerde	İller arasındaki sevklerde
01.01.2004-30.06.2004	1.821.000	910.500
01.07.2004-31.12.2004	965.250	1.930.500
01.01.2005-30.06.2005	1 YTL	2 YTL
01.07.2005-31.12.2005	1.04 YTL	2.08 YTL

10.h) Cenaze masrafı karşılığı tutarları¹⁴ (Kanuni dayanağı:506/103;96/8353 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı)

Devre	Tutar
01.01.2004-30.06.2004	182.100.000
01.07.2004-31.12.2004	193.050.000
01.01.2005-30.06.2005	200,5 YTL
01.07.2005-31.12.2005	208.00 YTL

13 İlçe-merkez arası sevklerde gösterge rakamı 25, iller arası sevklerde 50 gösterge rakamı memur maaş katsayısı ile çarpımı sonucu zaruri masraf karşılığı bulunur.

14 Gösterge rakamı (5000) ile memur maaş katsayısının çarpımı sonucu cenaze masrafı karşılığı bulunur
Sigortalının ölümü halinde, cenaze masrafı karşılığının tamamının veya bir kısmının ailesine ödenmesi gerektiği takdirde, bu para sırasıyla; eşine, yoksa beraber yaşadığı en büyük çocuğuna, o da yoksa beraber yaşadığı babasına veya annesine, onlar da yoksa beraber yaşadığı en büyük kardeşine verilir. (SSİY/84)

11- MAKTU GEBELİK, DOĞUM ve EMZİRME YARDIMLARI (Kanuni dayanağı:506/46-47)

01.06.2003 tarihinden itibaren geçerli olan miktarlar(TL)

Maktu gebelik yardımı	50.000.000
Maktu doğum yardımı	
- Normal doğum(perina yırtığı elle halas)	56.000.000
- Forseps tatbiki ile doğum ve versiyon, ekstraksiyon	116.000.000
- Büyük cerrahi müdahale ile doğum (sezaryen, ambriyotomi, baziyotripsi)	220.000.000
Emzirme yardımı	50.000.000

12- POLİKLİNİK MUAYENE ÜCRETİ¹⁵ (Kanuni dayanağı : 506/Ek Madde 3; 92/3337 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı)

Devre	Tutar
01.01.2004-30.06.2004	728.400
01.07.2004-31.12.2004	772.200
01.01.2005-30.06.2005	80 YKr
01.07.2005-31.12.2005	83 YKr

¹⁵ Gösterge rakamı(20) ile memur maaş katsayısının çarpılması sonucu poliklinik muayene ücreti bulunur.

13- SSK ALACAKLARINDA UYGULANAN GECİKME ZAMMI (FAİZ ORANLARI) ORANLARI (Aylık)

Aylar	Faiz Oranı
2003-08	2.77
2003-09	2.35
2003-10	2.16
2003-11	2.12
2003-12	2.07
2004-01	1.91
2004-02	1.81
2004-03	1.84
2004-04	1.75
2004-05	2.13
2004-06	2.05
2004-07	1.97
2004-08	1.87
2004-09	1.91
2004-10	1.73
2004-11	1.73

2004-12	1.75
2005-01	1.49
2005-02	1.36
2005-03	1.32
2005-04	1.33

14- 506 SAYILI KANUNUN GEÇİCİ 81'İNCİ MADDESİNİN (A) VE (B) BENDLERİNE GÖRE YAŞLILIK AYLIĞINDAN YARARLANMA ŞARTLARI

14.a) ERKEK SİGORTALILAR İÇİN

Sigortalılık Başlangıç Tarihleri	Tahsis Talep Tarihindeki		
	Sigortalılık Süresi ¹⁶	Yaşı	Gün Sayısı ¹⁷
(A)			
08.09.1976 tarihinden önce	25 yıl	***	5000
(B)			
09.09.1976 - 23.05.1979 tarihleri arası	25	44	5000

16 Sigortalılık süresi; malullük, yaşlılık ve ölüm sigortalarının uygulanmasında nazara alınacak sigortalılık süresinin başlangıcı, sigortalının yürürlükten kaldırılmış 5417 ve 6900 sayılı Kanunlara veya bu Kanuna tabi olarak ilk defa çalışmaya başladığı tarihtir. Tahsis işlerinde nazara alınan sigortalılık süreleri, bu sürenin başlangıç tarihi ile, sigortalının tahsis yapılması için yazılı istekte bulunduğu tarih, tahsis için istekte bulunmuş olmayan sigortalılar için de ölüm tarihi arasında geçen süredir.

17 Prim Ödeme Gün Sayısı Sigortalının fiilen çalıştığı günlerin toplamıdır

24.05.1979 - 23.11.1980 tarihleri arası	25	45	5000
24.11.1980 - 23.05.1982 tarihleri arası	25	46	5075
24.05.1982 - 23.11.1983 tarihleri arası	25	47	5150
24.11.1983 - 23.05.1985 tarihleri arası	25	48	5225
24.05.1985 - 23.11.1986 tarihleri arası	25	49	5300
24.11.1986 - 23.05.1988 tarihleri arası	25	50	5375
24.05.1988 - 23.11.1989 tarihleri arası	25	51	5450
24.11.1989 - 23.05.1991 tarihleri arası	25	52	5525
24.05.1991 - 23.11.1992 tarihleri arası	25	53	5600
24.11.1992 - 23.05.1994 tarihleri arası	25	54	5675
24.05.1994 - 23.11.1995 tarihleri arası	25	55	5750
24.11.1995 - 23.05.1997 tarihleri arası	25	56	5825
24.05.1997 - 23.11.1998 tarihleri arası	25	57	5900
24.02.1998 - 08.09.1999 tarihleri arası	25	58	5975

14.b) KADIN SİGORTALILAR İÇİN

Sigortalılık Başlangıç Tarihleri	Tahsis Talep Tarihindeki		
	Sigortalılık Süresi	Yaşı	Gün Sayısı
(A)			
08.09.1976 tarihinden önce	20 yıl	***	3600

(B)			
09.09.1981 - 23.05.1984 tarihleri arası	20	40	5000
24.05.1984 - 23.05.1985 tarihleri arası	20	41	5000
24.05.1985 - 23.05.1986 tarihleri arası	20	42	5075
24.05.1986 - 23.05.1987 tarihleri arası	20	43	5150
24.05.1987 - 23.05.1988 tarihleri arası	20	44	5225
24.05.1988 - 23.05.1989 tarihleri arası	20	45	5300
24.11.1989 - 23.05.1990 tarihleri arası	20	46	5375
24.05.1990 - 23.05.1991 tarihleri arası	20	47	5450
24.05.1991 - 23.05.1992 tarihleri arası	20	48	5525
24.05.1992 - 23.05.1993 tarihleri arası	20	49	5600
24.05.1993 - 23.05.1994 tarihleri arası	20	50	5675
24.05.1994 - 23.05.1995 tarihleri arası	20	51	5750
24.05.1995 - 23.05.1996 tarihleri arası	20	52	5825
24.05.1996 - 23.05.1997 tarihleri arası	20	53	5900
24.05.1997 - 23.05.1998 tarihleri arası	20	54	5975
24.05.1998 - 23.05.1999 tarihleri arası	20	55	5975
24.05.1999 - 08.09.1999 tarihleri arası	20	56	2975

4759 sayılı Kanunun 3'üncü maddesiyle 506 sayılı Kanunun geçici 81'inci maddesinin birinci fıkrasının (B) ve (C) bendelerinde yapılan değişiklikle 23/05/2002 tarihi itibarıyla belirlenecek olan sigor-

talılık sürelerine göre, sigortalıların yaşlılık aylığına hak kazanma koşulları yeniden düzenlenmiştir. Buna göre;

1. 08/09/1999 tarihinde 506 sayılı Kanunun 4447 sayılı Kanunla değiştirilmeden önceki 60'ncı maddesinin (A) bendi hükümlerine göre yaşlılık aylığına hak kazanmış olan sigortalılarla 08/09/1999 tarihi itibarıyla sigortalılık süresi 18 yıl ve daha fazla olan kadın ve sigortalılık süresi 23 yıl ve daha fazla olan erkek sigortalılar hakkında 4447 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önceki 506 sayılı Kanunun 60'ncı maddesinin (A) bendinin (a), (b) ve (c) alt bentleri uygulanacaktır.

2. 23/05/2002 tarihinde;

a) 1'inci madde kapsamında olanlar (geçici 81'inci maddenin A bendi kapsamına girenler) hariç olmak üzere, sigortalılık süresi 18 (dahil) yıldan fazla olan kadınlar 20 yıllık sigortalılık süresini ve 40 yaşını doldurmaları, sigortalılık süresi 23 yıldan (dahil) fazla olan erkekler 25 yıllık sigortalılık süresini ve 44 yaşını doldurmaları ve en az 5000 gün,

b) Sigortalılık süresi 17 (dahil) yıldan fazla, 18 yıldan az olan kadınlar 20 yıllık sigortalılık süresini ve 41 yaşını doldurmaları, sigortalılık süresi 21 yıl 6 ay (dahil) dan fazla, 23 yıldan az olan erkekler 25 yıllık sigortalılık süresini ve 45 yaşını doldurmaları ve en az 5000 gün,

c) Sigortalılık süresi 16 (dahil) yıldan fazla, 17 yıldan az olan kadınlar 20 yıllık sigortalılık süresini ve 42 yaşını doldurmaları, sigortalılık süresi 20 yıl (dahil) dan fazla 21 yıl 6 aydan az olan erkekler 25 yıllık sigortalılık süresini ve 46 yaşını doldurmaları ve en az 5075 gün,

d) Sigortalılık süresi 15 (dahil) yıldan fazla, 16 yıldan az olan kadınlar 20 yıllık sigortalılık süresini ve 43 yaşını doldurmaları, sigortalılık süresi 18 yıl 6 (dahil) dan fazla, 20 yıldan az olan erkekler 25 yıllık sigortalılık süresini ve 47 yaşını doldurmaları ve en az 5150 gün,

e) Sigortalılık süresi 14 (dahil) yıldan fazla, 15 yıldan az olan kadınlar 20 yıllık sigortalılık süresini ve 44 yaşını doldurmaları, sigortalılık süresi 17 yıl (dahil) dan fazla, 18 yıl 6 aydan az olan erkekler 25 yıllık sigortalılık süresini ve 48 yaşını doldurmaları ve en az 5225 gün,

f) Sigortalılık süresi 13 (dahil) yıldan fazla, 14 yıldan az olan kadınlar 20 yıllık sigortalılık süresini ve 45 yaşını doldurmaları, sigortalılık süresi 15 yıl 6 ay (dahil) dan fazla, 17 yıldan az olan erkekler 25 yıllık sigortalılık süresini ve 49 yaşını doldurmaları ve en az 5300 gün,

g) Sigortalılık süresi 12 (dahil) yıldan fazla, 13 yıldan az olan kadınlar 20 yıllık sigortalılık süresini ve 46 yaşını doldurmaları, sigortalılık süresi 14 (dahil) yıldan fazla, 15 yıl 6 aydan az olan erkekler 25 yıllık sigortalılık süresini ve 50 yaşını doldurmaları ve en az 5375 gün,

h) Sigortalılık süresi 11 (dahil) yıldan fazla, 12 yıldan az olan kadınlar 20 yıllık sigortalılık süresini ve 47 yaşını doldurmaları, sigortalılık süresi 12 yıl 6 ay (dahil) dan fazla, 14 yıldan az olan erkekler 25 yıllık sigortalılık süresini ve 51 yaşını doldurmaları ve en az 5450 gün,

i) Sigortalılık süresi 10 (dahil) yıldan fazla, 11 yıldan az olan kadınlar 20 yıllık sigortalılık süresini ve 48 yaşını doldurmaları, sigortalılık süresi 11 (dahil) yıldan fazla, 12 yıl 6 aydan az olan erkekler 25

yıllık sigortalılık süresini ve 52 yaşını doldurmaları ve en az 5525 gün,

j) Sigortalılık süresi 9 (dahil) yıldan fazla, 10 yıldan az olan kadınlar 20 yıllık sigortalılık süresini ve 49 yaşını doldurmaları, sigortalılık süresi 9 yıl 6 ay (dahil) dan fazla, 11 yıldan az olan erkekler 25 yıllık sigortalılık süresini ve 53 yaşını doldurmaları ve en az 5600 gün,

k) Sigortalılık süresi 8 (dahil) yıldan fazla, 9 yıldan az olan kadınlar 20 yıllık sigortalılık süresini ve 50 yaşını doldurmaları, sigortalılık süresi 8 (dahil) yıldan fazla, 9 yıl 6 aydan az olan erkekler 25 yıllık sigortalılık süresini ve 54 yaşını doldurmaları ve en az 5675 gün,

l) Sigortalılık süresi 7 (dahil) yıldan fazla, 8 yıldan az olan kadınlar 20 yıllık sigortalılık süresini ve 51 yaşını doldurmaları, sigortalılık süresi 6 yıl 6 ay (dahil) dan fazla, 8 yıldan az olan erkekler 25 yıllık sigortalılık süresini ve 55 yaşını doldurmaları ve en az 5750 gün,

m) Sigortalılık süresi 6 (dahil) yıldan fazla, 7 yıldan az olan kadınlar 20 yıllık sigortalılık süresini ve 52 yaşını doldurmaları, sigortalılık süresi 5 (dahil) yıldan fazla, 6 yıl 6 aydan az olan erkekler 25 yıllık sigortalılık süresini ve 56 yaşını doldurmaları ve en az 5825 gün,

n) Sigortalılık süresi 5 (dahil) yıldan fazla, 6 yıldan az olan kadınlar 20 yıllık sigortalılık süresini ve 53 yaşını doldurmaları, sigortalılık süresi 3 yıl 6 ay (dahil) dan fazla, 5 yıldan az olan erkekler 25 yıllık sigortalılık süresini ve 57 yaşını doldurmaları ve en az 5900 gün,

o) Sigortalılık süresi 4 (dahil) yıldan fazla, 5 yıldan az olan kadınlar 20 yıllık sigortalılık süresini ve 54 yaşını doldurmaları, sigortalılık süresi 2 yıl 8 ay 15 (dahil) günden fazla, 3 yıl 6 aydan az olan er-

kekler 25 yıllık sigortalılık süresini ve 58 yaşını doldurmaları ve en az 5975 gün,

p) Sigortalılık süresi 3 (dahil) yıldan fazla, 4 yıldan az olan kadınlar 20 yıllık sigortalılık süresini ve 55 yaşını doldurmaları ve en az 5975 gün,

r) Sigortalılık süresi 2 yıl 8 ay 15 (dahil) günden fazla, 3 yıldan az olan kadınlar 20 yıllık sigortalılık süresini ve 56 yaşını doldurmaları ve en az 5975 gün, malûllük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi ödemiş bulunmaları şartı ile yaşlılık aylığından yararlanabilirler

3. 23/05/2002 tarihinde 15 yıldan beri sigortalı olup, kadın ise 50, erkek ise 55 yaşını dolduran ve sigortalılık süresince en az 3600 gün malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi ödemiş bulunan sigortalılar yaşlılık aylığına hak kazanacaklardır

4. 23/05/2002 tarihinde 3'üncü maddede öngörülen şartları yerine getiremeyen-lerden bu şartları;

a) 24/05/2002 ile 23/05/2005 tarihleri arasında yerine getirenler kadın ise 52, erkek ise 56 yaşını doldurmuş olmaları,

b) 24/05/2005 ile 23/05/2008 tarihleri arasında yerine getirenler kadın ise 54, erkek ise 57 yaşını doldurmuş olmaları

c) 24/05/2008 ile 23/05/2011 tarihleri arasında yerine getirenler kadın ise 56, erkek ise 58 yaşını doldurmuş olmaları,

d) 24/05/2011 tarihinden sonra yerine getiren kadınlar 58, 24/05/2011 ile 23/05/2014 tarihleri arasında yerine getiren erkekler 59 yaşını doldurmuş olmaları,

e) 24/05/2014 tarihinden sonra yerine getiren erkekler 60 yaşını doldurmuş olmaları,

halinde yaşlılık aylığından yararlanabileceklerdir

Bu maddeye göre sigortalının yaşlılık aylığına hak kazanacağı kademe yaş haddi; bu şartlardan (50/55 yaş + 15 yıl + 3600 gün) hangisi en son sağlanmış ise bunun sağlandığı tarihe göre belirlenecektir.

5. 4759 sayılı Kanunla 08/09/1999 tarihinden sonra işe başlayan/başlayacak sigortalıların yaşlılık aylığından yararlanma koşullarında bir değişiklik getirilmediğinden, bunlar hakkında 506 sayılı Kanunun 4447 ve 4759 sayılı Kanunlarla değişik 60'ıncı maddesinin (A) bendi hükümleri (58/60 yaş+7000 gün veya 58/60 yaş+25 yıllık sigortalılık süresi + 4500 gün) uygulanacaktır

15- 2925 SAYILI KANUNUN GEÇİCİ 2'NCİ MADDESİNE GÖRE YAŞLILIK AYLIĞINDAN YARARLANMA ŞARTLARI

Sigortalılık Başlangıç Tarihleri	Tahsis Talep Tarihindeki			
	Sigortalılık Süresi	Yaşı		Gün Sayısı
		Kadın	Erkek	
(A)				
08.09.1986 tarihinden önce	15	***	***	3600
(B)				
09.09.1986 - 23.05.1989 tarihleri arası	15	40	44	3600
24.05.1989 - 23.02.1990 tarihleri arası	15	41	45	3600

24.02.1990 - 23.11.1990 tarihleri arası	15	42	46	3600
24.11.1990 - 23.08.1991 tarihleri arası	15	43	47	3600
24.08.1991 - 23.05.1992 tarihleri arası	15	44	48	3600
24.05.1992 - 23.02.1993 tarihleri arası	15	45	49	3600
24.02.1993 - 23.11.1993 tarihleri arası	15	46	50	3600
24.11.1993 - 23.08.1994 tarihleri arası	15	47	51	3600
24.08.1994 - 23.05.1995 tarihleri arası	15	48	52	3600
24.05.1995 - 23.02.1996 tarihleri arası	15	49	53	3600
24.02.1996 - 23.11.1996 tarihleri arası	15	50	54	3600
24.11.1996 - 23.08.1997 tarihleri arası	15	51	55	3600
24.08.1997 - 23.05.1998 tarihleri arası	15	52	56	3600
24.05.1998 - 23.02.1999 tarihleri arası	15	53	57	3600
24.02.1999 - 08.09.1999 tarihleri arası	15	54	58	3600

4759 sayılı Kanunun 4'üncü maddesiyle 2925 sayılı Kanunun geçici 2'inci maddesinin Anayasa Mahkemesince iptal edilen (B) bendi yeniden düzenlenmiştir.Buna göre;

1. Geçici 2'inci maddenin A bendi kapsamında olanlar, diğer bir ifadeyle

08/09/1999 tarihinde 13 yıl ve daha fazla sigortalılığı bulunanlar en az 15 yıllık sigortalılık süresini doldurmuş ve en az 3600 gün prim ödemiş bulunmaları kaydıyla herhangi bir yaş koşulu aranmaksızın diledikleri zaman yaşlılık aylığından yararlanabileceklerdir

2. 23/05/2002 tarihinde;

- a)** 1'inci madde kapsamında olanlar (Geçici 2'nci maddenin A bendi kapsamına girenler) hariç olmak üzere, sigortalılık süresi 13 yıl (dahil) ve daha fazla olanlar kadın ise 40, erkek ise 44 yaşını doldurmuş olmaları,
- b)** Sigortalılık süresi 12 yıl 3 ay (dahil) dan fazla 13 yıldan az olanlar kadın ise 41, erkek ise 45 yaşını doldurmuş olmaları,
- c)** Sigortalılık süresi 11 yıl 6 (dahil) aydan fazla 12 yıl 3 aydan az olanlar kadın ise 42, erkek ise 46 yaşını doldurmuş olmaları,
- d)** Sigortalılık süresi 10 yıl 9 (dahil) aydan fazla 11 yıl 6 aydan az olanlar kadın ise 43, erkek ise 47 yaşını doldurmuş olmaları,
- e)** Sigortalılık süresi 10 (dahil) dan fazla 10 yıl 9 aydan az olanlar kadın ise 44, erkek ise 48 yaşını doldurmuş olmaları,
- f)** Sigortalılık süresi 9 yıl 3 (dahil) aydan fazla 10 yıldan az olanlar kadın ise 45, erkek ise 49 yaşını doldurmuş olmaları,
- g)** Sigortalılık süresi 8 yıl 6 (dahil) aydan fazla 9 yıl 3 aydan az olanlar kadın ise 46, erkek ise 50 yaşını doldurmuş olmaları,
- h)** Sigortalılık süresi 7 yıl 9 (dahil) aydan fazla 8 yıl 6 aydan az olanlar kadın ise 47, erkek ise 51 yaşını doldurmuş olmaları,
- i)** Sigortalılık süresi 7 (dahil) yıldan fazla, 7 yıl 9 aydan az olanlar kadın ise 48, erkek ise 52 yaşını doldurmuş olmaları,
- j)** Sigortalılık süresi 6 yıl 3 (dahil) aydan fazla 7 yıldan az olanlar kadın ise 49, erkek ise 53 yaşını doldurmuş olmaları,

k) Sigortalılık süresi 5 yıl 6 (dahil) aydan fazla 6 yıl 3 aydan az olanlar kadın ise 50, erkek ise 54 yaşını doldurmuş olmaları,

l) Sigortalılık süresi 4 yıl 9 (dahil) aydan fazla 5 yıl 6 aydan az olanlar kadın ise 51, erkek ise 55 yaşını doldurmuş olmaları,

m) Sigortalılık süresi 4 (dahil) yıldan fazla, 4 yıl 9 aydan az olanlar kadın ise 52, erkek ise 56 yaşını doldurmuş olmaları,

n) Sigortalılık süresi 3 yıl 3 (dahil) aydan fazla, 4 yıldan az olanlar kadın ise 53, erkek ise 57 yaşını doldurmuş olmaları,

o) Sigortalılık süresi 2 yıl 8 ay 15 (dahil) günden fazla, 3 yıl 3 aydan az olanlar kadın ise 54, erkek ise 58 yaşını doldurmuş olmaları, ve en az 15 yıllık sigortalılık süresi ile 3600 gün prim ödeme şartlarını yerine getirmeleri halinde yaşlılık aylığından yararlanabilirler

3. 4759 sayılı Kanunla, ilk defa 01/10/1999(dahil) tarihinden sonra 2925 sayılı Kanun kapsamına alınan/alınacak sigortalıların yaşlılık aylığından yararlanma koşullarında bir değişiklik getirilmediğinden, bunlar hakkında 4447 sayılı Kanunla değişik 2925 sayılı Kanunun 20'inci madde hükmü (58/60 yaş + 15 yıl sigortalılık süresi + 3600 gün prim) uygulanacaktır.

16- SAKATLIK DERECELERİ¹⁸

Çalışma Gücü Kaybı	Sakatlık Derecesi	Tutarı
Asgari % 80(80-fazlası)	I	440.000.000.-TL
Asgari % 60(60-79)	II	220.000.000.-TL
Asgari % 40(40-59)	III	110.000.000.-TL

17- SAKATLIĞI NEDENİYLE VERGİ İNDİRİMİNDEN YARARLANANLARIN YAŞLILIK AYLIĞINDAN YARARLANABİLMEK İÇİN GEREKLİ ŞARTLAR

06/08/2003 Tarihi İtibariyle Sigortalılık Süresi	Sakatlık Derecesi	Sigortalılık Süresi	Prim Ödeme Gün Sayısı
12 yıl ve daha fazla	II/III	En az 15 yıl	En az 3600 gün
9 yıldan fazla 12 yıldan az	II	15 yıl 8 ay	3680 gün
9 yıldan fazla 12 yıldan az	III	16 yıl	3760 gün
6 yıldan fazla 9 yıldan az	II	16 yıl 4 ay	3760 gün
6 yıldan fazla 9 yıldan az	III	17 yıl	3920 gün
3 yıldan fazla 6 yıldan az	II	17 yıl	3840 gün

¹⁸ Çalışma gücünün asgari %80'ini kaybetmiş bulunan hizmet erbabı birinci derece sakat, asgari %60'ını kaybetmiş bulunan hizmet erbabı ikinci derece sakat, asgari %40'ını kaybetmiş bulunan hizmet erbabı ise üçüncü derece sakat sayılır ve aşağıda sakatlık dereceleri itibariyle belirlenen aylık tutarlar hizmet erbabının ücretinden indirilir. (193/31)

3 yıldan fazla 6 yıldan az	III	18 yıl	4080 gün
3 yıldan az	II	17 yıl 8 ay	3920 gün
3 yıldan az	III	19 yıl	4240 gün
06/08/2003 Tarihine Göre	Sakathk Derecesi	En Az Olması Gereken Sigortalılık Süresi	En Az Olması Gereken Prim Ödeme Gün Sayısı
	I	15 yıl	3600 gün
	II	18 yıl	4000 gün
	III	20 yıl	4400 gün

18- İŞ KAZALARIYLA MESLEK HASTALIKLARI PRİM TARİFESİ¹⁹

Bakanlar Kurulu Karar Sayısı : 8/2569

R.G. Tarihi : 31.03.1981

Karar Tarihi : 18.03.1981

R.G. Sayısı : 17296

1- 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 73 üncü maddesinin A fıkrası ile 74 üncü maddesine uyularak hazırlanan bu tarife işyerlerinin dahil oldukları işkollarının tehlike sınıfları ile normal prim oranlarını ihtiva eder

¹⁹ İş kazaları ile meslek hastalıkları prim oranı, işyerinin iş kazaları ve meslek hastalıkları prim tarifesine göre dahil bulunduğu tehlike sınıf ve derecesine göre belirlenmektedir.

2- Tarifede işkolları 12 tehlike sınıfına ayrılmış olup bu sınıfların normal prim oranları yekdiğerinden % 0,5 farklı olmak üzere, en düşük haddi % 1,5 en yüksek haddi % 7 olarak tespit edilmiştir.

3- Bir işyerinde yürütülen esas işin fer'i ve mütemmimi mahiyetinde olan bütün işlerin sigorta primleri, esas işin tabi tutulduğu prim haddine göre hesaplanır. Ancak, esas işin fer'i ve mütemmimi sayılan işler, işçileri birbirine tedahül etmeyecek (karışmayacak) şekilde ayrı ve bağımsız olarak yürütüldüğü ve ayrı bir işyeri olarak Sosyal Sigortalar Kanunu şumulüne alınmış olduğu takdirde her biri kendi tehlike sınıfının prim haddine tabi olurlar

4- Aynı işveren tarafından. aynı işyerinde yürütülen ve mahiyetleri bakımından ayrı hususiyetler arzeden ve başka başka tehlike sınıflarına dahil olan bütün işler işyerinde en yüksek tehlike sınıfına giren işin prim haddine tabi olur.

5- Bu tarifede gösterilmeyen işler, mahiyetleri ve iş kazası ile meslek hastalığı tehlikesinin ağırlığı göz önünde bulundurulmak suretiyle ilgili en yakın işkolunun dahil olduğu prim haddine tabi olur.

6- Her tehlike sınıfı üst, normal ve alt derece olmak üzere üç tehlike derecesine ayrılmıştır

Üst derece prim oranı dahil olduğu tehlike sınıfının normal prim oranından % 0,2 daha yüksek, alt derece prim oranı normal prim oranından % 0,2 daha düşüktür. Şu kadar ki I. tehlike sınıfındaki işyerleri için alt derece prim oranı, bu sınıfın normal prim oranının altına düşemez ve XII. tehlike sınıfındaki işyerleri için üst derece prim oranı, bu sınıfın normal prim oranını geçemez.

7- Dereceleme hesabının yapıldığı yıla takaddüm eden 3 takvim yılı

içinde, aynı işkolunda 40 bin gün için sigorta primi tahakkuk ettirilmiş olan işyerleri derecelemeye tabi olurlar. Bu işyerlerinin girecekleri tehlike dereceleri; derecenin tayin edildiği yıla takaddüm eden üç takvim yılı içinde vukua gelerek kurum kayıtlarına intikal eden ve işyerinin özel şartları ile tehlikeyi önlemek için alınmış olan emniyet tedbirlerinin de neticesini gösteren işkazaları, meslek hastalıkları, daimi işgöremezlik ve ölüm vak'alarına göre işyerinin münferiden arzedeceği tehlike ağırlığı nazara alınarak Sosyal Sigortalar Kurumu tarafından tayin olunur.

Yukarıda belirtilen üç yıllık devre için 40 bin gün sigorta primi tahakkuk ettirememiş olan işyerleri dahil buldukları işkolunun normal prim oranı üzerinden prim öderler.

Büyük Grup	Grup	İşkolu	Tehlike Sınıfı	Prim Nispeti
010		TARIM		
	0101	Kamu veya Özel Sektöre ait olup, İşletme şekli ne olursa olsun, tamamen veya kısmen tarımsal üretim için yapılan açıkta veya cam muhafaza içindeki (Seralar) işler, kabuklu veya kabuksuz meyvecilik, tohum, sebze ve çiçek yetiştirme çay, kahve ve kauçuk tarlalarındaki işler, mısır tanelerini koçandan ayırma, ot balyalama, harman dövme ve bunlarla ilgili faaliyetler, kontrat esaslı üzerine yapılan her türlü ilaç serpmeye, mahsul toplama, meyve ambalajlama, ağaç budama, sulama sistemlerinin işletilmesi işleri.	III	2,50
	0109	Tarımla ilgili diğer faaliyetler	III	2,50

011		HAYVANCILIK		
	0111	Her türlü iş ve gelir getiren hayvanların (ada tavşanı, kürklü hayvan, süt, yün, kümes hayvanları ile yumurta, bal, ipek böceği, kozası vs) yetiştirilmesi, üretimi, islahı ve bunlarla ilgili bakım, güdüm, terbiye kırkım, sağım ve ürünlerinin elde edilmesi, toplanması saklanması işleri	III	2,50
	0119	Hayvancılıkla ilgili diğer faaliyetler	III	2,50
021		ORMANCILIK		
	0211	Ağaç dikme, yeniden orman yetiştirme ve ormanları koruma zambak ve reçine, yabancı kauçuk, usare, ağaç kabuğu, ot, yabancı meyve ve çiçek, yosun, yaprak çamlardaki iğne yaprak ve saz gibi insan eliyle yetiştirilmemiş olan maddelerin toplanması, mangal kömürünün ormanda yakılması işleri	III	2,50
	0219	Ormancılıkla ilgili diğer faaliyetler	III	2,50
022		TOMRUKÇULUK		
	0221	Kerestenin kesilmesi, tomruk, testerelik kereste, çatal, ağaç gövdesi yumruları, kütük, kağıt hamuru imaline mahsus odun, sırık, kazık, yontulmuş demir yolu traversi, maden ocaklarına mahsus kereste, ormanda kesilen yakacak odun, kimyevi takdire elverişli odun, mekik ve benzeri bloklar ile ormandan elde edilen diğer kaba, yuvarlak, yontulmuş veya yarılmış maddeler veya odun ham maddeleri, tomruk nakletme işleri	III	2,50
	0229	Tomrukçulukla ilgili diğer faaliyetler	III	2,50

041		DENİZ BALIKÇILIĞI		
	0411	Denizlerde balık ve diğer hayvanların ve bitkilerin avlanması, toplanması ve dalyan işleri	IV	3,50
	0412	Sünger avcılığı	V	3.50
043		NEHİR VE GÖLLERDE BALIKÇILIK		
	0430	Nehir ve göllerde balık ve diğer su hayvanlarının, bitkilerinin avlanması, toplanması ve üretilmesi	V	3.50
110		KÖMÜR MADENCİLİĞİ (Her cins kömür istihsalinde aynı işveren tarafından yaptırılan ve bu işlerin fer'i ve mütemmimi mahiyetindeki yıkama sevk ve saire bilcümle yardımcı işler dahildir.)		
	1101	Maden kömürü işletmeciliği	XII	7
	1102	Linyit kömürü işletmeciliği	XII	7
	1109	Diğer kömürlerin işletmeciliği	XII	7
121		DEMİR MADENCİLİĞİ		
	1210	Demir cevheri istihsalı (Aynı işveren tarafından yaptırılan, bu işin fer'i ve mütemmimi mahiyetindeki yıkama, ayıklama, izabe, sevk gibi bilcümle yardımcı işler dahil)	VI	4
122		DEMİRDEN GAYRİ METALLERİN İSTİHSALİ (Aynı işveren tarafından yaptırılan, bu işlerin fer'i ve mütemmimi mahiyetindeki yıkama, ayıklama, izabe ve sevk gibi bilcümle yardımcı işler dahil.)		

	1221	Krom istihsali	VI	4
	1222	Bakır istihsali	VI	4
	1223	Kurşun istihsali	VI	4
	1224	Manganez istihsali	VI	4
	1229	Diğer madenlerin istihsali	VI	4
130		HAM PETROL VE TABİİ GAZ		
	1301	Petrol ve tabii gaz arama işleri	VII	4,50
	1302	Petrol ve tabii gaz kuyularının açılması	VII	4,50
	1303	Petrol ve tabii gaz kuyularının ve tabakalarının veya bitümlü kumların işletilmesi (Müstakilen işletilen pipe-line işletilmesi 7192 de tasnif edilmiştir.)	VII	4,50
140		TAŞ, KİL VE KUM OCAKLARI		
	1401	Taş ocaklarında yapılan işler (Taş çıkarma, kırma ve taş ocağında yapılan kesme işleri)	XI	6,50
	1402	Kil, kum ve çakıl ocakları	III	2.50
	1403	Mermer ocakları	XI	6,5
191		TUZLA İŞLETMELERİ		
	1911	Deniz ve göllerden tuz istihracı (Sofra tuzu imali hariç)	II	2
	1912	Kaya tuzu istihracı	IV	3
192		KİMYA SANAYİNDE KULLANILAN MADDELERİN İSTİHRACI		

	1920	Kükürt, fosfat, nitrat, borat, potas, sodyum, arsenik, civa ihtiva eden cevherler gibi kimya sanayiinde ve suni gübre imalinde kullanılan maddelerin topraktan çıkarılması ve bunlarla ilgili bütün işler	VI	4
199		DİĞER METAL OLMAYAN MADDELERİN İSTİHRACI VE MADEN ARAMA İŞLERİ		
	1991	Turb ocaklarının işletilmesi	IV	3
	1992	Asfalt, bitum, asbest, alçı taşı, amyant, mika, kuart, zımpara ve lületaşı gibi metal olmayan maddelerin istihracı ve bunlarla ilgili işler	X	6
	1993	Alelumum maden arama işleri (Petrol ve tabii gaz arama işleri hariç)	VI	4
	1994	Müstakilen yapılan maden ve curuf temizleme, ayıklama işleri	II	2
201		ET KESİLMESİ, HAZIRLANMASI VE MUHAFAZASI		
	2011	Mezbahalar	II	2
	2012	Kümes hayvanlarının kesilmesi ve temizlenmesi	II	2
	2013	Et konserve fabrikaları; pastırma, sucuk salam, bumar ve sosis imali	II	2
	2014	Taze ve dondurulmuş etin muhafazası (Müstakilen)	II	2
202		SÜT MAMULLERİ SANAYİ		

	2021	Kaymak, krema, dondurma, tereyağı ve yoğurt imali	I	1.50
	2022	Süt tozu, konsantre süt imali	I	1.50
	2023	Beyaz peynir imali	I	1.50
	2024	Kaşar, gravyer gibi diğer peynirlerin imali	I	1.50
	2025	Eritilmiş sade yağ imali	I	1.50
203		MEYVE VE SEBZELERİN KONSERVE EDİLİPSAKLANMASI		
	2031	Meyve ve sebze konserveçiliği, sirke, turşu, salça, reçel, marmelat, meyve ve sebze suları imali	II	2
	2032	Meyve, mebzze kurutmaçlığı ve manipülasyon	II	2
204		BALIK VE DİĞER DENİZ GIDA MADDELERİNİN KONSERVEÇİLİĞİ		
	2041	Balık ve diğer deniz gıda maddelerinin konserveçiliği	II	2
	2042	Balık ve diğer deniz gıda maddelerinin muhafazası, tütsüleme ve kurutulması	II	2
205		GIDA MADDELERİNİN ÖĞÜTÜLMESİ, TEMİZLENMESİ VE AYIKLANMASI (Kuş ve hayvan yemleri ihzari hariç)		
	2051	Un değirmenleri	III	2,50
	2052	Çeltik fabrikaları	III	2,50
	2059	Bulgur, bakliyat ve sebze unları ve bunlara benzeyen diğer gıda maddeleri imali	II	2

206		FIRINCILIK, PASTACILIK VE HAMUR İŞLERİ SANAYİ		
	2061	Ekmek ve simit fırınları	I	1,50
	2062	Büsküvi imalatı		1,50
	2069	Pasta, börek, yufka ve benzeri hamur işleri sanayi		1,50
207		ŞEKER SANAYİİ		
	2070	Şeker pancarı ve kamışından şeker imali	II	2
208		KAKAO VE ŞEKERLİ MADDELER İMALİ		
	2081	Kakao ve çikolata imali	I	1,50
	2082	Şekerlemeler, karamela, lokum ve benzeri diğer şekerli maddeler ve sakız imalatı	I	1,50
	2083	Helva, bulama, ağda, pekmez imali	I	1,50
209		DİĞER YİYECEK MADDELERİ İMALATI		
	2091	Çay manipülasyonu	I	1,50
	2092	Çeşitli kuru yemişlerin hazırlanması (Fındık, ceviz ve badem kırma işleri dahil)	I	1,50
	2093	Buz imali	I	1,50
	2094	Zeytinyağı ve diğer nebati yemeklik yağların tasfiyesi ve çeşitli muamelelere tabi tutulması	III	2,50
	2095	Makarna, şehriye ve benzeri yiyecek maddeleri imali	IV	3

	2096	Nişasta, dekstrin ve glikoz imali	IV	3
	2097	Çeşitli hayvan yiyeceklerinin hazırlanması	II	2
	2098	Tahin imalathaneleri	III	2,50
	2099	Diğer yiyecek maddelerinin imali ve çeşitli muamelelere tabi tutulması (Kuru kahve, sofratuzu, baharat v.s.)	I	1,50
211		İNBIKTEN GEÇİRİLMİŐ İÇKİLER		
	2111	Rakı imali	II	2
	2119	Diğer içkilerin imali (İçki imalinde kullanılan ispirto ve suma imali dahil)	II	2
212		ŐARAPÇILIK		
	2120	Malt likörleri hariç, her nevi sofrat şarapları ile likör şarapları, tabii ve suni köpüren şaraplar, mistel kokulu ve tıbbi şarapların imali, diğer tahammür etmiş içkilerin imali	II	2
213		BİRA VE MALT SANAYİİ		
	2130	Malt ve bira gibi maltlı içkilerin imali	II	2
214		ALKOLSÜZ İÇKİLER		
	2141	Gazoz, kokakola ve karbondioksitle muameleye tabi tutulmuş her türlü meyva suları gibi alkolsüz içkilerin imali	II	2
	2142	Maden suları ve sodalarının hazırlanması	II	2
220		TÜTÜN SANAYİİ		
	2201	Yaprak tütünü ayıklama, temizleme, kurutma cinslerine ayırma, balyalama ambalajlama ve bakma işleri	I	1,50

	2202	Sigara, puro, sigarillos, içilen ve çiğnenen neviden tütün, pipo tütünü, enfiye ve tömbeki imali	I	1,50
231		DOKUMA SANAYİİ , (İplik bükülmesi, dokunması ve bunlarla ilgili işler)		
	2310	Çırçır fabrikaları	III	2,50
	2311	Pamuk ipliği imali ve pamuklu dokuma sanayii	III	2,50
	2312	Yün (Tabii ve suni) ipliği imali ve yünlü dokuma sanayii	III	2,50
	2313	İpek ipliği imali ve ipekli dokuma sanayii (suni ipek naylon ve benzeri sentetik elyaftan dokumalar dahil)	II	
	2314	Keten, kenevir ve jütten iplik imali ve dokuma sanayii	II	2
	2315	Karışık iplik ve dokuma fabrikaları (Herhangi bir maddeden % 75 veya daha fazla nispette ihtiva eden dokumalar kendi gruplarında tasnif olunur.)	III	2,50
	2316	Dokuma yapmaksızın boya, apre işleri, yazmacılık ve basmacılık	III	2,50
	2317	El tezgahlarında yapılan her türlü dokuma işleri	I	1,50
	2318	Halı ve kilim sanayii	I	1,50
	2319	İplik büküm ve sarım işleri, makara, bobin, masura ve yumak imali, şerit kaytan, korde-la gibi ufak tuhafiye eşyası imali	I	1,50

232		TRİKOTAJ		
	2321	Çorap imali	I	1,50
	2322	Çoraptan gayri trikotaj eşyalarının imali (Örülmüş kumaşlardan kesip dikmek suretiyle giyecek eşya imali 243 gruptadır.	I	1,50
233		İP, HALAT VE SİCİM ENDÜSTRİSİ		
	2330	Kenevir, jüt, pamuk, kağıt, hasır vesair el yaftan halat, ip, sicim, ağ ve bunlara mümâsil eşya imalatı	II	2
239		BAŞKA YERDE TASNİF EDİLMEMİŞ DOKULAR		
	2390	Linolyüm ve diğer sert satırlı zemin döşemeleri, (Plastik hariç) suni deri, muşamba ve kaplanmış kumaşlar, hasır, lif, vesair keçeler, paspaslar ve her türlü elyaftan vatka ve koltukçuluk malzemesi imali, çöp ve paçavraların elyaf haline getirilmesi	II	2
241		KUNDURA SANAYİ		
	2410	Kauçuk hariç, deri, suni deri, plastik, ağaç vesair malzemedan kundura, tozluk, getir imali, kundura sanayii için kesilmiş hazır malzeme imali, sayacılık	I	1,50
242		KUNDURA TAMİRCİLİĞİ		
	2420	Kundura tamircileri (Kundura imal eden tamirciler de bu gruba dahildir.)	I	1,50
243		GİYECEK EŞYASI İMALATI (Kundura hariç)		

	2431	Dokuma deri, kürk vesair maddelerden elbise, palto - pardesü, gibi hazır elbise imali	I	1,50
	2432	Çamaşır, gömlek, kravat, korse, kemer, eldiven ve emsali eşya imalatı	I	1,50
	2433	Şapka ve kasket imalatı	I	1,50
	2434	Terziler (Hususi dikişler)	I	1,50
	2439	Diğer giyim eşyası imali ve baston ve şemsiye imalatı	II	2
244		MENSUCATTAN HAZIR EŞYA İMALATI (Giyim eşyası hariç)		
	2441	Yorgancılık	I	1,50
	2442	Çadır, çuval, yelken imalatı (Dokuma yapmaksızın)	I	1,50
	2449	Dokuma yapmaksızın diğer hazır eşya imali (Bayrak, perde, çarşaf, battaniye vesair)	I	1,50
251		BIÇKIHANELER VE AĞACIN MEKANİK İŞLENMESİ		
	2511	Tomruğun işlenmesi, bıçkIHaneler, ağaç travers fabrikaları	V	3,50
	2512	Parke, kontraplak, kaplamalık ağaç ve suni tahta imali	V	3,50
	2513	Marangozluk, doğramacılık ve sabit tesisler imali	V	3,50
252		AĞAÇ, SAZDAN VE MANTARDAN AMBALAJ İMALİ		
	2521	Sandık, kutu, fiçı ve benzeri ambalaj imali	V	3,50

	2522	Mantar, saz ve kamyştan sepet ve benzeri eşya imali	I	2
259		AĞAÇ VE MANTARDAN DİĞER EŞYA İMALİ		
	2590	Kundura kalıbı, elbise askısı, tahta sap, kulp, kafes, raf, çubuk, oyma işleri, tabut, resim ve ayna çerçevesi v.s. imali	IV	3
260		MOBİLYA SANAYİİ		
	2601	Ahşap mobilya sanayii	V	3,50
	2602	Saz ve kamyştan mobilya sanayii	V	3,50
	2603	Madenden mobilya sanayii	V	3,50
	2609	Döşemecilik	I	1,50
271		KAĞIT HAMURU, KAĞIT VE MUKAVVA İMALATI		
	2710	Odun, paçavra ve diğer nesieçlerden kağıt, hamuru imali ve bu hamurun kağıt, mukavva ve presli nesieçler haline getirilmesi	II	2
272		KAĞIT HAMURUNDAN KAĞIT VE MUKAVVADAN EŞYA İMALİ		
	2720	Kağıt ve mukavvadan kutu, kesekağıdı ve diğer mahvazalar, kart, zarf ve duvar kağıdı imali, kağıt hamurundan tabak, bardak ve diğer mutfak levazım gibi preslenmiş eşya imali	II	2,50
280		MATBAACILIK, NEŐRİYATÇILIK VE BUNLARLA İLGİLİ SANAYİ		
	2801	Ciltcilik, deftercilik, klasör ve dosya imali	II	2

	2802	Matbaacılık	II	2
	2803	Gazete, mecmua idarehaneleri, yayın evleri	I	1,50
	2804	Klişecilik, çinkografi (Müstakilen)	II	2
	2805	Diğer baskı ve hakkaklık işleri (Tabaklar ve diğer eşya üzerine baskı, hakkaklık ve işleme yapılması gibi)	II	2
291		DERİ İŞLEME SANAYİİ		
	2911	Tabakhaneler, deri perdahlama ve boyama işleri	III	2,50
	2912	Çiğ deri kurutma ve bağırsak işleme yerleri (Sucuk bumarı hariç)	I	1,50
292		KÜRK İŞLEME BOYAMA SANAYİİ		
	2920	Kürk imali, işlemesi ve boyaması	I	1,50
293		DERİDEN VE DERİ YERİNE İKAME EDİLEN MADDELERDEN MAMUL EŞYA İMALİ (Ayakkabı ve giyim eşyası hariç)		
	2930	Deri ve deri yerine kaim olan sair maddelerden kundura ve giyim eşyası hariç saraciye eşyalarının imali	I	1,50
300		KAUÇUK SANAYİİ		
	3001	Kauçuk ayakkabı imali	IV	3
	3002	Otomobil ve bisiklet lastikleri imali	IV	3
	3003	Kauçuktan mamul eşyanın tamiri (Otomobil lastiklerine dış açılması dahil)	IV	3
	3009	Diğer kauçuk mamulleri imali	IV	3

311		SANAYİDE KULLANILAN ESAS KİMYA MADDELERİ VE SUNİ GÜBRELER İMALİ		
	3111	Tenvir fişekleri, çocuk tabanca mantarı	VI	4
	3112	Muhimmat ve patlayıcı maddeler imalatı	IX	5,50
	3113	Kimyevi gübreler imali	III	2,50
	3114	Kimyevi tuzlar, asitler ve bazlar alkoller gibi kimyevi maddelerin imali	III	2,50
	3115	Suni ipek ve diğer sentetik fiberler ile plastik maddelerin imali	III	2,50
	3116	Emülsiyon ve palamut hülhası fabrikaları, palamut değirmenleri, palamut temizleme işleri ve meyan kökü manipülasyonu	II	2
	3117	Yakılacak ispitro imali	II	2
	3119	Diğer kimyevi ana maddelerin sanayii (Oksijen, asetilen, karpit gibi)	III	2,50
312		SANAYİYE MAHSUS NEBATİ VE HAYVANİ YAĞLARIN İSTİHSALİ (Yemlik yağlar 209 gruptadır.)		
	3121	Nebati yağlar	IV	3
		Hayvani yağlar	IV	3
313		BOYA, VERNİK VE CİLA İMALİ		
	3130	Boya, vernik ve cilaların imali	I	1,50
319		DİĞER KİMYEVİ MADDELERİN İMALİ		

	3191	İlaçlar ve tıbbi müstahzarlar imali serum ve aşı hazırlama işleri (İdrofil pamuk dahil.)	I	1,50
	3192	Mürekkep imali	I	1,50
	3193	Sabun ve çamaşır suları ve sodası ile diğer temizlik maddeleri sanayii	I	1,50
	3194	Tutkal, jelatin, zank imali	I	1,50
	3195	Kibrit imali	II	2
	3196	Her nevi mum imali	I	1,50
	3197	Kokular ve tuvalet maddeleri imali	I	1,50
321		PETROL TASFİYEHANELERİ		
	3210	Gaz, benzin ve diğer akaryakıtlar, ham petrol ve müşterilerinden yağlamaya mahsus yağlar ve muhtelif maddelerin elde edilmesi	III	2,50
329		PETROL VE KÖMÜRDEN ELDE EDİLEN MUHTELİF MÜŞTAKLAR		
	3291	Asfalt ve dam tecrit malzemeleri, yağlamaya mahsus olup petrol tasfiyehanelerinde elde edilmeyen yağlar ve gresler imali	III	2,50
	3292	Şehirlerde havagazı tevzii ile ilgili olmayan kok fırınları	III	2,50
331		PİŞMİŞ TOPRAKTAN İNŞAAT MALZEMESİ İMALATI		
	3310	Tuğla, kiremit, boru, pota, künk, ateş tuğlası ve emsali inşaat ve mimari malzemesi imali	III	2,50
332		CAM SANAYİİ		

	3320	Cam ve camdan mamul eşya imalatı (Gözlük ve optik camları hariç)	III	2,50
333		PORSELEN, FAYANS VE SERAMİK SANAYİİ		
	3330	Çini, porselen, fayans ve seramik ve pişmiş topraktan kab kacak imali	II	2
334		ÇİMENTO SANAYİİ		
	3340	Çimento imali	IV	3
339		METALDEN GAYRİ MADDELERDEN DİĞER İMALAT		
	3391	Taş yontma, öğütme ve kırma işleri	V	3,50
	3392	Çimento ve betondan eşya ve inşaat malzemesi imalatı	IV	3
	3393	Alçı taşı istihracından ayrı olarak işletilen alçı tozu ve alçıdan eşya imali	I	1,50
	3394	Taş ocaklarından ayrı olarak işletilen kireç ocakları ve kireç imali	X	6
	3395	Taş, amyant ve grafitten eşya imali	V	3,50
	3396	Zımpara taşı ve kağıdı imali	V	3,50
	3399	Metalden gayri maddelerden diğer imalat	V	3,50
341		DEMİR VE ÇELİĞE MÜTEALLİK ESAS ENDÜSTRİLER		

	3411	Yüksek fırınlarda eritmekten yarı ikmal edilmiş hale gelinceye kadar bütün ameliyeleri ihtiva etmek üzere demir ve çelik imalatı yani dört köşe veya yuvarlak çubuklar, levha, plak, şerit, tüp, ray, rot gibi esas şekillere haddelemek, kalay kaplaması (teneke imali), kaba dökümler ve döğme metal imalatı	V	3,50
	3412	Demir ve çeliği tav fırınlarında ısıtmak suretiyle müstakilen yapılan haddeleme ve laminaj işleri	V	3,50
342		DEMİRDEN GAYRİ METALLERE MÜTEALLİK ESAS ENDÜSTRİLER		
	3421	Demirden gayri metallerin izabesi, tasfiyesi ve bunların külçe, bar, dört köşe kalın çubuk, levha, şerit daire ve haddeden geçirilerek elde edilecek diğer esas şekillerde imali	V	3,50
	3422	Demirden gayri metallerin tav fırınlarında ısıtmak suretiyle müstakilen yapılan haddeleme ve laminaj işleri	V	3,50
350		METALDEN MAMUL EŞYA SANAYİİ		
	3501	Demir tel ve çubuktan eşya imalatı (Çivi, zincir, vida vesaire gibi)	V	3,50
	3502	Demiri ısıtıp döğerek şekillendirme veya presleme suretiyle muhtelif eşya imali, çilingir atelyeleri ve sahra demirciliği	V	3,50
	3503	Soğuk demircilik ve kaynak işleri	V	3,50
	3504	Sobacılık ve teneke eşya imali	V	3,50
	3505	Bakırdan eşya imali	V	3,50
	3506	Alüminyum eşya imalatı	V	3,50

	3507	Emaye eşya imali	V	3,50
	3508	Nikelaj kaplama ve galvanoplasti işleri kalaycılık	V	3,50
	3509	Font ve diğer madenleri eritip kalıplara dökmek suretiyle muhtelif eşya imali	V	3,50
360		MAKİNE İMALAT VE TAMİRATI		
	3601	Ziraat makineleri imal ve tamirati (pulluk, biçer döğer, selektör ve emsali ziraatte kullanılan makineler)	III	2,50
	3602	Ziraatten gayri makinelerin imal ve tamirati (Çamaşır makinası, buz dolabı, tartı aletleri yazı ve hesap makineleri v.s.) Elektrik cihazları hariç	III	2,50
	3603	Montaj işleri (İmalat yapmaksızın makine ve tesisat montajı)	III	2,50
	3604	Tornacılık ve tesviyecilik	V	3,50
370		ELEKTRİK MAKİNE VE CİHAZLARI İMAL VE TAMİRATI		
	3701	Elektrik enerjisi istihsal, tahvil ve terzii ile ilgili makinelerin imal ve tamiri	III	2,50
	3702	Evlerde kullanılanlar da dahil olmak üzere elektrik cihazları, izole, tel, kablo, duş, anahtar ve diğer elektrik malzemesi imalatı	III	2,50
381		DENİZ NAKİL VASITALARI İNŞAAT VE TAMİRATI		
	3811	Sandal, kayak ve emsali küçük deniz vasıtalarının imali ve tamirati	IV	3

	3812	Vapur ve gemi inşa ve tamirâtı, tersaneler, hususi tipte deniz vasıtalarına mahsus makinelerin imali, gemi bozma tezgahları, liman atelyeleri	IV	3
382		DEMİRYOLU NAKİL VASİTALARI VE MALZEMESİ İMAL VE TAMİRATI		
	3821	Lokomotif, vagon ve tramvay arabaları imal ve tamirâtı	IV	3
	3822	DDY cer depoları ve müstakil revizörlükleri	IV	3
383		MOTORLU TAŞITLAR İMALİ		
	3831	Otomobil, kamyon, römork, otobüs gibi motorlu nakil vasıtalarının imal ve montaj işleri	III	2,50
	3822	Motor, fren, şanzuman, dingil, dişli, şasi gibi motorlu taşıt parçaları ve teferruatının imali (iç ve dış lastikler 300, otomobil camı 332, elektrik teçhizatı imali 370 gruptadır)	III	2,50
384		MOTORLU TAŞITLARIN TAMİRATI		
	3841	Otomobil, kamyon, motor ve tenteleri elektrik aksamı tamiri gibi ihtisasa taallük eden tamirat ve televizyon işleri	III	2,50
	3842	Kamyon ve otobüs karoseri imal ve tamirâtı	III	2,50
	3843	Motorlu vasıtaların yıkama, yağlama ve bakım işleri	II	2
385		MOTOSİKLET VE BİSİKLET İMALİ		
	3850	Motosiklet, bisiklet, üç tekerlekli çocuk bisikletleri ile bisiklet parçaları imalat ve tamirâtı	II	2

386		UÇAK İMAL VE TAMİRATI		
	3860	Uçak ve planör, uçak motorları, pervane, tekerlek gibi sair aksamın imal, montaj ve tamirati	III	2,50
389		NAKLİYATA MÜTEALLİK DİĞER VA-SITA VE MALZEMELER		
	3890	Hayvan ve el arabaları imal ve tamirati	II	2
391		MESLEKİ, FENNİ VE HASSAS ALET- LERİN İMALATI		
	3910	Hassas ölçü ve kontrol aletleri, laboratuvar alet ve cihazları, tıbbi, cerrahi ve dişçiliğe mahsus aletlerle bilimun protezler ve ortopedik teçhizat ve malzemelerin imali (elektrik, röntgen ve radyoterapiye müteallik aletlerin imali 370 gruptadır.)	II	2
392		FOTOĞRAF MAKİNELERİ, OPTİK ALET VE MALZEMESİ İMALATI		
	3920	Hassas filimlerle camlar da dahil olmak üzere optik aletleri, objektifler, fotoğraf makine ve malzemesi imalatı	II	2
393		SAAT İMALATI VE TAMİRATI		
	3931	Cep, kol, duvar ve diğer nev'i saat imalatı	II	2
	3932	Her nev'i saat tamirati	I	1,50
394		MÜCEVHERAT VE KUYUMCULUK		
	3940	Kıymetli madenler, kıymetli ve yarı kıymetli taşlar ve inciler kullanılmak suretiyle mücevherat, altın ve gümüş eşya imali, kıymetli ve yarı kıymetli taşların perdahlanması madalya ve madeni para basma işleri	I	1,50

395		MÜZİK ALETLERİ İMALATI		
	3950	Piyano, telli ve nefesli sazlar gramofon plakları imalatı (Radyo ve gramofon imali 370 gruptadır.)	II	2
399		İMLATA MÜTEALLİK DİĞER İŞLER		
	3991	Süpürge ve fırça imali	I	1,50
	3992	Suni çiçekçilik, işlemecilik, sırmacılık ve bunlara benzer tezyini mahiyette diğer el işleri	I	1,50
	3993	Mürekkepli ve kurşun kalemler, cetvel tahtası tanpon vesair büro eşyası imalatı	II	2
	3994	Oyuncak, spor ve atletizm eşyası, benzeri eşya imalatı	IV	3
	3995	Sellüloit ve plastikten muhtelif eşyaların imali	IV	3
	3996	Kemik, boynuz, kehribar, lüle taşı, Erzurum taşı ve diğer maddelerden süs eşyası, düğme, tarak ve emsali eşya imali	IV	3
400		İNŞAAT		
	4000	İnşaat işinden müstakilen yapılan badanacılık, yağlı boyacılık, binaların parke, muşamba veya ninolyon vs.. ile döşenmesi işleri	V	3,50
	4001	Köprü, kanalizasyon, baraj su regülatörü ve varyant su yolu, kuyu ve su işleri ile ilgili inşaat ve tamirati	V	3,50
	4002	Dekovil ve tranvay yolu inşaat ve tamirati	V	3,50
	4003	Bina inşaatı ve tamirati, bina yıkım işleri	V	3,50

	4004	Sihhi tesisat, kalorifer, gaz su ve elektrik tesisatı (Bina içi tesisat)	V	3,50
	4005	İskele, liman, mendirek inşaat ve tamirata	VIII	5
	4006	Demiryolu, tünel ve yeraltı inşaatı	VI	4
	4007	Demiryolu, tünel ve yeraltı tamirata	III	2,50
	4008	Bina dışı elektrik, gaz, telgraf, telefon tesisatı ve havai hat pipe-line inşaat, tamirat ve bakım işleri	VI	4
	4009	Yol, spor ve uçak alanları inşaatı, tamirat ve bakım işleri (Yol inşaatı ile ilgili varyant inşaatı dahil)	IV	3
511		ELEKTRİKLE AYDINLATMA VE ELEKTRİK ENERJİSİ		
	5110	Elektrik işletmeleri, elektrik enerjisinin istihsalı ve tevziti işleri (Santral inşası ve şebeke inşaatı hariç)	IV	3
512		HAVA GAZI VE TABİİ GAZ		
	5120	Havagazı istihsalı, havagazı tabii gazın tevziti işleri	III	2,50
513		BUHARLA ISITMA VE BUHAR ENERJİSİ		
	5130	Isıtma ve enerji maksadiyle buhar istihsalı ve tevziti işleri	III	2,50
521		SU İŞLERİ		
	5210	Suların toplanma, tasfiye, tevziti ve su şebekelerinin işletilmesi ve aynı işletme tarafından yapılan bakım ve tamir işleri	II	2

522		SIHHİ HİZMETLER		
	5221	Çöp ve kanalizasyon hizmetleri	II	2
	5222	Bataklık kurutma işleri	V	3,50
	5223	Sıtma mücadele işleri (D.D.T. ve mazotlama işleri)	II	2
611		TOPTAN TİCARET		
	6111	Tahıl, pamuk, yün ve diğer zirai mahsullerle canlı hayvan, ham deri, odun ve tomruk toptan satış yerleri	I	1,50
	6112	Maden cevherleri külçe halinde veya çubuk, levha, boru gibi ilk şekillerde işlenmiş maddeler, sanayide kullanılan boya ve kimyevi maddeler, petrol ve kömür müştakları toptancılığı.	II	2
	6113	Kereste ve her türlü inşaat malzemesi ve percere camı toptancılığı	I	1,50
	6114	Her türlü makine ve taşıtlarla yedek parçaları toptancılığı	I	1,50
	6115	Her türlü madeni ve cam eşyası, elektrik malzeme ve cihazları, radyo, buz dolabı ve emsali eşya toptancılığı	I	1,50
	6116	Ev ve bürolara mahsus mobilyalarla halı ve kilim toptancılığı	I	1,50
	6117	Mensucat, giyecek ve ayakkabı toptancılığı	I	1,50
	6118	Yiyecek maddeleri, içki, tütün ve sigara toptancılığı	I	1,50

	6119	İlaç, tuvalet malzemesi, kağıt, kitap ve kırtasiye, optik malzemeleri, oyuncak ve spor eşyası, mücevherat, yukarıdaki gruplardan birine girmeyen diğer mamullerin toptancılığı ile ihracat ve ithalat işleriyle meşgul ticaret-haneler.	I	1,50
612		PERAKENDE TİCARET		
	6121	Her türlü yiyecek maddeleri, satılan mağaza ve dükkanlar	I	1,50
	6122	Eczahaneler ve tuvalet malzemesi satılan dükkanlar	I	1,50
	6123	Kumaş, elbise, ayakkabı ve diğer giyecek eşyası satan mağaza ve dükkanlar	I	1,50
	6124	Her türlü mobilya ve mefruşat ile soba, radyo, buzdolabı, çamaşır makinesi ve emsali ev eşyası, müzik aletleri satılan mağaza ve dükkanlar	I	1,50
	6125	Küçük el aletleri, boya; mutfak eşyası, porselen ve camdan eşya, küçük elektrik cihazları ve malzemesinin perakende olarak satıldığı yerler	I	1,50
	6126	Araba, bisiklet, motosiklet ve diğer taşıma araçlarıyla yedek parçalarının perakende olarak satıldığı dükkan ve mağazalar	I	1,50
	6127	petrol, benzin ve makine yağları satış yerleri	II	2
	6128	Her türlü eşya ve maddelerin satıldığı büyük mağazalar	I	1,50

	6129	Perakende olarak odun, kömür, buz satış yerleri, tütüncü dükkanları, kitapçı ve kırtasiyeciler, çiçekçiler, mücevherat ve süs eşyası, fotoğraf makinesi, oyuncak ve spor malzemeleri ve emsali maddelerin satıldığı dükkanlar.	I	1,50
620		BANKALAR VE DİĞER MALİ MÜESSELER		
	6200	Bankalar, para ve tahvil borsaları ve her türlü kredi, banka ve para muamelesi yapan, dernek, kooperatif ve müesseseler.	I	1,50
630		SİGORTALAR		
	6300	Hayat, yangın, nakliyat, kaza, can ve mal üzerine her türlü sigorta muamelesi yapan müesseseler, sigorta ajanlıkları.	I	1,50
640		GAYRİMENKUL İŞLERİ		
	6400	Gayrimenkul işletenler, simsarlar, emlak komisyoncuları	II	2
711		DEMİRYOLU NAKLİYATI		
	7110	Demiryolları ile yük ve yolcu nakliyatı ve bunlarla ilgili hizmetler, yataklı ve lokantalı vagonlar	III	2,50
712		TRAMVAY VE OTOBÜS İŞLETMELE- Rİ		
	7121	Şehir içi ve banliyö otobüs, tramvay, trolleybüs işletmeleri	II	2
	7123	Şehirlerarası otobüs işletmeleri	I	1,50
	7123	Tünel işletmesi	I	1,50

713		KARAYOLLARINDA YOLCU NAKLİYATI (Otobüs hariç)		
	7130	Taksi işleten idareler ve bununla ilgili hizmetler	II	2
714		KARAYOLLARI NAKLİYATI VE BUNUNLA İLGİLİ İŞLER		
	7141	Kamyonla yapılan yük nakliyatı (Aynı işveren tarafından yaptırılan tahmil ve tahliye işleri dahil)	IV	3
	7142	Hayvan arabaları ve hayvanlarla yapılan yük nakliyatı	II	2
	7143	Tankerle karada yapılan nakliyat	IV	3
	7144	Terminaller, park yerleri ve garajlar gibi karayolu nakliyatını kolaylaştıran hizmetler	II	2
715		AÇIK DENİZ NAKLİYATI		
	7151	Yolcu gemilerinde yapılan bütün işler.	IV	3
	7152	Hem yük hem yolcu taşıyan gemilerde yapılan bütün işler	IV	3
	7153	Yük gemilerinde yapılan bütün işler	IV	3
	7154	Deniz tankerlerinde yapılan bütün işler	IV	3
716		SU ÜZERİNDE YAPILAN NAKLİYAT (Açık deniz nakliyatı hariç) ve ilgili hizmetleri.		
	7161	Gemi tahmil ve tahliye işleri (Su üzerinde, iskele veya rıhtımda)	VII	4,50
	7162	Yalnız şehir hatlarında işleyen gemilerde yapılan bütün işler	IV	3

	7163	Kurtarma gemilerinde yapılan bütün işler	VI	4
	7164	Dalgıç gemilerinde yapılan bütün işler	VII	4,50
	7165	Motor, yelken veya sair makinelerle işleyen küçük deniz nakil vasıtalarında yapılan işler	VI	3,50
	7166	Makinesiz deniz nakil vasıtalarında (Mavna, şat ve benzerleri) yapılan bütün işler	VI	3,50
	7167	Yüzer vinç ve taraklarda yapılan işler	VI	3,50
717		HAVA NAKLİYATI		
	7171	Hava alanları bakımı ve uçuşa hazırlık işleri, hava alanlarında yer hizmetleri ve bakım işleri	III	2,50
	7172	Uçaklarda yapılan bütün işler (havacılık kulüpleri dahil)	XII	7
718		NAKLİYATLA İLGİLİ HİZMETLER		
	7181	Nakliyat komisyoncuları ve nakliyat acentaları	II	2
	7182	Nakliyat yapmaksızın tahmil ve tahliye ve hamallık işleri	IV	3
719		BAŞKA TARAFTA TASNİF OLUNMAMIŞ NAKLİYAT		
	7191	Akar sular üzerinde sal ile ve suya bırakmak suretiyle nakliyat	IV	3
	7192	Petrol ve tabii gazın pipe-line vasıtasıyla nakli	III	2,50
	7193	Teleferik işletmesi	III	2,50

720		ARDIYE VE ANTREPOCULUK		
	7201	Ardiyeler, depolar, soğuk hava depoları, antrepolar ve emanetciler	II	2
	7202	Hububat siloları	II	2
730		MUHABERE HİZMETLERİ		
	7300	Posta, tel veya radyo ile yapılan muhabere hizmetleri (Radyo difizyon postaları 842 gruptadır.)	II	2
810		DEVLET HİZMETLERİ		
	8101	Çarşı ve mahalle bekçileri	I	1,50
	8102	Kadastro ve haritacılık hizmetleri	II	2
	8103	İtfaiye hizmetleri	V	3,50
	8104	Trafik kontrolü ile ilgili işler	II	2
821		EĞİTİM HİZMETLERİ		
	8210	Hususi okullar, çocuk yuva ve bahçeleri	I	1,50
822		SAĞLIK HİZMETLERİ		
	8221	Tıbbi, cerrahi, diş vesair sağlık hizmetleri, hastaneler, sanatoryumlar, klinikler ve sağlık yurtları	I	1,50
	8222	Kaplıca ve içmeler	I	1,50
823		İLMİ ARAŞTIRMA ENSTİTÜLERİ		
	8230	Kazanç gayesi olmayan ilmi araştırma işleri	I	1,50
824		DİNİ HİZMETLER		
	8240	Dini teşekküller, kiliseler ve sinegoglar	I	1,50

825		SOSYAL HİZMETLER		
	8250	Kızılay Çocuk Esirgeme Kurumları, körlere mahsus yurtlar, hayır müesseseleri ve benzeri teşekküller	I	1,50
826		MESLEKİ TEŞEKKÜLLER		
	8260	Meslek ve esnaf teşekkülleri ticaret ve sanayi odaları, işçi ve işveren sendikaları ve benzeri teşekküller	I	1,50
827		KÜTÜPHANELER, MÜZELER, HAYVANAT VE NEBATAT BAHÇELERİ		
	8271	Nebatat ve hayvanat bahçeleri, park, bahçe ve mezarlık tanzim ve bakım işleri	I	1,50
	8272	Müzeler ve kütüphaneler	I	1,50
829		BAŞKA YERDE TASNİF EDİLMİYEN DİĞER CEMAAT HİZMETLERİ		
	8290	Siyasi teşekküller ve yukarıda tasnif edilmeyen çeşitli dernekler ve benzeri teşekküller	I	1,50
831		HUKUKİ HİZMETLER		
	8310	Noter, avukat, baro ve hukuki istişare büroları	I	1,50
832		TİCARİ HİZMETLER		
	8320	Ticari müşavirler, hesap uzmanları, muhasebe büroları ve benzeri hizmetler	I	1,50
833		TEKNİK HİZMETLER		
	8331	Mühendis, mimar büroları ve deneme laboratuvarları	II	2

	8332	Bina, liman, iskele, köprü, baraj vesair inşaat dolayısıyla, müstakilen ifa edilen tetkik ve deneme mahiyetindeki sonda işleri.	III	2,50
839		BAŞKA YERLERDE TASNİF EDİLMİYEN HİZMETLER		
	8390	İlançılık, fotokopi, teksir, ozalit işleri, modelcilik gibi ticari hizmetler.	I	1,50
841		SİNEMACILIK		
	8410	Sinemalar, sinema stüdyoları film çevirme ve tevzi işleri, sinema filmlerinin tamiri	I	1,50
842		TİYATRO VE İLGİLİ HİZMETLER		
	8420	Tiyatro, opera ve konserler, radyo difizyon postaları televizyon ve bunlarla ilgili hizmetler	I	1,50
843		BAŞKA YERDE TASNİF EDİLMİYEN DİĞER EĞLENCE HİZMETLERİ		
	8431	Dans yerleri ve dans okulları her türlü spor kulüpleri, spor sahaları, atış poligonları, cimbastikhaneler, yüzme havuzları, plajlar, koşu mahalleri ve diğer eğlence yerleriyle sergiler ve bunlarla ilgili hizmetler.	II	2
	8432	Sirkler ve cambazhaneler	VIII	5
852		LOKANTA, GAZİNO VE KAHVEHANELER		
	8520	Lokantalar, gazinolar, kahveler, pastahane, çayhane, barlar gibi yemek yenen ve içki içilen yerler	I	1,50

853		OTELLER, PANSİYONLAR, HANLAR VE TALEBE YURTLARI		
	8530	Oteller, pansiyonlar, hanlar, talebe yurtları, kamp sahaları ve bunlarla ilgili işler	I	1,50
854		ÇAMAŞIRHANELER, KOLA, TEMİZLEME VE ÜTÜ İŞLERİ		
	8541	Halı yıkama ve temizleme işleri	I	1,50
	8542	Elbise ve çamaşır yıkama, temizleme, boyma ve ütüleme işleri	I	1,50
855		BERBER DÜKKANLARI, GÜZELLİK SALONLARI		
	8550	Erkek ve kadın berberleri, manikür, pedikür ve benzeri hizmetler	I	1,50
856		FOTOĞRAFÇILAR		
	8560	Fotoğraf stüdyoları, film developman ve basım işleri	I	1,50
859		DİĞER ŞAHSİ HİZMETLER		
	8591	Kundura boyacılığı	I	1,50
	8592	Baca ve cam temizleyicileri, haşarat itlaf ve dezenfeksiyon işleri	II	2
	8593	Hamamlar ve banyolar	I	1,50

**19- İNŞAATIN İKMAL EDİLEN KISMININ BİNA MALİYE-
TİNE ORANLARINI GÖSTERİR CETVEL²⁰**

Sıra No	İŞLER	Oranlar
I-	BODRUMSUZ TEK KATLI BİNALAR:	
A)	Temel Hafriyatı ve Taş Duvar, (Subasman Hatılı Dahil)	% 5
B)	Blokaj, Grobeton, Tuğla Duvar, Tavan ve Saçak,	% 26
C)	Çatı,	% 12
D)	Doğrama (Komple) ve Sivalar,	% 14
E)	Tesisat ve Teçhizat, (Temiz ve Pis Su ve Elektrik)	% 18
F)	Kaplamalar, Mozaik, Yağlı Boya,	% 7
G)	Merdiven, Harici Sıva, Dış Kapı, Badana, Fosseptik ve Bütün Bakiye İşlerin İkmalinde,	% 18
		% 100
II-	(BODRUMSUZ) ZEMİN VE BİRİNCİ KATLI BİNALAR:	
A)	Temel Hafriyatı, Grobeton ve Taş Duvar, (Subasman Hatılina Kadar)	% 7
B)	Zemin Katın İkmalinde, (Betonarme Tavan Dahil)	% 15
C)	Birinci Katın İkmalinde,	% 17

20 Araştırma, bina inşaatının bittiği tarihten sonra yapılır Ancak, bu işlem, zorunlu hallerde, inşaat, cetvelde gösterilen durumlara uygun bulunduğu takdirde bu oranlar aynen, uymadığı takdirde ise, yapılmayan kısımlar yapılan kısımlara oranlanarak bulunacak maliyet esas alınmak suretiyle inşaatın herhangi bir safhasında da yapılabilir(SSİY/38)

D)	Çatının İkmalinde, (Oluklar Dahil)	% 8
E)	Bütün Doğramaların İkmalinde,	% 14
F)	İç Sıvaların İkmalinde,	% 6
G)	Tesisatın İkmalinde,	% 15
H)	Şap, Mozaik ve Yağlı Boyaların İkmalinde,	% 9
İ)	Badana, Merdiven, Dış Sıva, Harici Kapı, Şakuli Borular ve Fosseptik ve Bakiye Bütün İşler Tamamlandığında,	% 9
		% 100
III-	BODRUMSUZ, ZEMİN, BİR VE İKİNCİ KATI HAİZ BİNALAR:	
A)	Temel Hafriyatı, Grobeton ve Taş Duvar, (Subasmana Kadar)	% 6
B)	Zemin Katın İkmalinde,	% 15
C)	Birinci Katın İkmalinde,	% 12
D)	İkinci Katın İkmalinde,	% 12
E)	Çatının İkmalinde,	% 7
F)	Doğramaların İkmalinde,	% 13
G)	İç Sıvaların İkmalinde,	% 5
H)	Tesisat ve Teçhizatın İkmalinde,	% 14
İ)	Şap, Mozaik ve Yağlı Boyaların İkmalinde,	% 8
J)	Badana, Merdiven, Dış Sıva, Harici Kapı, Fosseptik ve Bakiye Bütün İşler Tamamlandığında,	% 8
		% 100

IV-	IV-BODRURLU TEK KATLI BİNALAR:	
A)	Temel Hafriyatı, Taş Duvar, Tuğla Duvar, Lentolar, Blokaj, Grobeton ve Betonarme Tavan (Bodrum) İkmalinde,	% 22
B)	Yarım Tuğla Duvar, Bir Tuğla Duvar ve Betonarme Lentoların İkmalinde,	% 15
C)	Betonarme Tavan ve Saçaklar,	% 14
D)	Çatı,	% 8
E)	Doğrama, (Komple)	% 11
F)	İç Sıvalar, Tesisat ve Teçhizat	% 13
G)	Döşeme Kaplamaları, Şap, Mozaik ve Yağlı Boyalar,	% 6
H)	Badana, Dış Sıva, Harici Kapı Merdiven, Fosseptik ve Bütün Bakiye İşler,	% 11
		% 100
V-	BODRUM, ZEMİN VE BİRİNCİ KATI HAİZ BİNALAR:	
A)	Temel Hafriyatı ve Bodrum Katın İkmalinde, (Betonarme Tavan Dahil)	% 20
B)	Zemin Katın İkmalinde, (Lento, Döşeme, Tuğla Duvarlar ve Betonarme Tavan Dahil)	% 12
C)	Birinci Katın İkmalinde,	% 14
D)	Çatı İkmalinde, (Oluklar Dahil)	% 6
E)	Bütün Doğramaların İkmalinde,	% 13
F)	İç Sıvıların İkmalinde,	% 5
G)	Sıhhi Tesisat ve Diğer Tesis İşleri İkmalinde,	% 14

H)	Şap, Mozaik ve Yağlı Boyalar Tamamlandığında,	% 8
İ)	Badana, Merdiven, Dış Sıva, Harici Kapı, Şakuli Borular, Fosseptik ve Bakiye Bütün İşlerin İkmalinde,	% 8
		% 100
VI-	BODRURLU ZEMİN, BİRİNCİ VE İKİNCİ KATI HAİZ BİNALARDA:	
A)	Bodrum İkmalinde,	% 15
B)	Zemin Katın İkmalinde,	% 9
C)	Birinci Katın İkmalinde,	% 9
D)	İkinci Katın İkmalinde,	% 10
E)	Çatı İkmalinde,	% 5
F)	Doğramaların İkmalinde,	% 14
G)	İç Sıvaların İkmalinde,	% 5
H)	Tesisat ve Teçhizat İkmalinde,	% 15
İ)	Şap, Mozaik ve Yağlı Boya,	% 8
J)	Badana, Merdiven Dış Sıva, Harici Kanal (Veya Fosseptik) ve Bakiye Bütün İşler Tamamlandığında	% 10
		% 100
VII-	FAZLA KATLI BİNALAR:	
A)	Temel Hafriyatı, Taş ve Tuğla Duvarlar, Beton ve Betonarmeler, (Kaba İnşaat)	% 45
B)	Çatı, (Oluklar Dahil)	% 5

C)	Doğramalar, (Kapı ve Pencere Komple)	% 15
D)	Sıvalar, Mozaik, Karo fayans vesair Kaplamalar, Yağlı Boyalar,	% 25
E)	Sıhhi Tesisat, Su ve Elektrik Tesisatı İle Her Türü Noksanların İkmalinde,	% 10
		% 100

20- MİMARLIK HİZMETLERİ BEDELLERİNİN HESAP LANMASINA ESAS BİRİM MALİYETLER

YAPI YAKLAŞIK BRİM MALİYETLERİ							
YAPININ SINIFI	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
I. SINIF YAPILAR : <ul style="list-style-type: none"> Her Cins Yapı İçin (Çok Basit Tarım Binaları, Basit Barakalar, Trafo, İstinat Duvarı vb.) 	883.500	1.934.700	3.482.460	6.790.797	11.748.000	18.209.400	30.045.000
II. SINIF YAPILAR : <ul style="list-style-type: none"> Her cins yapı için (Basit Tek Konutlar, kule vb.) 	1.735.000	3.817.000	6.870.600	13.397.670	23.178.000	35.925.900	59.277.000
III. SINIF A GRUBU YAPI- LAR : <ul style="list-style-type: none"> Basit Tarım Ve Endüstri Yapıla- 							

<ul style="list-style-type: none"> rı, (Tesisat Ağır- lıklı Ağullar, Kü- mesler, • Tahıl ve Patates Depoları, Fidan Yetiştirme ve Bekletme Tesis- leri vb) • Basit Otel ve Moteller (1 ve 2 Yıldızlı Oteller 2.Sınıf Moteller) • Basit Spor Tesis- leri • Basit Ticari Bü- rolar (Asansör- süz Ve Kalori- fersiz) • Arşiv Ve Depo- lar • Kalorifersiz Sos- yal Konutlar • Manej Sahaları • Tatil Köyleri Ve Kampingler vb. Yapılar • Küçük Sanayi Siteleri 	2.924.000	6.432.800	11.579.040	22.579.128	39.062.000	60.546.100	99.901.000
<p>III. SINIF B GRUBU YAPI- LAR :</p> <ul style="list-style-type: none"> • Normal Tarım ve Endüstri Yapıları 							

<ul style="list-style-type: none"> • Lokanta ve Dükkanlar • Okullar • Küçük Kitaplık vb. Kültür Tesisleri • Jandarma ve Emniyet Binaları • Küçük Sağlık Tesisleri (Sağlık Ocakları, Kamu Sağlık Dispanserleri, Sağlık Evleri, Sağlık Merkezleri vb.) • Küçük Postaneler • Normal Ticari Bürolar • Kaloriferli Sosyal Konutlar ve Apartmanlar • Yurtlar • Katlı Garajlar • 150 Kişiye Kadar Cezaevleri • Fuarlar • Normal İdari Binalar (İlçe Tipi Hükümet Konakları, Vergi Daireleri vb) 	3.343.500	7.355.700	13.240.260	25.818.507	44.666.000	69.232.300	114.233.000
---	-----------	-----------	------------	------------	------------	------------	-------------

• Gece Kulübü, Diskotek vb. Yapılar							
IV. SINIF A GRUBU YAPILAR :							
• Özelliği Olan Büyük Okul Yapıları (Spor Salonu, Konferans Salonu vb. Ek Tesisleri Olan Eğitim Yapıları)							
• Yaşlılar Huzurevi, Kreş ve Gündüz Bakımevleri							
• İl Tipi Hükümet Konakları, yük İdare Binaları	3.761.000	8.274.200	14.893.560	29.042.442	50.243.000	77.876.650	128.496.000
• Kaymakam Evi, Kaloriferli Müstakil Yönetici Evleri							
• 150 Kişiyi Geçen Cezaevleri							
• Hamamlar vb. Yapılar							
• Organize Sanayi Bölge Yapıları							

YAPI YAKLAŞIK BRİM MALİYETLERİ					
YAPININ SINIFI	2001	2002	2003	2004	2005
I. SINIF A GRUBU YAPILAR : <ul style="list-style-type: none"> • 3 m. Yüksekliğe Kadar kargir ve Betonarme İstinat ve Bahçe Duvarları • Su Depoları • Basit ve Tarım Yapıları • Mevcut Yapılar Arası Bağlantı-Geçiş Yolları • Baraka veya Geçici Kullanımı Olan Küçük Yapılar • Yardımcı Yapılar (Müştemilat) • Gölgelekler-Çardaklar • Üstü Kapalı Yanları Açık Teneffüs, Oyun Gösteri Alanları • ve benzeri yapılar. 	20.000.000	33.000.000	43.000.000	46.000.000	51 YTL

I. SINIF B GRUBU YAPILAR : <ul style="list-style-type: none"> • Basit Padok, Büyük ve Küçük Baş Hayvan Ağlıları • İşyeri Depoları vb. Yapılar 	35.000.000	57.750.000	75.000.000	80.000.000	89 YTL
II. SINIF A GRUBU YAPILAR : <ul style="list-style-type: none"> • Kuleler, Ayaklı Su Depoları • Palplanj ve An-krajlı Perde ve İstinat Duvarı • ve benzeri yapılar. 	55.000.000	90.750.000	118.000.000	127.000.000	141 YTL
II. SINIF B GRUBU YAPILAR : <ul style="list-style-type: none"> • Garaj Yapıları • Seralar • Kaykhane • Basit atölyeler • Pnömatik ve Şişirme Yapılar • Hangar Yapıları • Tek Katlı Dükkan ve Ofisler 	75.000.000	123.750.000	161.000.000	173.000.000	193 YTL

<ul style="list-style-type: none"> • Mescit • Semt Sahaları • ve benzeri yapılar. 					
YAPININ SINIFI	2001	2002	2003	2004	2005
III. SINIF A GRUBU YAPILAR : <ul style="list-style-type: none"> • Tarım ve Endüstri Yapıları, (Tök Katlı Prefabrik Fabrika Binaları, Tesisat Ağırlıklı Ağılar, Kumes, Tahıl ve Patates Depoları, Fidan Yetiştirme ve Bekletme Tesisleri vb.) • Çiftlik Binaları ve Depoları • Otel ve Moteller (1 ve 2 Yıldızlı Oteller, 2.Sınıf Moteller) • Gençlik Merkezleri 					

<ul style="list-style-type: none"> • Okul ve Mahalle Ölçeği Spor Tesisleri (Temel Eğitim Okullarının veya İşletme ve Tesislerin Spor Salonları, Jimlastik salonları, Semt Salonları Vb.) • Hobi ve Oyun Salonları • Ticari Bürolar (Üç Kata Kadar Asansörsüz ve/veya Kalorifersiz Büro ve Dükkanlar) • Alışveriş Merkezleri • Basımevleri, Matbaalar • Arşiv ve Depolar • Soğuk hava Depoları • Konutlar (Dört Kata Kadar Asansörsüz ve/veya Kalorifersiz Konutlar) • Manej Sahaları • Tatil Köyleri, Kampingler vb. 	123.000.000	202.950.000	264.000.000	283.000.000	315YTL
---	-------------	-------------	-------------	-------------	--------

<ul style="list-style-type: none"> • Metal işleri atölyeleri, Dökümhaneler • Semt Pazarları, Küçük ve Büyük Hal Binaları • Küçük Sanayi Siteleri (Atölye, Ticarethane, Depo) • vb. yapılar 					
<p>III. SINIF B GRUBU YAPILAR :</p> <ul style="list-style-type: none"> • Entegre Tarım ve Endüstri Yapıları • İdari binalar (İlçe Tipi Hükümet Konakları, Vergi Daireleri, Belediyeler ve Çeşitli Amaçlı Kamu Binaları) • Lokanta, Kafeterya ve Yemekhaneler • Temel Eğitim Okulları • Küçük Kitaplık vb. Kültür Tesisleri • Jandarma ve Emniyet Binaları 					

<ul style="list-style-type: none"> • Sağlık Tesisleri (Sağlık Ocakları, Kamu Sağlık Dispan. Sağlık Evleri, Sağlık Merkezleri vb.) • Semt Postaneler • Ticari Bürolar (Asansörlü ve/veya Kaloriferli) • Halkevleri • Yurtlar • Katlı Garajlar • 150 Kişiye Kadar Cezaevleri • Fuarlar • Sergi salonları • Konutlar (Asansörlü ve/veya Kaloriferli) • Marinalar • Yat Bakım ve Onarım Atölyeleri, Çekek Yerleri • Jeoloji, Botanik ve Tema Parkları • Gece Kulübü, Diskotekler 	140.000.000	231.000.000	300.000.000	322.000.000	359 YTL
--	-------------	-------------	-------------	-------------	---------

<ul style="list-style-type: none"> • İtfaiye kurtarma İstasyonları • Benzin İstasyonları ve benzeri yapılar 					
YAPININ SINIFI	2001	2002	2003	2004	2005
IV. SINIF A GRUBU YAPILAR : <ul style="list-style-type: none"> • Özelliği Olan Büyük Okul Yapıları (Spor Salonu, Konferans Salonu vb. Ek Tesisleri Olan Eğitim Yapıları) • Poliklinikler ve Benzeri sağlık Yapıları (Hastaneler Hariç) • Liman Binaları • İl Tipi Hükümet Konakları, Büyük İdari Binalar ve Büyükşehir Belediye Binaları • Misafirhaneler • 150 Kişiyi Geçen Cezaevleri • Hamamlar vb. Yapılar 					

<ul style="list-style-type: none"> • Organize Sanayi Bölgeleri (Çevre Düzenlemesi Gerektiren Nitelikli Sanayi Tesisleri) • Fabrika ve İmalathaneler • Aqua Parklar • Müstakil Spor Köyleri (Olimpik Yüzme Havuzları, Spor Salonları ve Statlar) • Villalar, Teras Evleri ve Dağ Evleri, Kaymak Evi, Kaloriferli Müstakil Yönetici Evleri • Büyük Çiftlik Yapıları • Lüks Konutlar (Çevre Düzenlemesi Gerektiren Siteler veya Müstakil Konutlar) • Tarihi ve Eski Eserler Niteliğinde Olup Yıkılarak Orjinaline Uygun Olarak yeniden Yapılan Yapılar ve benzeri yapılar 	158.000.000	260.700.000	339.000.000	364.000.000	406 YTL
--	-------------	-------------	-------------	-------------	---------

IV. SINIF B GRUBU YAPILAR : <ul style="list-style-type: none"> • Kaplıca ve Şifa Evleri • Rehabilitasyon ve Tedavi Merkezleri • Yaşlılar Huzurevi Kreş ve Gündüz Bakım Evleri • İş Hanları • Laboratuvarlar • Metro İstasyonları • Stadyum ve Spor Salonları • Yüksek Okullar ve Eğitim Enstitüleri • Araştırma Binaları • Büyük Mağazalar • Büyük Postaneler (Merkez postaneler) • Otobüs Terminaleri 	175.000.000	288.750.000	375.000.000	402.000.000	448 YTL
---	-------------	-------------	-------------	-------------	---------

<ul style="list-style-type: none"> • Satış ve Sergi Binaları (Show-roomlar) • Eğitim ve Eğlence Amaçlı Yapılar (Çok Amaçlı Spor Salonları, Toplantı, Eğlence ve Düğün amaçlı) • Büyük Alışveriş Merkezleri vb. Yapılar 					
YAPININ SINIFI	2001	2002	2003	2004	2005
IV. SINIF C GRUBU YAPILAR : <ul style="list-style-type: none"> • Otel ve Moteller (3 ve 4 Yıldızlı Oteller ile 1.Sınıf Moteller) • Hastaneler (250 Yatağa Kadar) • Büyük Kütüphaneler ve Kültür Yapıları • Arşiv Binaları • Normal Radyo ve Televizyon Binaları • Kapalı Yüzme Havuzları 	210.000.000	346.500.000	450.000.000	483.000.000	539 YTL

<ul style="list-style-type: none"> • Soğuk Hava Depoları • Büyük Yurtlar (Yüksek Öğretim Yurtları) • Büyük Adliye Sarayları • Dini Yapılar vb. Yapılar 					
<p>V. SINIF A GRUBU YAPILAR :</p> <ul style="list-style-type: none"> • Radyo-TV İstasyonları • Özelliği Olan Askeri Yapılar • Hastaneler (250 Yatağın Üstündeki Hastaneler ve Özelliği Olan İhtisas Hastaneleri) • Büyük Elçilik Yapıları, Vali Konakları, ve 600 m 2 Üzerindeki Özel Konutlar • Borsa Binaları • Üniversite kampusleri vb. Yapılar 	260.000.000	429.000.000	558.000.000	599.000.000	668 YTL

V. SINIF B GRUBU YAPILAR : <ul style="list-style-type: none"> • Kongre Merkezi • Alışveriş Kompleksleri (İçerisinde Sinema Tiyatro, Sergi Salonu, Kafe Restoran, Market vb. Bulunan) • Müze, Sergi, Kütüphane Kompleksleri • Olimpik Spor Tesisleri-Hipodromlar • Bilgi İşlem Merkezi • Bilimsel Araştırma Binaları • Havaalanları vb. Yapılar 	315.000.000	519.000.000	676.000.000	725.000.000	809 YTL
V. SINIF C GRUBU YAPILAR : <ul style="list-style-type: none"> • Üst Donanımlı Kompleks Oteller ve Tatil Köyleri (5 Yıldızlı) • Ordu Evleri 	360.000.000	594.000.000	772.000.000	828.000.000	924 YTL

<ul style="list-style-type: none">• Büyük Radyo ve Televizyon Binaları• Özelliği Olan Sığınaklar					
V. SINIF D GRUBU YAPILAR : <ul style="list-style-type: none">• Opera, Tiyatro, Bale Yapıları ve Konser Salonları ve kompleksleri• Restore Edilecek Yapılar vb. Yapılar	430.000.000	709.500.000	922.000.000	989.000.000	1.103 YTL

21- 506 SAYILI KANUNA GÖRE SİGORTALILIK SÜRELERİNE EKLENEN HİZMET YERLERİ ve EKLENECEK SÜRELER²¹ (Kanuni dayanağı: 506/Ek Madde 5)

Sigortalılar	Hizmetin geçtiği yer	Eklenecek süre
I- a) 212 sayılı Kanunla değiştirilen 5953 Sayılı Basın Mesleğinde Çalışanlarla 5953 sayılı Kanunu Değiştiren Çalıştiranlar Arasındaki Münasebetleri 212 sayılı Kanunun birinci maddesini düzenleyen Kanun kapsamına tabi olarak çalışan sigortalılar	5953 sayılı Kanunu Değiştiren 212 sayılı Kanunun birinci maddesi kapsamına giren işyerleri	90 gün
b) Basın Kartı Yönetmeliğine göre basın kartına sahip olmak suretiyle gazetecilik yaparken, kamu kurumlarına giren ve bu kurumlarda meslekleriyle ilgili görevlerde istihdam edilen sigortalılar	Basın müşavirlikleri	90 gün
II-(Değişik:20.6.1987 3395/13 md.)Basın ve gazetecilik işyerlerinde 1475 sayılı Kanun ve de-	a) Solunum ve cilt yoluyla vücuda geçen gaz veya diğer zehirleyici maddelerle çalışılan işyerleri,	90 gün

21 506 sayılı Kanuna göre sigortalı sayılanların, aşağıda sayılan görevlerde geçen sigortalılık sürelerine, bu sürelerin her tam yılı için, hizalarında gösterilen süreler, sigortalılık süresi olarak eklenir Kesirlerin hesaplanmasında tam yıl 360 gün olarak alınır Fiilen çalışılmış güne eklenecek itibari hizmet günü sayısının bulunmasında (Çalışılan gün sayısı x 0,25) formülü uygulanır(506/Ek Madde 5)

<p>ğişikliklerine göre çalışan sigortalılar</p>	<p>b) Fazla gürültü ve ihtizaz yapıcı makine ve aletlerle çalışarak iş yapılan işyerleri, c) Doğrudan doğruya yüksek hararete maruz bulunarak çalışılan işyerleri, d) Fazla ve devamlı adali gayret sarf edilerek iş yapılan işyerleri, e) Tabii ışığın hiç olmadığı ve münhasıran suni ışık altında çalışılan işyerleri, f) Günlük mesainin yarıdan fazlası saat 20.00'den sonra çalışılarak yapılan işyerleri,</p>	
<p>III- (Ek: 20.6.1987-3395/13 md.) Gemi adamları, gemi ateşçileri, kömürcüler, dalgıçlar,</p>	<p>Denizde</p>	<p>90 gün</p>
<p>IV- (Ek: 20.6.1987-3395/13 md.) Azotlu gübre ve şeker sanayiinde, fabrika, atölye, havuz ve depolarda, trafo binalarında çalışanlar</p>	<p>1. Çelik, demir ve tunç döküm, 2. Zehirli, boğucu, yakıcı, öldürücü ve patlayıcı gaz, asit, boya işleriyle gaz maskesi ile çalışmayı gerektiren işlerde, 3. Patlayıcı maddeler yapılmasında, 4. Kaynak işlerinde çalışanlarda.</p>	<p>90 gün</p>

22- KIDEM TAZMİNATI TAVANI (Kanuni Dayanağı : 4857/120)

22.a) Yıllar itibarıyla kıdem tazminatı tutarları

DEVRE	TAVAN MİKTAR
01.01.2003-30.06.2003	1.323.950.000
01.07.2003-31.12.2003	1.389.950.000
01.01.2004-30.06.2004	1.485.430.000
01.07.2004-31.12.2004	1.574.740.000
01.01.2005-30.06.2005	1.648,90 YTL
01.07.2005-31.12.2005	1.727,15 YTL

22.b) Kıdem tazminatına esas katsayı ve göstergeler

Maaş aylık katsayısı	0,0401(01.01.2005-30.06.2005) 0,0416(01.07.2005-31.12.2005)
Taban aylık katsayısı	0,0486(01.01.2005-30.06.2005) 0,52075(01.07.2005-31.12.2005)
En yüksek kıdem aylığı göstegesı	500
En yüksek aylık gösterge	1500
Taban aylığı göstegesı	1000
%200'lük	761,90 (01.01.2005-30.06.2005)
En yüksek ek gösterge	8000

22.c) Kıdem Tazminatının Hesaplanması (01.01.2005-30.06.2005)

En yüksek aylık gösterge x aylık maaş katsayısı (1500x0,0401)	60,15 YTL
En yüksek ek gösterge x aylık maaş katsayısı (8000x0,0401)	320,80 YTL
Taban aylığı göstergesi x taban aylığı katsayısı (1000x0,0486)	486,00 YTL
En yüksek kıdem aylığı göstergesi x aylık maaş katsayısı (500x0,0401)	20,15 YTL
5434 S.K. Ek 70/16 Md. İlave (8000+1500)%200 x aylık maaş katsayısı(0,0401)	761,90 YTL
Yıllık Kıdem Tazminatının Tavanı	1.648,90 YTL

24- KIDEM TAZMİNATI HESABINA DAHİL OLAN/OLMAYAN ÖDEMELERDEN BAZILARI

Kıdem Tazminatına Dahil Ödemeler	Kıdem Tazminatına Dahil Olmayan Ödemeler
İkramiye(teşvik, başarı, bağlılık...)	Fazla çalışma ücreti-fazla mesai ücreti
Temettü	Hafta tatili ücreti, ulusal bayram ücreti
Devamlı ödenen primler	Genel tatil ücreti, dini bayram ücreti
Kasa tazminatı	Devamlılık göstermeyen primler
Unvan tazminatı, imza tazminatı, mali sorumluluk tazminatı	Yolluklar(harcırah)
Yemek, gıda, erzak yardımları	Yıllık izin ücreti

Taşıt, aile, konut, giyim yardımları	Evlenme, doğum, ölüm yardımları
Havlu, sabun yardımı	Doğal afet, askerlik, hastalık yardımları
Ayakkabı veya bedeli(sosyal yardım niteliğinde olmak şartı ile)	1 defalık verilen ikramiyeler
Her yıl verilen yıllık izin harçlığı	Seyahat primleri
Çocuk zammı, çocuk yardımı	İş arama yardımı
Aylık ödenen eğitim yardımı	Bayram harçlığı
Gece zammı, vardiya primi, kıdem zammı	

25- YILLIK ÜCRETLİ İZİN SÜRELERİ (Kanuni Dayanağı : 4857/53-56) 10.06.2003 tarihinden itibaren;

Hizmet Süresi	İzin Süresi
1 yıldan 5 yıla(5 yıl dahil) kadar olanlara	14 iş günden
5 yıldan fazla 15 yıldan az olanlara	20 iş günden
15 yıl dahil ve daha fazla olanlara	26 iş günden az olamaz.

**26- AKDİN FESHİNDE BİLDİRİM SÜRELERİVE İHBAR
TAZMİNATI TUTARLARI²² (Kanuni Dayanağı :4857/17)**

Hizmet Süresi	Bildirim Süresi
İş 6 aydan az sürmüş olan işçi için	Bildirim diğer tarafa yapılmasından başlayarak 2 hafta sonra,
İş 6 aydan 1,5 yıla kadar sürmüş olan işçi için	Bildirim diğer tarafa yapılmasından başlayarak 4 hafta sonra,
İş 1,5 yıldan 3 yıla kadar sürmüş olan işçi için	Bildirim diğer tarafa yapılmasından başlayarak 6 hafta sonra,
İşçi 3 yıldan fazla sürmüş olan işçi için	Bildirim diğer tarafa yapılmasından başlayarak 8 hafta sonra Feshedilmiş sayılır.

Hizmet Süresi	Tutar
İş 6 aydan az sürmüş olan işçi için	2 Haftalık Ücret
İş 6 aydan 1,5 yıla kadar sürmüş olan işçi için	4 Haftalık Ücret
İş 1,5 yıldan 3 yıla kadar sürmüş olan işçi için	6 Haftalık Ücret
İşçi 3 yıldan fazla sürmüş olan işçi için	8 Haftalık Ücret

²² Belirsiz süreli iş sözleşmelerinin feshinden önce durumun diğer tarafa bildirilmesi gerekir. Belirtilen bildirim süreleri asgari olup sözleşmeler ile artırılabilir. Bildirim şartına uymayan taraf, bildirim süresine ilişkin tutarında tazminat ödemek zorundadır.

27- ÖZÜRLÜ, ESKİ HÜKÜMLÜ VE TERÖR MAĞDURU ÇALIŞTIRMA ORANI²³ (Kanuni Dayanağı : 4857/Geçici Madde 5-Madde 30''ilgisi : 1475/25'' 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu Ek Madde:1) 01.01.2004'den itibaren;

	Özel Sektör	Kamu Sektörü
Özürlü Oranı	% 3	% 4
Eski Hükümlü Oranı	% 1	% 2
Tercihe Bağlı Özürlü/ Eski Hükümlü Oranı	% 1	-
Terör Mağduru	% 1	-
Toplam	% 6	% 6

28- ÖZÜRLÜ, ESKİ HÜKÜMLÜ VE TERÖR MAĞDURU ÇALIŞTIRMAMANIN MÜEYYİDESİ (Kanuni Dayanağı: 3713/Ek Madde 1)

Devre	Ceza tutarı
01.01.2005-31.12.2005	Aylık Asgari Ücretx10

²³ Özürlü, eski hükümlü ve terör mağduru çalıştırma, işverenlerin 50 veya daha fazla işçi çalıştırdıkları işyerleri açısından zorunludur

29- YENİDEN DEĞERLEME ORANLARI (Kanuni Dayanağı: V.U.K/Mükerrer Madde 298)

Yıllar	Yeniden değerlendirme oranları
2002	% 59,0 (VUK Genel Tebliği No: 325)
2003	% 28,5 (VUK Genel Tebliği No: 325)
2004	% 11,2 (VUK Genel Tebliği No: 341)

30- 4857 SAYILI İŞ KANUNU' NA GÖRE UYGULANACAK İDARİ PARA CEZALARI²⁴

Cezayı Gerektiren Fiil	Kanuni Dayanağı (İhlal maddesi-ceza maddesi)	Ceza Miktarı 2003 yılı TL	Ceza Miktarı 2004 yılı Y.D.O: % 28,5 TL	Ceza Miktarı 2005 yılı Y.D.O: % 11,2 YTL
İşyerinin açılışının ve kapanışının bildirilmemesi.	4857/3-98	50.000.000 (her işçi için) Ceza kesinleştikten sonra takip eden her ay için	64.250.000 (her işçi için) Ceza kesinleştikten sonra takip eden her ay için	71,45 (her işçi için) Ceza kesinleştikten sonra takip eden her ay için
İşçilere eşit davranma ilkesine uyulmaması	4857/5-99/a	50.000.000 (bu durumdaki her işçi için)	64.250.000 (bu durumdaki her işçi için)	71,45 (bu durumdaki her işçi için)

²⁴ İş Kanununda yer alan idari cezalar Yeniden Değerleme Oranında yıllar itibarıyla artırılarak uygulanmaktadır

Geçici iş ilişkisi hükümlerine aykırı davranılması.	4857/7-99/a	50.000.000 (bu durumdaki her işçi için)	64.250.000 (bu durumdaki her işçi için)	71,45 (bu durumdaki her işçi için)
Çalışma koşullarına ilişkin belge verilmemesi	4857/8-99/b	50.000.000 (bu durumdaki her işçi için)	64.250.000 (bu durumdaki her işçi için)	71,45 (bu durumdaki her işçi için)
Çağrı üzerine çalışma usulüne uyulmaması	4857/14-99/b	50.000.000 (bu durumdaki her işçi için)	64.250.000 (bu durumdaki her işçi için)	71,45 (bu durumdaki her işçi için)
Çalışma belgesi verilmemesi/belgesine yanlış bilgi yazılması	4857/28-99/c	50.000.000 (bu durumdaki her işçi için)	64.250.000 (bu durumdaki her işçi için)	71,45 (bu durumdaki her işçi için)
Toplu işten çıkarma hükümlerine aykırı davranılarak işten Çıkarılması	4857/29-100	200.000.000 (işten çıkarılan her işçi için)	257.000.000 (işten çıkarılan her işçi için)	285,78 (işten çıkarılan her işçi için)
Özürülerin çalıştırılmaması	4857/30-101	750.000.000 (her özürü/ay için)	963.750.000 (her özürü/ay için)	1.071,69 (her özürü/ay için)
Eski hükümlülerin çalıştırılmaması	4857/30-101/c	750.000.000 (her eski hükümlü ve her ay için)	963.750.000 (her eski hükümlü ve her ay için)	1.071,69 (her eski hükümlü ve her ay için)
Ücretin kasten ödenmemesi/eksik ödenmesi	4857/32-102/a	100.000.000 (bu durumdaki her işçi/ay için)	128.500.000 (bu durumdaki her işçi/ay için)	142,89(bu durumdaki her işçi/ay için)
Asgari ücret ödenmeyen ve-	4857/39-102/a	100.000.000 (bu durumdaki	128.500.000 bu durumdaki	142,89 (bu durumdaki her

ya eksik ödenmesi		her işçi/ay için)	her işçi/ay için)	işçi/ay için)
Ücret hesap pusulasının düzenlenmemesi	4857/37-102/b	200.000.000	257.000.000	285,78
Yasaya aykırı olarak ücret kesme cezasının verilmesi	4857/38-102/b	200.000.000	257.000.000	285,78
Fazla çalışma ücretinin ödenmemesi, onayı alınmadan fazla çalıştırılması, hak ettiği serbest zamanın 6 ay içinde Kullandırılmaması	4857/41-102/c	100.000.000 (bu durumdaki her bir işçi için)	128.500.000 (bu durumdaki her bir işçi için)	142,89 (bu durumdaki her bir işçi için)
Yüzde usulü uygulanan işyerlerinde, her hesap pusulasının genel Toplamını gösteren belgeyi işçilerin seçtiği temsilciye verilmemesi	4857/52-102/b	200.000.000	257.000.000	285,78
Yıllık izin ücretinin yasaya aykırı bölünmesi	4857/56-103	100.000.000 (bu durumdaki her işçi için)	128.500.000 (bu durumdaki her işçi için)	142,89 (bu durumdaki her işçi için)
Yıllık izin ücretinin yasaya aykırı şekilde veya eksik ödenmesi.	4857/57-103	100.000.000 (bu durumdaki her işçi için)	128.500.000 (bu durumdaki her işçi için)	142,89 (bu durumdaki her işçi için)

İş sözleşmesinin sona ermesinde kullanılmadığı izin ücretinin ödenmemesi.	4857/59-103	100.000.000 (bu durumdaki her işçi için)	128.500.000 (bu durumdaki her işçi için)	142,89 (bu durumdaki her işçi için)
İzin yönetmeliğine aykırı olarak izin kullanılmaması ve ya eksik kullanılması.	4857/60-103	100.000.000 (bu durumdaki her işçi için)	128.500.000 (bu durumdaki her işçi için)	142,89 (bu durumdaki her işçi için)
Çalışma sürelerine ve buna ilişkin yönetmelik hükümlerine uyulmaması.	4857/63-104	500.000.000	642.500.000	714,46
Telafi çalışmasına ilişkin yasa hükümlerine uyulmaması.	4857/64-104	100.000.000 (bu durumdaki her işçi için)	128.500.000 (bu durumdaki her işçi için)	142,89 (bu durumdaki her işçi için)
Kısa çalışma ve ödeneğine ilişkin yasa hükümlerine uyulmaması.	4857/65-104	100.000.000 (bu durumdaki her işçi için)	128.500.000 (bu durumdaki her işçi için)	142,89 (bu durumdaki her işçi için)
Ara dinlenmelerinin yasa hükmüne göre uygulanmaması. Gece 7,5 saatten fazla çalıştırılması, gece ve gündüz postalarının Değiş-tirilmemesi.	4857/68-104 4857/69-104	500.000.000 500.000.000	642.500.000 642.500.000	714,46 714,46

Çocukları çalıştırma yaşma ve çalıştırma yasağına aykırı davranılması	4857/71-104	500.000.000	642.500.000	714,46
Yer ve su altında çalıştırma yasağına uyulmaması.	4857/72-104	500.000.000	642.500.000	714,46
Gece çalıştırma yasağına uyulmaması. Doğum öncesi ve sonrası süreçlerde kadınların çalıştırılması veya Ücretsiz izin verilmemesi.	4857/73-104 4857/74-104	500.000.000 500.000.000	642.500.000 642.500.000	714,46 714,46
İşçi özlük dosyalarının düzenlenmemesi.	4857/75-104	500.000.000	642.500.000	714,46
Çalışma sürelerine ilişkin hükümlere uyulmaması.	4857/76-104	500.000.000	642.500.000	714,46
İş sağlığı ve iş güvenliğinin gerektirdiği koşullara uyulmaması.	4857/77-105	500.000.000	642.500.000	714,46
İş güvenliği mevzuatına göre alınmaması.	4857/78/1-105	500.000.000 (her önlem ve izleyen her ay için)	642.500.000 (her önlem ve izleyen her ay için)	71,45 (her önlem ve izleyen her ay için)
Kurma izni ve	4857/78-105	500.000.000	642.500.000	714,46

İşletme belgesi alınmadan işyeri açılması.				
Faaliyeti durdurulan işi izin almadan devam ettirmek/kapatılan İşyerinin izinsiz açılması.	4857/79-105	500.000.000	642.500.000	714,46
İşçi sağlığı kurulunun kurulmaması, çalıştırılmaması/alınan Kararların uygulanmaması.	4857/80-105	500.000.000	642.500.000	714,46
İşyeri hekimi çalıştırılmaması, işyeri sağlık biriminin oluşturulmaması	4857/81-105	500.000.000	642.500.000	714,46
İş güvenliği ile görevli teknik eleman görevlendirilmesi.	4857/82-105	500.000.000	642.500.000	714,46
Ağır ve tehlikeli işlerde 16 yaşmdan küçüklerin çalıştırılması.	4857/85-105	500.000.000	642.500.000	714,46
Gebe/çocuk emziren kadınlar hakkındaki yönetmelik hükümlerine uyulmaması.	4857/88-105	500.000.000	642.500.000	714,46

Sağlık raporu alınmaması.	4857/86-105	100.000.000 (bu durumdaki her işçi için)	128.500.000 (bu durumdaki her işçi için)	142,89 (bu durumdaki her işçi için)
18 yaşından küçükler için sağlık raporu alınmaması.	4857/87-105	100.000.000 (bu durumdaki her çocuk işçi için)	128.500.000 (bu durumdaki her çocuk işçi için)	142,89 (bu durumdaki her çocuk işçi için)
İş Kanununa göre çıkarılan yönetmeliğe aykırı davranılması.	4857/89-105	500.000.000	642.500.000	714,46
İş - Kur'dan izin almaksızın iş ve işçi bulma faaliyetinde bulunulması.	4857/90-106	1.000.000.000	1.285.000.000	1.428,92
İş müfettişlerinin davetine gelinmemesi, ifade ve bilgi verilmemesi, gerekli belge ve delillerin gösterilmemesi ve verilmemesi, kendilerine Gerekli kolaylığın gösterilmemesi.	4857/92-107	5.000.000.000	6.425.000.000	7.144,60
İşverence ifade verenlere telkinde bulunulması/kötü davranılması.	4857/96-107	5.000.000.000	6.425.000.000	7.144,60

31- İŞ KANUNA GÖRE YAYIMLANAN YÖNETMELİK, TEBLİĞ VE KARARLAR

Yönetmelik-Tebliğ-Karar Adı	R.G.Tarih Sayısı
Özürlü ve Eski Hükümlü Çalıştırmayan İşverenlerden Ceza Olarak Kesilen Paraları Kullanmaya Yetkili Komisyonun Kuruluşu İle Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik	26.09.2003-25241
İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetmeliği	09.12.2003-25311
İşyeri Sağlık Birimleri ve İşyeri Hekimlerinin Görevleri İle Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik	16.12.2003-25318
Ekranlı Araçlarla Çalışmalarda Sağlık ve Güvenlik Önlemleri Hakkında Yönetmelik	23.12.2003-25325
Gürültü Yönetmeliği	23.12.2003-25325
Titreşim Yönetmeliği	23.12.2003-25325
Yapı İşlerinde Sağlık ve Güvenlik Yönetmeliği	23.12.2003-25325
Güvenlik ve Sağlık İşaretleri Yönetmeliği	23.12.2003-25325
Patlayıcı Ortamların Tehlikelerinden Çalışanların Korunması Hakkında Yönetmelik	26.12.2003-25328
Kanserojen ve Mutajen Maddelerle Çalışmalarda Sağlık ve Güvenlik Önlemleri Hakkında Yönetmelik	26.12.2003-25328
Kimyasal Maddelerle Çalışmalarda Sağlık ve Güvenlik Önlemleri Hakkında Yönetmelik	26.12.2003-25328
Asbestle Çalışmalarda Sağlık ve Güvenlik Önlemleri Hakkında Yönetmelik	26.12.2003-25328
Çalışma ve Sosyal Güvenlik Eğitim ve Araştırma Merkezi Danışma Kurulu Çalışma Usul ve Esaslarına Dair Yönetmelik	31.12.2003-25333

İş Güvenliği İle Görevli Mühendis veya Teknik Elemanların Görev Yetki Ve Sorumlulukları İle Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik	20.01.2004-25352
Kişisel Koruyucu Donanım Yönetmeliği	09.02.2004-25368
İşyeri Bina ve Eklentilerinde Alınacak Sağlık ve Güvenlik Önlemlerine İlişkin Yönetmelik	10.02.2004-25369
İş Ekipmanlarının Kullanımında Sağlık ve Güvenlik Şartları Yönetmeliği	11.02.2004-25370
Kişisel Koruyucu Donanımların İşyerlerinde Kullanılması Hakkında Yönetmelik	11.02.2004-25370
Elle Taşıma İşleri Yönetmeliği	11.02.2004-25370
Özel İstihdam Büroları Yönetmeliği	19.02.2004-25378
Yer Altı ve Yer Üstü Maden İşletmelerinde Sağlık ve Güvenlik Şartları Yönetmeliği	21.02.204-25380
Sondaj İle Maden Çıkarılan İşletmelerinde Sağlık ve Güvenlik Şartları Yönetmeliği	22.02.2004-25381
Sanayi Ticaret Tarım Ve Orman İşlerinden Sayılan İşlere İlişkin Yönetmelik	28.02.2004-25387
Yüzdelerden Toplanan Paraların İşçilere Dağıtılması Hakkında Yönetmelik	28.02.2004-25387
Yıllık Ücretli İzin Yönetmeliği	03.03.2004-25391
Konut Kapıcıları Yönetmeliği	03.03.2004-25391
İşyerlerinde İşin Durdurulmasına veya İşyerlerinin Kapatılmasına Dair Yönetmelik	05.03.2004-25393
İşçi Ücretlerinden Ceza Olarak Kesilen Paraları Kullanmaya Yetkili Kurulun Teşekkülü ve Çalışma Esasları Hakkında Yönetmelik	05.03.2004-25393

Özürlü Eski Hükümlü Ve Terör Mağduru İstihdamı Hakkında Yönetmelik	24.03.2004-25412
Kısa Çalışma ve Kısa Çalışma Ödeneğine İlişkin Yönetmelik	31.03.2004-25419
Çalışma Hayatına İlişkin Üçlü Danışma Kurulunun Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik	04.04.2004-25423
İş Kanununa İlişkin Fazla Çalışma ve Fazla Sürelerle Çalışma Yönetmeliği	06.04.2004-25425
Çocuk Ve Genç İşçilerin Çalıştırılma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik	06.04.2004-25425
Haftalık İş Günlerine Bölünemeyen Çalışma Süreleri Yönetmeliği	06.04.2004-25425
Tarım ve Ormandan Sayılan İşlerde Çalışanların Çalışma Koşullarına İlişkin Yönetmelik	06.04.2004-25425
İş Kanununa İlişkin Çalışma Süreleri Yönetmeliği	06.04.2004-25425
İşçi Sağlığı ve Güvenliği Kurulları Hakkında Yönetmelik	07.04.2004-25426
Postalar Haline İşçi Çalıştırılarak Yürütülen İşlerde Çalışmalara İlişkin Özel Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik	07.04.2004-25426
Çalışanların İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitimlerinin Usul Ve Esasları Hakkında Yönetmelik	07.04.2004-25426
İşçi Sağlığı ve Güvenliğine İlişkin Risk Grupları Listesi Tebliği	13.04.2004-25432
Yabancıların Çalışma İzinleri Hakkında Kanunun Uygulama Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	24.04.2004-25442
Hazırlama Tamamlama ve Temizleme İşleri Yönetmeliği	28.04.2004-25446
Kişisel Koruyucu Donanımlarla İlgili Uyumlaştırılmış Ulusal Standartlara Dair Tebliğ	04.05.2004-25452
Kişisel Koruyucu Donanımların Kategorizasyon Rehberine Dair Tebliğ	04.05.2004-25452

Geçici veya Belirli Süreli İşlerde İş Sağlığı ve Güvenliği Hakkında Yönetmelik	15.05.2004-25463
Ağır ve Tehlikeli İşler Yönetmeliği	16.06.2004-25494
Asgarî Ücret Komisyonu Kararı. No: 2004/1	26.06.2004-25504
Özürlü ve Eski Hükümlülerin Kamu Kurum ve Kuruluşlarında İşçi Olarak İstihdamlarına İlişkin Tebliğ	07.07.2004-25515
Gebe veya Emziren Kadınların Çalıştırılma Şartlarıyla Emzirme Odaları ve Çocuk Bakım Yurtlarına Dair Yönetmelik	14.07.2004-25522
Asgarî Ücret Yönetmeliği	01.08.2004-25540
Özürlü, Eski Hükümlü ve Terör Mağdurlarının İstihdamı Hakkındaki Usul ve Esaslara İlişkin Tebliğ	01.08.2004-25540
Özel İstihdam Büroları Hakkında Tebliğ. No:1	02.08.2004-25541
Kadın İşçilerin Gece Postalarında Çalıştırılma Koşulları Hakkında Yönetmelik	09.08.2004-25548
Ücret Garanti Fonu Yönetmeliği (19 Ekim 2004 Tarih ve 25618 Sayılı Resmi Gazete`de Düzeltme var)	18.10.2004-25617
Ağır ve Tehlikeli İşler Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	23.10.2004-25622
İşyeri Kurma İzni ve İşletme Belgesi Alınması Hakkında Yönetmelik	17.12.2004-25673
Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Tarafından Yapılacak Piyasa Gözetimi ve Denetimine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik	28.12.2004-25684
Kişisel Koruyucu Donanımlarla İlgili Onaylanmış Kuruluşların Görevlendirilmesine Dair Tebliğ	28.12.2004-25684
Asgarî Ücret Tespit Komisyonu Kararı. No: 2004/2	30.12.2004-25686

Kişisel Koruyucu Donanımlarla İlgili Uyumlaştırılmış Ulusal Standartlara Dair Tebliğe Ek Yapılması HakkındaTebliğ	12.01.2005-25698
İşyeri Sağlık Birimleri ve İşyeri Hekimlerinin Görevleri ile Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	04.02.2005-25717
İş Güvenliği ile Görevli Mühendis veya Teknik Elemanların Görev, Yetki ve Sorumlulukları ile Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	04.02.2005-25717
İş Sağlığı ve Güvenliğine İlişkin Risk Grupları Listesi Tebliği	06.03.2005-25747

32- İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİNE İLİŞKİN RİSK GRUPLARI LİSTESİ TEBLİĞİ; (06 Mart 2005 tarih ve 25747 sayılı R.G.'de yayımlanmıştır.)

a) I inci Risk Grubu

- 1) Mantar, saz ve kamyandan sepet vb. eşya imali
- 2) Gazete, mecmua yönetim yerleri, yayın evleri
- 3) Kereste ve her türlü inşaat malzemesi ve pencere camı toptancılığı
- 4) Her türlü makine ve taşıtlarla yedek parçaları toptancılığı
- 5) Her türlü madeni ve cam eşyası, elektrik malzemesi ve cihazları, radyo, buzdolabı ve benzeri eşya toptancılığı
- 6) Ev ve bürolara mahsus mobilyalarla halı ve kilim vb yer döşemeleri toptancılığı

- 7) Mensucat, giyecek ve ayakkabı toptancılığı
- 8) Yiyecek maddeleri, içki, tütün ve sigara toptancılığı
- 9) İlaç, tuvalet malzemesi, kağıt, kitap ve kırtasiye, optik malzemeleri oyuncak ve spor eşyası, mücevherat, yukarıdaki gruplardan birine girmeyen diğer mamullerin toptancılığı ile ihracat ve ithalat işleriyle ilgili ticarethaneler
- 10) Her türlü yiyecek maddeleri satılan mağaza ve işyerleri
- 11) Eczaneler ve tuvalet malzemesi satılan işyerleri
- 12) Kumaş, elbise, ayakkabı ve diğer giyecek eşyası satan mağaza ve işyerleri, kullanılmış eşya satan yerler
- 13) Her türlü mobilya ve mefruşat ile soba, radyo, buzdolabı, çamaşır makinesi ve benzeri ev eşyası, müzik aletleri satılan mağaza ve işyerleri
- 14) Küçük el aletleri, boya, mutfak eşyası, porselen ve camdan eşya, küçük elektrik cihazları ve malzemesinin perakende olarak satıldığı yerler
- 15) Araba, bisiklet, motosiklet ve diğer taşıma araçlarıyla yedek parçalarının perakende olarak satıldığı işyeri ve mağazalar
- 16) Perakende olarak odun, kömür, tütün ve buz satış yerleri, işyerleri, kitapçı ve kırtasiyeciler, çiçekçiler, mücevherat ve süs eşyası, fotoğraf makinesi, oyuncak ve spor malzemeleri ve benzeri maddelerin satıldığı işyerleri
- 17) Bankalar, para ve tahvil borsaları ve her türlü kredi, banka ve para muamelesi yapan dernek, kooperatif ve müesseseler

- 18) Hayat, yangın, nakliyat, kaza, can ve mal üzerine her türlü sigorta işleri yapan müesseseler, sigorta acenteleri
- 19) Gayrimenkul işletenler, simsarlar, emlak komisyoncuları
- 20) Nakliyat komisyoncuları ve nakliyat acenteleri
- 21) Kar amacı gütmeyen ilmi araştırma işleri
- 22) Dini kuruluşlar, kiliseler ve sinagoglar
- 23) Meslek ve esnaf kuruluşları ticaret ve sanayi odaları, işçi ve işveren sendikaları ve benzeri kuruluşlar
- 24) Müzeler ve kütüphaneler
- 25) Siyasi kuruluşlar ve yukarıda tasnif edilmeyen çeşitli dernekler ve benzeri kuruluşlar
- 26) Noter, avukat, baro ve hukuki istişare büroları
- 27) Ticari müşavirler, hesap uzmanları, muhasebe büroları ve benzeri hizmetler
- 28) Mühendis, mimar büroları
- 29) Bilişim teknolojileri kapsamında yazılım, sistem yöneticiliği, ağ yöneticiliği, web tasarımcılığı vb. işler

b) II nci Risk Grubu

- 1) Terziler (Hususi dikişler)
- 2) Diğer giyim eşyası imalatı, baston ve şemsiye imalatı
- 3) Her tür saat tamiri

- 4) Süpürge ve fırça imali
- 5) Suni iekilik, ilemecilik, srmacılık ve bunlara benzer süsleme mahiyetinde diğer el işleri
- 6) Mürekkepli ve kurşun kalemler, cetvel tahtası, tampon ve benzeri büro eşyası imalatı
- 7) Tahıl, pamuk, yn ve diğer zirai mahsullerle canlı hayvan, ham deri, odun ve tomruk, kereste toptan satış yerleri, depoları
- 8) Her türlü eşya ve maddelerin satıldığı büyük mağazalar
- 9) Hayvan arabaları ve hayvanlarla yapılan yk nakliyatı
- 10) Terminaler, park yerleri ve garajlar gibi karayolu nakliyatını kolaylaştıran hizmetler
- 11) Makinesiz deniz nakil vasıtalarında (mavna, Şat ve benzerleri) yapılan bütün işler
- 12) Kundura boyacılığı
- 13) arı ve mahalle bekçiliği ile özel güvenlik hizmetleri
- 14) Kadastro ve haritacılık hizmetleri
- 15) Sinemalar, sinema stüdyoları, film çevirme ve dağıtım işleri, sinema filmlerinin tamiri
- 16) Tiyatro, opera ve konserler, radyo difizyon postaları, televizyon ve bunlarla ilgili hizmetler
- 17) Hamamlar ve banyolar

- 18) Hazır gıdaların ambalajlandığı yerler
- 19) Mayonez, ketçap ve salata sosu üretim yerleri
- 20) Mamul süngerden eşya imali
- 21) Cenaze hizmetleri
- 22) Yorgancılık

c) III üncü Risk Grubu

- 1) Ağaç dikme, yeniden orman yetiştirme ve ormanları koruma, zamk ve reçine, yabani kauçuk, usare, ağaç kabuğu, ot, yabani meyve ve çiçek, yosun, yaprak çamlardaki iğne yaprak ve saz gibi insan eliyle yetiştirilmemiş olan maddelerin toplanması, mangal kömürünün ormanda yakılması işleri, kültür mantarcılığı
- 2) Her türlü iş ve gelir getiren hayvanların (Adatavşanı, devekuşu, domuz, kürklü hayvan, süt, yün, kümes hayvanları ile yumurta, bal, ipek böceği, kozası vs.) yetiştirilmesi, üretimi, ıslahı ve bunlarla ilgili bakım, güdüm terbiye kırkım, sağım ve ürünlerinin elde edilmesi, toplanması, saklanması ile hayvansal gübre işleri, sokak hayvanı barınakları.
- 3) Meyve ve sebze ile bal işleme yerleri, konservecilik, sirke, turşu, salça, reçel, marmelat, meyve ve sebze suları imali
- 4) Meyve, sebze kurutmacılığı ve manipülasyonu.
- 5) Balık ve diğer su gıda ürünlerinin konserveciliği ve işleme yerleri
- 6) IV üncü grup dışında kalan tarımla ilgili diğer faaliyetler
- 7) Ekmek, ekmek çeşitleri, simit fırınları ve fabrikaları

- 8) Gofret, bisküvi vb imalatı
- 9) Pasta, börek, yufka ve benzeri hamur işleri sanayii, hamur ve süt tatlıları üreten işyerleri
- 10) Kakao ve çikolata imali
- 11) Şekerleme, karamela, lokum, helva, bulama, ağda, pekmez imali ve benzeri diğer şekerli maddeler, toz şekerden küp şeker ve pudra şekeri üreten yerler ve sakız imalatı
- 12) Tahin imalathaneleri
- 13) Çay manipülasyonu, çay fabrikaları, depolama ve ambalajlama yerleri
- 14) Çeşitli kuru yemişlerin hazırlanması (fındık, fıstık, ceviz ve badem vb kırma ve kavurma işleri dahil)
- 15) Diğer yiyecek ve içecek maddelerinin imali ile çeşitli muamelelere tabi tutulması (Kuru kahve, sofrata tuzu, baharat, doğal bitkilerin içecekleri vs.)
- 16) Meşrubat, gazoz, kola ve karbondioksitle muameleye tabi tutulmuş her türlü meyve suları gibi alkolsüz içkilerin imali, ambalajlanması ve depolaması.
- 17) Maden suları ve sodalarının hazırlanması
- 18) El tezgahlarında yapılan her türlü dokuma işleri
- 19) Halı ve kilim yıkama ve temizleme, vb. işleri
- 20) İplik büküm ve sarım işleri, makara, bobin, masura ve yumak imali, şerit kaytan, kurdela gibi ufak tuhafiyeye eşyası imali

- 21) orap imali
- 22) oraptan gayri trikotaj eşyalarının imali kumaş atıkları ve eski kumaşlardan yn imal yerleri
- 23) Keten, jt, pamuk, kağıt, hasır ve benzeri elyaftan halat, ip, sicim, ağ gibi eşyaların imalatı
- 24) amaşır, gömlek, kravat, korse, kemer, eldiven ve benzeri eşya imalatı
- 25) Şapka ve kasket imalatı
- 26) Döşemecilik (mobilya ve oto döşeme atölyeleri dahil)
- 27) adır, çuval, yelken imalatı (dokuma yapmaksızın)
- 28) Dokuma yapmaksızın diğer hazır eşya imali (bayrak, perde, çarşaf, battaniye ve benzeri)
- 29) Kundura kalıbı, elbise askısı, tahta sap, kulp, kafes, raf, çubuk, oyma işleri, tabut, resim ve ayna erevesi ve benzeri imali
- 30) iğ deri kurutma ve bağırsak temizleme ve işleme yerleri (Sucuk, bumbar hariç)
- 31) Emülsiyon ve palamut hlasası fabrikaları, palamut değirmenleri, palamut temizleme işleri ve meyan kökü, şerbetçi otu vb. bitkilerin manipülasyonu
- 32) Her tür mum ve balmumu imali
- 33) Kol, duvar ve diğer tür saat imalatı
- 34) IV. grup dışında kalan tomrukulukla ilgili diğer faaliyetler
- 35) Deniz ve göllerde tuz çıkarılması (sofra tuzu imali hariç)

- 36) Suların toplanması, tasfiye, dağıtım ve su şebekelerinin işletilmesi ve aynı işletme tarafından yapılan bakım ve tamir işleri
- 37) Maden cevherleri külçe halinde veya çubuk, levha, boru gibi ilk şekillerde işlenmiş maddeler , maden cevheri depolanması ve toptancılığı
- 38) Et konserve ve fabrikaları, pastırma, sucuk, salam, bumber ve sosis imali
- 39) Taze ve dondurulmuş etin muhafazası (Müstakilen)
- 40) Kaymak, krema, dondurma, frigo, koko, eskimo, tereyağı ve yoğurt imali. Boza üretim yerleri, dondurma külahı üretim yerleri
- 41) Süt tozu, konsantre süt imali, süt pastörize ve sterilize tesisleri
- 42) Beyaz peynir imali
- 43) Kaşar, gravyer gibi diğer peynirlerin imali
- 44) Eritilmiş sade yağ imali
- 45) Balık ve diğer deniz gıda maddelerinin muhafazası, tütsüleme ve kurutulması
- 46) Un değirmenleri
- 47) Çeltik fabrikaları
- 48) Un, bulgur, bakliyat ve sebze unları ve bunlara benzeyen diğer gıda maddelerinin işlenmesi, ambalajlanması
- 49) Buz imali

- 50) Makarna, şehriye, irmik, gofret, bisküvi ve benzeri yiyecek maddeleri imali
- 51) Gıda katkı maddeleri ile nişasta, dekstrin ve glikoz vb. imali ve paketlenmesi
- 52) Çeşitli hayvan yiyeceklerinin hazırlanması
- 53) Malt likörleri hariç, her tür sofraya şarapları ile likör şarapları, tabii ve suni köpüren şaraplar, mistel kokulu ve tıbbi şarapların imali, diğer tahammür etmiş içkilerin imali
- 54) Malt ve bira gibi maltlı içkilerin imali
- 55) Yaprak tütününü ayıklama, temizleme, kurutma cinslerine ayırma, balyalama, ambalajlama ve bakma işleri
- 56) Yalnız şehir hatlarında işleyen gemilerde yapılan bütün işler
- 57) Motor, yelken veya sair makinelerle işleyen küçük deniz nakil vasıtalarında yapılan işler
- 58) Akar sular üzerinde sal ile ve suya bırakmak suretiyle nakliyat
- 59) Yüzer vinç ve taraklarda yapılan işler
- 60) Hava alanları bakımı ve uçuşa hazırlık işleri, hava alanlarında yer hizmetleri ve bakım işleri
- 61) Özel okullar, çocuk yuva ve bahçeleri
- 62) Kaplıca ve içmeler
- 63) Nebatat ve hayvanat bahçeleri, park, bahçe ve mezarlık tanzim ve bakım işleri

- 64) Dans yerleri ve dans okulları her türlü spor kulüpleri, spor sahaları, ateş poligonları, jimnastik salonları, yüzme havuzları, plajlar koşu mahalleri ve diğer eğlence yerleriyle sergiler ve bunlarla ilgili hizmetler
- 65) Sirkler ve cambazhaneler
- 66) Yemek üretimi yapan yerler, lokantalar, gazinolar, kahveler, pastahane, çayhane, barlar gibi yemek yenen ve içki içilen yerler
- 67) Oteller, pansiyonlar, hanlar, talebe yurtları, kamp sahaları ve bunlarla ilgili işler
- 68) Erkek ve kadın berberleri, manikür, pedikür ve benzeri hizmetler
- 69) Fotoğraf stüdyoları, film developman ve basım işleri, fotoğraf filmi renklendirme ve boyama yerleri, her türlü film ve film banyosunda kullanılan kimyasal maddelerin üretim yerleri
- 70) Deri ve deri yerine kaim olan sair maddelerden kundura ve giyim eşyası hariç saraciye eşyalarının imali
- 71) İlaçlar, ilaç hammaddesi ve tıbbi müstahzarlar imali serum ve aşı hazırlama işleri (steril katgüt, hidrofil pamuk dahil)
- 72) Kokular ve tuvalet maddeleri imali
- 73) Alçı taşı çıkarılmasından ayrı olarak işletilen alçı tozu ve alçıdan eşya imali
- 74) Sandal, kayık ve benzeri küçük deniz vasıtalarının imali ve tamiri

- 75) Otomobil, kamyon, motor ve tenteleri elektrik aksamı tamiri gibi ihtisasa taalluk eden tamirat ve revizyon işleri
- 76) Motorlu vasıtaların yıkama, yağlama ve bakım işleri, oto lastik tamir atölyeleri
- 77) Hayvan ve el arabaları imal ve tamirâtı
- 78) Piyano, telli ve nefesli sazlar ile kayıt için kullanılan her türlü kaset imalatı
- 79) Kemik, boynuz, fildişi, kehribar, lüle taşı erzurum taşı ve diğer maddelerden süs eşyası, düğme, fermuar, tarak, fırça ve benzeri eşya imali
- 80) Demiryolları ile yük ve yolcu nakliyatı ve bunlarla ilgili hizmetler, yataklı ve lokantalı vagonlar
- 81) Şehir içi ve banliyö otobüs, tramvay, trolleybüs işletmeleri
- 82) Şehirlerarası otobüs işletmeleri
- 83) Taksi işleten idareler ve bununla ilgili hizmetler
- 84) Ardiyeler, depolar, soğuk hava depoları, antrepolar ve emanetçiler, hurda depoları
- 85) Hububat siloları
- 86) Trafik kontrolü ile ilgili işler
- 87) Kızılay, Çocuk Esirgeme Kurumları, görme özürlülere mahsus yurtlar, hayır müesseseleri ve benzeri kuruluşlar
- 88) İlançılık, fotokopi, teksir, ozalit işleri, modelcilik gibi ticari hizmetler

- 89) Bitkisel yemleri ve hazır preparatlardan karma yemleri üreten tesisler
- 90) Suni inci, boncuk vb üretim yerleri
- 91) Asbest kullanılmayan balata imal yerleri
- 92) Dondurulmuş gıda üretim yerleri
- 93) Çocuk mamaları ve ek besinleri üretim yerleri
- 94) Melamin eşya imal yerleri
- 95) Gaz maske fabrikaları
- 96) Kozmetik fabrikaları, kolonya vb. malzemelerin üretim yerleri
- 97) Çakıl, kum, curuf, çimento vb. maddelerden motor gücü kullanmadan yapı, yalıtım döşeme vb. malzemeleri imal yerleri
- 98) Tünel ve metro işletmesi
- 99) Saf su ve asitli su üretim yerleri
- 100) Temizlik şirketlerinin yaptığı hizmetler
- 101) Kauçuk hariç, deri, suni deri, plastik, ağaç vs. malzemedenden kundura, tozluk, getr imali, kundura sanayii için kesilmiş hazır malzeme imali, sayacılık
- 102) Kundura tamircileri (kundura imal eden tamirciler de bu gruba dahildir.)

d) IV üncü Risk Grubu

- 1) Kamu veya özel sektöre ait olup, işletme şekli ne olursa olsun, tamamen veya kısmen tarımsal üretim için yapılan açıkta veya cam muhafaza içindeki (seralar) işler, kabuklu veya kabuksuz meyvecilik, tohum, sebze ve çiçek yetiştirme çay, kahve ve kauçuk tarlalarındaki işler, mısır tanelerini koçandan ayırma, ot balyalama, harman dövme ve bunlarla ilgili faaliyetler, kontrat esaslı üzerine yapılan her türlü ilaç serpmeye (uçakla ilaçlama dahil), mahsul toplama, meyve ve ambalajlama, ağaç budama, sulama sistemlerinin işletilmesi işleri
- 2) Kerestenin kesilmesi, tomruk, testerelik kereste, çatal, ağaç gövdesi yumruları, kütük, kağıt hamuru imaline mahsus odun, sırik, kazık, yontulmuş demir yolu traversi, maden ocaklarına mahsus kereste, ormanda kesilen yakacak odun, kimyevi takdire elverişli odun, mekik ve benzeri bloklar ile ormandan elde edilen diğer kaba, yuvarlak, yontulmuş veya yarılmış maddeler veya odun ham maddeleri, tomruk nakletme işleri
- 3) Denizlerde balık ve diğer hayvanların ve bitkilerin avlanması, toplanması ve dalyan işleri
- 4) Nehir ve göllerde balık ve diğer su hayvanlarının, bitkilerinin avlanması, toplanması ve üretilmesi
- 5) Kil, kum ve çakıl ocakları, kum yıkama ve eleme tesisleri
- 6) Taş ocaklarından ayrı olarak işletilen kireç ocakları ve kireç imali
- 7) Tüm maden arama işleri (petrol ve tabii gaz arama işleri hariç)
- 8) Müstakilen yapılan maden ve curuf temizleme, ayıklama işleri

- 9) Pamuk ipliği imali ve pamuklu dokuma sanayii, pamuk işleme fabrikaları ve atölyeleri (çırçır)
- 10) Yün (Tabii ve suni) ipliği imali ve yünlü dokuma sanayii
- 11) İpek ipliği imali ve ipekli dokuma sanayii (suni ipek naylon ve benzeri sentetik elyaftan dokumalar dahil)
- 12) Keten, kenevir ve jütten iplik imali ve dokuma sanayii
- 13) Karışık iplik ve dokuma fabrikaları
- 14) Halı ve kilim vb. yer döşemeleri sanayii
- 15) Parke, kontraplak, kaplamalık ağaç, reçine ve suni tahta imali
- 16) Ahşap mobilya sanayii , her tür ağaç eşya imal, işleme ve tamir yerleri
- 17) Saz ve kamyıştan mobilya sanayii
- 18) Madenden mobilya sanayii
- 19) Her türlü organik nitelikte madde üreten fabrikalar
- 20) Kauçuktan mamul eşyanın tamiri (otomobil lastiklerine diş açılması dahil)
- 21) Diğer kauçuk ve lastik mamulleri imali
- 22) Çini, porselen, fayans ve seramik ve pişmiş topraktan kap kacak imali
- 23) Posta, tel veya radyo, GSM ile haberleşme ve baz istasyonlarında yapılan hizmetler

- 24) Plastik hammadde imali
- 25) Suni ipek ve diğer sentetik elyaflar ile plastik maddelerin imali
- 26) Yakılacak ispiroto imali
- 27) Ağır metal tuzlarının üretimini yapan tesisler
- 28) Solvent kullanmak suretiyle ekstraksiyon yapan bütün nebati ve hayvani ham yağ ve rafine yağ elde edilen tesisler ve entegre yağ tesisleri
- 29) Zeytinyağı ve diğer nebati yemeklik yağların tasfiyesi ve çeşitli muamelelere tabi tutulması.
- 30) Şeker pancarı ve kamışından şeker imali, şeker fabrikaları
- 31) Diğer gruplarda yer almayan inorganik nitelikteki maddelerin üretildiği yerler
- 32) Mezbahalar, tavuk ve kümes hayvanları kesme yerleri
- 33) Asfalt ve dam tecrit malzemeleri, yağlamaya mahsus olup, petrol tasfiyehanelerinde elde edilmeyen yağlar ve gresler imali
- 34) Tuğla, kiremit, boru, pota, künk, ateş tuğlası ve benzeri inşaat ve mimari malzemesi imali
- 35) Çimento ve betondan eşya ve inşaat malzemesi imalatı, öğütme ve paketleme prefabrik konut malzemeleri, gaz beton ve metal yapı elemanları üretim yerleri, volkanik taş işleyerek elde edilen hafif malzeme yapı fabrikaları, hazır beton tesisleri
- 36) Kürk imali, işleme ve boyaması

- 37) Kağıt fabrikaları ve kereste vb. lifli maddelerden kağıt hamuru üretim tesisleri, odun, paçavra ve diğer dokulardan kağıt hamuru imali ve bu hamurun kağıt, karton, mukavva ve presli dokular haline getirilmesi
- 38) Demir tel ve çubuktan eşya imalatı (Çivi, zincir, vida vs. gibi)
- 39) Soğuk demircilik ve kaynak işleri
- 40) Sobacılık ve teneke eşya imali
- 41) Metalden gayri maddelerden diğer imalat
- 42) Demiri ısıtıp döğerek şekillendirme veya presleme suretiyle muhtelif eşya imali, çilingir atelyeleri ve sahra demirciliği
- 43) Bakırdan eşya imali
- 44) Alüminyum eşya imali
- 45) Her tür elektro mekanik ve elektro manyetik yöntemle madeni eşya imali, işleme, montaj, tamir, emayeleme, plastik ve diğer maddelerle kaplama yerleri, emaye eşya imali
- 46) Kıymetli madenler, kıymetli ve yarı kıymetli taşlar ve inciler kullanılmak suretiyle mücevherat, altın ve gümüş eşya imali, kıymetli ve yarı kıymetli taşların perdahlanması madalya ve madeni para basma işleri
- 47) Ziraat makineleri imali ve tamirâtı (pulluk, biçer döğör, selektör ve benzeri ziraatte kullanılan makineler)
- 48) Ziraatten gayri makinelerin imal ve tamirâtı (çamaşır makinası, buz dolabı, tartı aletleri yazı ve hesap makineleri vb.) (Elektrik cihazları hariç)

- 49) Elektrik enerjisi üretim, tahvil ve dağıtım ile ilgili makinelerin imal ve tamiri
- 50) Motorsiklet, bisiklet, üç tekerlekli çocuk bisikletleri ile bisiklet parçaları imalat ve tamirâtı
- 51) Selüloit ve plastikten muhtelif eşyaların imali, selüloz fabrikaları
- 52) Kurtarma gemilerinde yapılan bütün işler
- 53) Lokomotif, vagon ve tramvay arabaları imal ve tamirâtı
- 54) DDY cer depoları ve müstakil revizörlükleri
- 55) Otomobil, kamyon, römork, otobüs gibi motorlu nakil vasıtalarının imal ve montaj işleri
- 56) Motor, fren, şanzuman, dingil, dişli, şasi gibi motorlu taşıt parçaları ve teferruatının imali
- 57) Uçak ve planör, uçak motorları, pervane, tekerlek gibi sair aksamın imal, montaj ve tamirâtı
- 58) Petrol ve tabii gazın boru hattı vasıtasıyla nakli
- 59) Teleferik işletmesi
- 60) Rakı imali
- 61) Diğer içkilerin imali (içki imalinde kullanılan ispirto ve suma imali dahil)
- 62) Sigara, puro, sigarillos, içilen ve çiğnenen türden tütün, pipo tütünü, enfiye ve tömbeki imali

- 63) Dokuma yapmaksızın boya, apre işleri, yazmacılık ve basmacılık işleri
- 64) Linolyum ve diğer sert, satırlı zemin döşemeleri, (plastik hariç) suni deri, muşamba ve kaplanmış kumaşlar, hasır, lif, keçeler, paspaslar ve her türlü elyaftan vatka ve koltukçuluk malzemesi imali, çöp ve paçavraların elyaf haline getirilmesi
- 65) Dokuma, deri, kürk vs. maddelerden elbise, palto-pardösü, gibi hazır elbise imali
- 66) Tomruğun işlenmesi, bıçkışaneler, ağaç travers fabrikaları
- 67) Marangozluk, doğramacılık ve ahşap sabit tesisler imali
- 68) Sandık, kutu, fiçı ve benzeri ambalaj imali
- 69) Matbaacılık, baskı yerleri
- 70) Klişecilik, çinkografi (müstakilen)
- 71) Şehirlerde havagazı dağıtımı ile ilgili olmayan kök fırınları
- 72) Kauçuk ayakkabı imali
- 73) Sabun, deterjan ile çamaşır suları ve sodası ve diğer temizlik maddeleri sanayii, nişadır, çivit imal yerleri
- 74) Tutkal, jelatin, zamk ve diğer yapıştırıcı madde imali
- 75) Kibrit imali
- 76) Montaj işleri (imalat yapmaksızın makine ve tesisat montajı)
- 77) Hassas ölçü ve kontrol aletleri, laboratuvar alet ve cihazları, tıb-

bi, cerrahi ve dişçiliğe mahsus aletlerle bilumum protezler ve ortopedik teçhizat ve malzemelerin imali

78) Hassas filmlerle camlar da dahil olmak üzere optik aletleri, objektifler, fotoğraf makine ve malzemesi imalatı

79) Oyuncak, spor ve atletizm eşyası, benzeri eşya imalatı. Plastik, pleksiglas, polyester gibi maddelerden eşya, oyuncak, reklam levhaları, izolasyon, ambalaj malzemeleri vb. yapan yerler

80) İnşaat işinden müstakilen yapılan badanacılık, yağlı boyacılık, cila, binaların parke, muşamba veya naylon vb ile döşenmesi işleri

81) Sıhhi tesisat, kalorifer, gaz su ve elektrik tesisatı (bina içi tesisat)

82) Elektrik işletmeleri, elektrik enerjisinin üretimi ve dağıtım işleri (Santral inşası ve şebeke inşaatı hariç)

83) Havagazı üretimi, havagazı ve tabii gazın dağıtım işleri, havagazı ve kok fabrikaları

84) Sıtma mücadele işleri (D.D.T. ve mazotlama işleri)

85) Hem yük hem yolcu taşıyan gemilerde yapılan bütün işler

86) Yük gemilerinde yapılan bütün işler

87) Kamyonla yapılan yük nakliyatı (Aynı işveren tarafından yaptırılan tahmil ve tahliye işleri dahil)

88) Tankerle karada yapılan nakliyat

89) Yolcu gemilerinde yapılan bütün işler

- 90) Gemi tahmil ve tahliye işleri (su üzerinde, iskele veya rıhtımda)
- 91) Dalgıç gemilerinde yapılan bütün işler
- 92) Uçaklarda yapılan bütün işler (Havacılık kulüpleri dahil)
- 93) Nakliyat yapmaksızın tahmil ve tahliye ve hamallık işleri
- 94) Elbise ve çamaşır yıkama, temizleme, boyama ve ütüleme işleri
- 95) Deri yakma ekstraktları (zırnık) üretim yerleri
- 96) Kullanılmayan et ve hayvan cesetlerinin izalesi ve geri kazanım için yakma tesisleri
- 97) Evsel ve endüstriyel katı atıkların geri kazanımı
- 98) Tornacılık ve tesviyecilik
- 99) Evlerde kullanılan da dahil olmak üzere elektrik cihazları, izole tel, kablo, duy, anahtar ve diğer elektrik malzemesi imalatı
- 100) Araştırma laboratuvarları hariç her türlü test, deneme ve kontrol laboratuvarları
(gıda, çevre, kimya, biyoloji, inşaat, ziraat vb)
- 101) Elektronik teknolojileri kapsamında yapılan işler (donanın, sistem entegrasyonu, elektronik ve mikro elektronik üretim, mekanik tasarım, test ve değerlendirme vb.)
- 102) Otomotiv yan sanayi ile ilgili yapılan her türlü üretim, montaj işleri
- 103) Mürekkep imali

e) V inci Risk Grubu

- 1) Sünger avcılığı ve su altında yapılan diğer işler
- 2) Maden kömürü işletmeciliği
- 3) Linyit kömürü işletmeciliği
- 4) Diğer kömürlerin işletmeciliği (Tüm kömür yıkama, eleme, bri-ketleme yerleri dahil)
- 5) Demir cevheri üretimi (Aynı işveren tarafından yaptırılan, bu işin fer'i ve tamamlayıcı mahiyetindeki yıkama, ayıklama, izabe, sevk gibi tüm yardımcı işler dahil)
- 6) Krom üretimi
- 7) Bakır üretimi
- 8) Kurşun üretimi
- 9) Manganez üretimi
- 10) Diğer madenlerin üretimi, tüm madenlerin zenginleştirme yer-leri
- 11) Petrol ve tabii gaz kuyularının açılması
- 12) Taş ocaklarında yapılan işler (Taş çıkarma, kırma ve taş ocağın-da yapılan kesme işleri)
- 13) Mermer ocakları, blok mermer işleme yerleri
- 14) Kükürt, fosfat, nitrat, borat, potas, sodyum, arsenik, cıva, ihtiva eden cevherler gibi kimya sanayiinde ve suni gübre imalinde kulla-nılan maddelerin topraktan çıkarılması ve bunlarla ilgili bütün işler

- 15) Asfalt, bitum, asbest, alçı taşı, amyant, mika, kuvars, zımpara ve lüle taşı gibi metal olmayan maddelerin çıkarılması ve bunlarla ilgili işler. Asbest katkılı yapı ve mamullerin üretimini yapan fabrikalar
- 16) Tabakhaneler, deri perdelama ve boyama işleri, ham deri işleme yerleri
- 17) Otomobil ve bisiklet lastikleri imali
- 18) Mühimmat ve patlayıcı maddeler imalatı, patlayıcı madde sanayi, sentetik yakıt, azot peroksit imal ve dolun tesisleri, patlayıcı madde depoları ve patlayıcı madde nakil işleri
- 19) Cam ve camdan mamul eşya ve ayna imalatı. (Gözlük ve optik camları hariç)
- 20) Petrol rafinerileri ve petrokimya tesisleri
- 21) Gliserin, yağ asitleri, sülfürik asit, hidroklorik asit, klor vb. kimyasal maddeler üretim yerleri ile azot sanayi ve gübre fabrikaları, kimyevi gübreler imali
- 22) Taş yontma, öğütme ve kırma işleri
- 23) Boya, vernik ve cilalar ile organik ve anorganik pigmentlerin imali işleri
- 24) Gaz, benzin ve diğer akaryakıtlar, ham petrol ve müşterilerinden yağlamaya mahsus yağlar ve muhtelif maddelerin elde edilmesi
- 25) Kimyevi tuzlar, asitler, bazlar ve alkoller gibi kimyevi maddelerin imali, alkol üretim ve tasfiye yerleri, fermantasyon ile alkollü içki üreten fabrikalar veya malt tesisleri

- 26) Diğer kimyevi ana maddelerin sanayii ve basınç altında her türlü sinai ve tıbbi gazın sıvılaştırılarak dolun işleri
- 27) Yüksek fırınlarda eritmekten yarı ikmal edilmiş hale gelinceye kadar bütün işlemleri ihtiva etmek üzere demir ve çelik imalatı yani dört köşe veya yuvarlak çubuklar, levha, plak, şerit, tüp, ray, rot gibi esas şekillere haddelemek, kalay kaplaması (teneke imali), kaba dökümler ve döğme metal imalatı
- 28) Demir ve çeliği tav fırınlarında ısıtmak suretiyle müstakilen yapılan haddeleme ve laminaj işleri
- 29) Demirden gayri metallerin izabesi tasfiyesi ve bunların külçe, bar, dört köşe kalın çubuk, levha, şerit daire ve haddeden geçirilerek elde edilecek diğer esas şekillerde imali
- 30) Demirden gayri metallerin tav fırınlarında ısıtılması suretiyle müstakilen yapılan haddeleme ve laminaj işleri
- 31) Taş, asbest ve grafitten eşya imali
- 32) Ayakta ve / veya yataklı teşhis ve tedavi yapılan sağlık kuruluşları
- 33) Bina, liman, iskele, köprü, baraj, ve benzeri inşaat dolayısıyla müstakilen yapılan tetkik ve deneme mahiyetindeki sondaj işleri
- 34) Çimento ve klinker imali
- 35) Nikelaj kaplama ve galvanoplasti işleri, kalaycılık
- 36) Font ve diğer madenleri eritip kalıplara dökmek suretiyle muhtelif eşya imali, maden döküm atölyeleri ve haddehaneler
- 37) Dekovil ve tramvay yolu inşaat ve tamirâtı

- 38) Bina inşaatı ve tamirâtı, bina yıkımı işleri
- 39) İskele, liman, mendirek inşaat ve tamirâtı
- 40) Bina dışı elektrik, gaz, telgraf, telefon, tesisatı ve havai hat boru hattı inşaat, tamirat ve bakım işleri
- 41) Bataklık kurutma işleri
- 42) Deniz tankerlerinde yapılan bütün işler
- 43) Köprü, kanalizasyon, baraj, su regülatörü ve varyant su yolu, kuyu ve su işleri ile ilgili inşaat ve tamirâtı
- 44) Demiryolu, metro, tünel ve yeraltı inşaatı ve tamirâtı
- 45) Isıtma ve enerji amacıyla buhar üretimi ve dağıtım işleri
- 46) Çöp ve kanalizasyon hizmetleri, tehlikeli atık yakma tesisleri, katı atık depolama tesisleri
- 47) Baca ve cam temizleyicileri, haşarat ve hayvan itlaf ve dezenfeksiyon işleri
- 48) Kaya tuzu çıkarılması
- 49) LPG dolum tesisleri ile dökme LPG ve tüp depolama tesisleri
- 50) Akaryakıt depolama tesisleri
- 51) Akaryakıt ve LPG satış yerleri ile petrol ürünleri ve makine yağları satış yerleri
- 52) Pil, batarya ve akü imal yerleri
- 53) Vapur ve gemi inşa ve tamirâtı, tersaneler, hususi tipte deniz vasıtalarına mahsus makinelerin imali, gemi bozma tezgahları ve söküm yerleri, liman atelyeleri

- 54) Asfalt ve zift üretme işleme, kaynatma ve eritme yerleri ile depoları
- 55) Araştırma laboratuvarları
- 56) Piroteknik malzemesi hazırlama ve imali işleri (aydınlatma ve işaret fişekleri, havai fişekler, şenlik maytapları, tabanca mantarları benzerleri)
- 57) Sanayide kullanılan boya ve kimyevi maddeler, petrol ve kömür türevleri toptancılığı
- 58) Odun ve kömürlerin gazlaştırılmaları, koklaştırılmaları ve bunlardan elde edilen türevleri damıtma işleri
- 59) Radar, X ışınları ve diğer zararlı radyasyon yayan ışınlarla çalışma yapılan yerler
- 60) Tıbbi tedavi laboratuvarları ile bitkisel, hayvansal, gıda ürünlerinin ışınlanması ile mikrodalga, lazer ve benzeri radyoaktif maddelerle çalışılan işler
- 61) Tabii ve suni aşındırıcı taşların ve çeşitlerinin üretim işleri
- 62) Ziraî mücadele ilaçları, insektisit, rodendisit, mollusit vb maddelerin imali, depolama, ambalaj ile toptan ve perakende satış yerleri
- 63) Kurşundan harf dökümü yapılan yerler
- 64) Yangın söndürme ve itfaiye hizmetleri
- 65) Yol, spor ve hava alanları inşaatı, tamirat ve bakım işleri (Yol inşaatı ile ilgili varyant inşaatı dahil)

33- ÖZÜRLÜLERİN ÇALIŞTIRILABİLECEKLERİ İŞLER

(Özürlü, Eski Hükümlü ve Terör Mağduru İstihdamı Hakkında Yönetmelik 24 Mart 2004 tarih ve 25412 sayılı R.G. de yayımlanmıştır.)

33.a) AZ GÖRENLERİN ÇALIŞTIRILABİLECEKLERİ İŞLER

- 1 - 41.50 İmam - hatip
- 1 - 41.60 Vaiz
- 1 - 41.75 Müezzin - kayyım
- 1 - 51.20 Müellif (yazar)
- 1 - 59.40 Metin yazarı
- 1 - 61.20 Heykeltraş
- 1 - 71.20 Bestekar (kompozitör)
- 1 - 71.40 Enstrümanacı (müzik)
- 1 - 71.45 Ses sanatkarı
- 1 - 80.60 Masör (spor)
- 1 - 91.20 Kütüphaneci
- 3 - 21.40 Daktilograf
- 3 - 80.20 Telefon santral operatörü
- 3 - 93.10 Büro memuru (genel)
- 3 - 94.20 Otel resepsiyoncusu
- 4 - 52.20 Sokak satıcısı (işportacı)

- 4 - 52.40 Gazete satıcısı
- 6 - 21.05 Çiftlik işçisi (genel)
- 6 - 24.10 Hayvan yetiştirme işçisi (genel)
- 6 - 25.30 Sağım işçisi (elle)
- 6 - 29.30 İpek böcekçiliği işçisi
- 7 - 29.35 Zımpara taşı tezgahı işçisi
- 7 - 54.31 İpekli dokuma tezgahı işçisi (el tezgahı)
- 7 - 54.35 Kilim dokuyucu (el tezgahı - düz desen)
- 7 - 54.36 Halı dokuyucu (el tezgahı - düz halı)
- 7 - 54.76 Halı onarıcı (elle - düz halı)
- 7 - 55.25 Çorap örme makinesi işçisi (otomatik tezgah)
- 7 - 55.50 Örgücü (elle)
- 7 - 59.40 Ağ - file örücüsü (elle)
- 7 - 61.54 Deri ütüleme işçisi
- 7 - 61.90 Diğer debbağlar ve deri işçileri
- 7 - 74.51 Tuzlayıcı ve fümecici (et)
- 7 - 74.65 Yıkama ve ayıklama işçisi (konserve imali-elle)
- 7 - 77.20 Tad bakıcı (kahve ve çay)
- 7 - 78.60 Tad bakıcı (içki)
- 7 - 82.20 Puro imal işçisi (elle)
- 7 - 99.30 Şemsiye işçisi
- 8 - 02.90 Diğer kesiciler,sayacılar,dikişçiler ve ilgili işçiler

- 8 - 03.60 Deri eşya montajcısı
- 8 - 11.40 Mobilya monte işçisi
- 8 - 11.50 Sandalye monte işçisi (ağaç)
- 8 - 19.55 Ağaç mobilya cilacısı
- 8 - 19.60 Pipo ve ağızlık imalat işçisi (ağaç)
- 8 - 35.40 Kesici aletler bileyicisi
- 8 - 39.30 Çilingir
- 8 - 49.78 Metal mamuller montaj işçisi
- 8 - 51.80 Elektrik montörü (büro makineleri)
- 8 - 52.10 Elektronik montörü (genel)
- 8 - 53.50 Bobinaj işçisi (elle)
- 8 - 91.64 Cam kenarı perdahlayıcısı
- 8 - 92.30 Çömlek ve porselen şekillendirme işçisi
- 8 - 92.68 Çömlek ve porselen taşlama işçisi (elle)
- 8 - 92.78 Perdahlama makinesi operatörü (inşaat elemanları)
- 8 - 92.80 Çömlek ve porselen montaj işçisi
- 9 - 10.20 Karton ve mukavva kutu imal işçisi (elle)
- 9 - 10.70 Kağıt torba ve zarf imal işçisi (makineyle)
- 9 - 21.20 Mürettip (elle)
- 9 - 26.20 Ciltçi (elle)
- 9 - 41.80 Müzik aletleri akortçusu
- 9 - 41.90 Diğer müzik aletleri imalat işçileri ve akortçuları

- 9 - 42.20 Sepet imal işçisi
- 9 - 42.30 Fırça imal işçisi (elle)
- 9 - 42.40 Süpürge imal işçisi
- 9 - 42.50 Hasır mobilya işçisi
- 9 - 49.40 Oyuncak bebek imal işçisi
- 9 - 49.47 Düğme imal işçisi
- 9 - 71.50 Ambalajcı (elle)

33.b) GÖRMEZLERİN ÇALIŞTIRILABİLECEKLERİ İŞLER

- 1 - 71.20 Bestekar (kompozitör)
- 1 - 71.40 Enstrümanacı (müzik)
- 1 - 71.45 Ses sanatkarı
- 1 - 80.60 Masör (spor)
- 3 - 80.20 Telefon santral operatörü
- 3 - 93.10 Büro memuru (genel)
- 4 - 52.40 Gazete satıcısı
- 7 - 54.35 Kilim dokuyucu (el tezgahı-düz desen)
- 7 - 55.50 Örgücü (elle)
- 7 - 59.40 Ağ-file örücü (elle)
- 7 - 77.20 Tad bakıcı (kahve ve çay)
- 7 - 78.60 Tad bakıcı (içki)
- 7 - 99.30 Şemsiye işçisi

- 8 - 03.60 Deri eşya montajcısı
- 8 - 11.50 Sandalye monte işçisi (ağaç)
- 8 - 19.55 Ağaç mobilya cilacısı
- 8 - 19.60 Pipo ve ağızlık imalat işçisi (ağaç)
- 8 - 39.30 Çilingir
- 8 - 49.78 Metal mamuller montaj işçisi
- 8 - 53.50 Bobinaç işçisi (elle)
- 8 - 91.64 Cam kenarı perdahlayıcısı
- 8 - 92.80 Çömlek ve porselen montaj işçisi
- 9 - 10.20 Karton ve mukavva kutu imal işçisi (elle)
- 9 - 10.70 Kağıt torba ve zarf imal işçisi (makineyle)
- 9 - 26.20 Ciltci (elle)
- 9 - 41.80 Müzik aletleri akortcusu
- 9 - 41.90 Diğer müzik aletleri imalat işçileri ve akortçuları
- 9 - 42.20 Sepet imal işçisi
- 9 - 42.30 Fırça imal işçisi (elle)
- 9 - 42.40 Süpürge imal işçisi
- 9 - 42.50 Hasır mobilya işçisi
- 9 - 49.40 Oyuncak bebek imal işçisi
- 9 - 49.47 Düğme imal işçisi
- 9 - 71.50 Ambalajcı (elle)

33.c) SAĞIR VE DİLSİZLERİN ÇALIŞTIRILABİLECEKLERİ İŞLER

- 7 - 54.35 Kilim dokuyucu (el tezgahı)
- 7 - 54.36 Halı dokuyucu (el tezgahı)
- 7 - 54.75 Kumaş onarıcı
- 7 - 54.76 Halı onarıcı (elle)
- 7 - 55.20 Örgü makinesi işçisi (otomatik tezgah)
- 7 - 55.22 Tarak işçisi
- 7 - 55.25 Çorap örme makinesi işçisi (otomatik tezgah)
- 7 - 55.27 Çorap tarak makinesi işçisi (otomatik tezgah)
- 7 - 55.40 Örgü makinesi işçisi (el tezgahı)
- 7 - 55.60 Tüylendirme makinesi işçisi (otomatik tezgah)
- 7 - 55.70 Örgü kontrolörü
- 7 - 55.75 Çorap kontrolörü
- 7 - 55.80 Çorap onarıcı
- 7 - 56.15 Mensucat beyazlatıcı
- 7 - 56.20 Boyacı (örgü yünü)
- 7 - 56.21 Boyama kazan işçisi
- 7 - 56.22 Kumaş boyama kazanı işçisi
- 7 - 56.23 Asit buharı makinesi işçisi
- 7 - 56.24 Buhar makinesi işçisi
- 7 - 56.25 Kumaş boyacısı

- 7 - 56.26 Kumaş boyama makinesi işçisi
- 7 - 56.27 Bez boyacısı
- 7 - 56.30 Boyacı (giyecek)
- 7 - 56.35 İplik ve örgü yünü yıkama işçisi
- 7 - 56.36 Mensucat yıkama işçisi
- 7 - 56.37 İplik ve örgü yünü kurutucu (makinede)
- 7 - 56.38 İplik ve örgü yünü kurutucu (fırında)
- 7 - 56.39 Kumaş kurutucu
- 7 - 56.40 İpek temizleyici
- 7 - 56.45 Yün karzonizörcü
- 7 - 56.50 Mensucat çektirici
- 7 - 56.51 Apresi
- 7 - 56.55 Mensucat pekleyici
- 7 - 56.60 Empermeablize işçisi
- 7 - 56.61 Merserize iplik makinesi işçisi
- 7 - 56.62 Merserize kumaş makinesi işçisi
- 7 - 56.65 İpek ağırlaştırıcı
- 7 - 56.67 Ağ germe makinesi işçisi
- 7 - 56.68 Haşılçı
- 7 - 56.70 Mensucat kalandır makinesi işçisi
- 7 - 56.71 Mensucat yakma makinesi işçisi (kumaş)
- 7 - 56.74 Mensucat tüylendirme makinesi işçisi

- 7 - 56.75 Fırça makinesi işçisi
- 7 - 56.76 Dik fırça işçisi
- 7 - 56.78 Makas makinesi işçisi
- 7 - 56.80 Kord kadife parafinleme işçisi
- 7 - 56.82 Kord kadife polisaj işçisi
- 7 - 56.85 Dakatir makinesi işçisi
- 7 - 59.20 Kordon ve şerit işçisi (elle)
- 7 - 59.25 Kordon ve şerit işçisi (makine ile)
- 7 - 59.27 Kaytan işçisi (makine ile)
- 7 - 59.30 Kroşe-sürfileci (elle)
- 7 - 59.35 Kroşe-sürfile makinesi operatörü
- 7 - 59.40 Ağ-file örücüsü (elle)
- 7 - 59.45 Kürk elyafı karıştırma makinesi operatörü
- 7 - 59.50 Kalıpçı (kürk keçe başlık)
- 7 - 59.60 Kalıpçı (yün keçe başlık)
- 7 - 59.65 Pamuk kesme makinesi işçisi
- 7 - 59.70 Vatka makinesi işçisi
- 7 - 59.75 Ondüle makinesi işçisi
- 7 - 61.20 Post ve deri ayırıcısı
- 7 - 61.25 Deri işçisi
- 7 - 61.30 Deri temizleme işçisi (elle)
- 7 - 61.35 Deri temizleme işçisi (makine ile)

- 7 - 61.40 Deri yarma işçisi
- 7 - 61.45 Debbag
- 7 - 61.48 Mahlül hazırlama işçisi
- 7 - 61.50 Deri ıslah işçisi
- 7 - 61.52 Deri germe makinesi işçisi
- 7 - 61.54 Deri ütüleme işçisi
- 7 - 61.55 Deri boyama ve cilalama işçisi
- 7 - 61.60 Deri kurutma makinesi işçisi
- 7 - 62.20 Post ayırma işçisi
- 7 - 62.30 Post temizleme işçisi
- 7 - 62.40 Post ayıklama ve traşlama işçisi
- 7 - 62.45 Post yumuşatma işçisi
- 7 - 62.50 Post boyama işçisi (elle)
- 7 - 62.60 Post germe işçisi
- 7 - 71.20 Değirmen işçisi (hububat)
- 7 - 71.30 Değirmen işçisi (pirinç)
- 7 - 71.40 Değirmen işçisi (baharat)
- 7 - 71.50 Değirmen işçisi (yağlı tohum)
- 7 - 71.60 Değirmen işçisi (mısır)
- 7 - 72.30 Difüzör operatörü (şeker pancarı)
- 7 - 72.40 Karbonizasyon işçisi (şeker tasfiyesi)
- 7 - 72.50 Kristalizasyon makinesi operatörü (şeker tasfiyesi)

- 7 - 72.60 Şeker tasfiye makinesi operatörü (devamlı işleyen)
- 7 - 72.70 Pres işçisi (küp ve kesme şeker)
- 7 - 73.10 Kasap (genel)
- 7 - 73.20 Mezbaha kesim işçisi
- 7 - 73.30 Et kesici
- 7 - 73.40 Sosis, sucuk ve salam imal işçisi
- 7 - 74.10 Pişirici-konserveci (genel)
- 7 - 74.11 Pişirici-konserveci (et)
- 7 - 74.13 Pişirici-konserveci (meyve-sebze)
- 7 - 74.15 Pişirici-konserveci (balık)
- 7 - 74.18 Pişirici-konserveci (hazır çorba)
- 7 - 74.20 Sterilize pişirme operatörü (konserve imali)
- 7 - 74.25 Salça ve iştah açıcı maddeler hazırlama işçisi
- 7 - 74.30 Gıda maddeleri dondurucusu
- 7 - 74.40 Kurutucu (gıda maddeleri)
- 7 - 74.51 Tuzlayıcı ve fümecici (et)
- 7 - 74.61 Tuzlayıcı ve fümecici (balık)
- 7 - 74.65 Yıkama ve ayıklama işçisi (konserve imali-elle)
- 7 - 74.70 Ayıklama işçisi (konserve imali-makineyle)
- 7 - 75.10 Süthane (mandıra) işçisi (genel)
- 7 - 75.20 Pastörizör (süthane-mandıra)
- 7 - 75.25 Sterilizer (süthane-mandıra)

- 7 - 75.27 Kltrc (süthane-mandıra)
- 7 - 75.30 Tereyağı imal iŖçisi
- 7 - 75.40 Peynir imal iŖçisi
- 7 - 75.50 Dondurma imal iŖçisi
- 7 - 75.60 Yoğurt imal iŖçisi
- 7 - 75.70 St tozu imal iŖçisi
- 7 - 76.10 Fırıncı (genel)
- 7 - 76.20 Hamurkar (ekmek-makineyle)
- 7 - 76.23 Pasacı (ekmek)
- 7 - 76.26 PiŖirici (ekmek)
- 7 - 76.30 Pastacı
- 7 - 76.35 Hamurkar (bisküvi-makineyle)
- 7 - 76.36 Hamur açma makinesi iŖçisi (bisküvi)
- 7 - 76.37 Ŗekillendirme makinesi iŖçisi (bisküvi)
- 7 - 76.38 PiŖirici (bisküvi)
- 7 - 76.40 Makarna imal iŖçisi
- 7 - 76.50 çikolata imal iŖçisi
- 7 - 76.60 Ŗekerleme imal iŖçisi
- 7 - 76.70 Ciklet imal iŖçisi
- 7 - 77.20 Tad bakıcı (kahve ve ay)
- 7 - 77.30 Harmancı (kahve)
- 7 - 77.40 Harmancı (ay-makineyle)

- 7 - 77.45 Harmancı (çay-elle)
- 7 - 77.50 Kavurucu (kahve)
- 7 - 77.60 Kavurucu (kakao)
- 7 - 78.20 Filizleme işçisi (malt)
- 7 - 78.25 Fırınlama işçisi (malt)
- 7 - 78.30 Pişirici (malt)
- 7 - 78.35 Fermantasyon işçisi
- 7 - 78.40 Mayacı
- 7 - 78.50 Şarap imal işçisi
- 7 - 78.60 Tad bakıcı (içki)
- 7 - 78.70 Sirke imal işçisi
- 7 - 78.80 Meyve presi operatörü
- 7 - 79.20 Pres operatörü (yağ)
- 7 - 79.25 Rafine makinesi operatörü (katı ve sıvı yağlar)
- 7 - 79.30 Hidrojenleme operatörü (katı ve sıvı yağlar)
- 7 - 79.40 Balık temizleme ve satış işçisi
- 7 - 79.45 Tahin imal işçisi
- 7 - 79.50 Meyan balı imal işçisi
- 7 - 81.20 Tütün ayırma işçisi
- 7 - 81.30 Tütün harman işçisi
- 7 - 81.40 Tütün ıslah işçisi
- 7 - 81.50 Tütün soyma işçisi (elle)

- 7 - 81.60 Tütün soyma işçisi (makineyle)
- 7 - 81.70 Tütün kıyma makinesi operatörlüğü
- 7 - 82.20 Puro imal işçisi (elle)
- 7 - 82.30 Puro imal işçisi (makineyle)
- 7 - 82.40 Puro kurutma fırını işçisi
- 7 - 82.50 Puro pudralama makinesi operatörü
- 7 - 83.20 Sigara imal işçisi (makineyle)
- 7 - 83.30 Filtreli sigara imal işçisi (makineyle)
- 7 - 89.20 Enfiye imal işçisi
- 7 - 89.30 Pipo tütünü hazırlama işçisi (elle)
- 7 - 89.40 Pipo tütünü presleme işçisi (elle)
- 7 - 89.50 Pipo tütünü kıyma makinesi operatörü
- 7 - 91.30 Erkek terzisi (hazır elbise)
- 7 - 92.20 Kürk terzisi
- 7 - 92.30 Kürk modelcisi
- 7 - 92.40 Kürk değerlendirici ve denkleştirici
- 7 - 92.50 Kürk biçici
- 7 - 92.60 Kürk gerdirici
- 7 - 93.20 Kadın şapkası imalat işçisi
- 7 - 93.30 Şapka kalıp makinası operatörlüğü
- 7 - 93.40 Şapkacı
- 7 - 94.20 Patron hazırlayıcı (giyecek)

- 7 - 94.30 Patron hazırlayıcı (şapka ve kep)
- 7 - 94.33 Kalıpcı (konfeksiyon)
- 7 - 94.40 Patron işaretleyici (giyecek)
- 7 - 94.50 Konfeksiyon biçici
- 7 - 94.55 Bant verev makinası işçisi
- 7 - 94.60 Biçici (deri giyecek)
- 7 - 94.70 Eldiven biçici (deri hariç)
- 7 - 94.80 Eldiven biçici (deri)
- 7 - 94.85 Döşeme biçici
- 7 - 94.87 Kesim işçisi
- 7 - 95.10 El ve makine dikişçisi (genel)
- 7 - 95.20 Elbise ve dikişçisi (deri ve kürk hariç)
- 7 - 95.30 Deri giyim dikişçisi
- 7 - 95.40 Kürk dikişçisi
- 7 - 95.50 Dikiş makinesi operatörü
- 7 - 95.60 El nakışçısı
- 7 - 95.70 Makine nakışçısı
- 7 - 95.75 Torba ve çuval dikme makine işçisi
- 7 - 95.80 Kağıt torba dikme makinesi işçisi
- 7 - 96.20 Mobilya döşemecisi
- 7 - 96.30 Taşıt döşemecisi
- 7 - 96.40 Yatak imalat işçisi

- 7 - 99.20 Yelken, çadır ve tente işçisi
- 7 - 99.30 Şemsiye işçisi
- 7 - 99.40 Konfeksiyon kontrolörü
- 8 - 01.10 Ayakkabı imalat işçisi (genel)
- 8 - 01.20 Ortopedik ayakkabı imalat işçisi
- 8 - 01.30 Ayakkabı tamircisi
- 8 - 02.15 İstampacı (ayakkabı)
- 8 - 02.20 Kesici (makine ile)
- 8 - 02.22 Astar kesme makinesi işçisi (ayakkabı)
- 8 - 02.25 Kesici (elle)
- 8 - 02.30 Saya hazırlayıcı
- 8 - 02.35 Taban prescisi
- 8 - 02.40 Taban geçirici
- 8 - 02.45 Saya monte ustası
- 8 - 02.50 Saya dikici (makine ile)
- 8 - 02.55 Bot,çizme ve ayakkabı perdahçısı
- 8 - 02.60 Tamirci (ayakkabı)
- 8 - 02.70 Kontrolör (ayakkabı)
- 8 - 03.10 Deri eşya imalat işçisi (genel)
- 8 - 03.20 Koşum saracı
- 8 - 03.25 Eyer saracı
- 8 - 03.30 Deri kesici (ayakkabı,eldiven ve giyecek hariç)

- 8 - 03.40 Deri dikici (ayakkabı,eldiven ve giyecek hariç-elle)
- 8 - 03.50 Deri dikici (ayakkabı,eldiven ve giyecek hariç-makine ile)
- 8 - 11.20 Mobilya işçisi
- 8 - 11.30 Perdah işçisi (elle-mobilya)
- 8 - 11.40 Mobilya monte işçisi
- 8 - 11.50 Sandalye monte işçisi (ağaç)
- 8 - 12.05 Ağaç işleyen tezgah ayarçısı (genel)
- 8 - 12.10 Ağaç işleyen tezgah ayarçısı-operatörü (genel)
- 8 - 12.20 Bıçkıcı (ince ağaç işleri)
- 8 - 12.30 Tornacı (ağaç)
- 8 - 12.32 Freze tezgahı ayarçısı-operatörü (ağaç)
- 8 - 12.34 Dik freze tezgahı operatörü (ağaç)
- 8 - 12.36 Zincirli freze tezgahı ayarçısı operatörü (ağaç)
- 8 - 12.40 Torna tezgahı ayarçısı-operatörü (ağaç)
- 8 - 12.45 Yuvarlak iş çekme makinesi ayarçısı operatörü (ağaç)
- 8 - 12.47 Konik yapma makinası ayarçısı-operatörü (ağaç)
- 8 - 12.50 Döner bıçaklı planya tezgahı ayarçısı-operatörü (ağaç)
- 8 - 12.55 Kanal açma makinesi işçisi (ağaç)
- 8 - 12.57 Kesme makinesi ayarçısı-operatörü (ağaç)
- 8 - 12.60 Döner bıçaklı yuva açma tezgahı ayarçısı-operatörü (ağaç)
- 8 - 12.70 Planya tezgahı ayarçısı- operatörü (ağaç)
- 8 - 12.75 Matkap tezgahı ayarçısı-operatörü (ağaç)

- 8 - 12.77 Rayba makinesi ayaracı-operatörü (ağaç)
- 8 - 12.80 Milli oyma makinesi ayaracı-operatörü (ağaç)
- 8 - 12.82 Tesviye işçisi (ağaç)
- 8 - 12.85 Zımpara makinesi ayaracı operatörü
- 8 - 19.15 Markör(ağaç)
- 8 - 19.20 Karoser imalat işçisi (ağaç)
- 8 - 19.25 Araba imalat işçisi (ağaç)
- 8 - 19.26 Tekerlek imalat işçisi (ağaç)
- 8 - 19.27 Bükücü (ağaç)
- 8 - 19.29 Bükücü (makine ile-kontrplak-ağaç)
- 8 - 19.30 Fıçı imalat işçisi (ağaç)
- 8 - 19.32 Depolama tankı imalat işçisi (ağaç)
- 8 - 19.34 Buharlı pres makinesi işçisi (ağaç kaplama)
- 8 - 19.35 Modelci (ağaç)
- 8 - 19.40 Maket işçisi (ağaç)
- 8 - 19.45 Oyma işçisi (ağaç)
- 8 - 19.47 Tutkal sürme makinesi ayaracı - operatörü (ağaç)
- 8 - 19.50 Kaplama işçisi (ağaç)
- 8 - 19.55 Ağaç mobilya cilacısı
- 8 - 19.57 Mobilya cilacısı (püskürtme ile ahşap)
- 8 - 19.59 Lake makinesi ayaracı-operatörü (mobilya-ağaç)
- 8 - 19.60 Pipo ve ağızlık imalat işçisi (ağaç)

- 8 - 19.65 Kakmacı (ağaç)
- 8 - 19.70 Spor malzemesi imalat işçisi (ağaç)
- 8 - 19.75 Perdahlama makinesi ayaracı-operatörü (ağaç)
- 8 - 20.15 Taş yontma işçisi
- 8 - 20.17 Taş bıçkıcısı
- 8 - 20.19 Taş planya operatörü
- 8 - 20.21 Taş taşlama işçisi
- 8 - 20.23 Taş perdah işçisi (makine ile)
- 8 - 20.25 Taş perdah işçisi (elle)
- 8 - 20.30 Taş ayırıcı
- 8 - 20.40 Taş işaretleme işçisi
- 8 - 20.50 Torna tezgahı operatörü (taş işletme)
- 8 - 20.55 Torna tezgahı operatörü (taş perdahlama)
- 8 - 20.60 Taş harf oyma işçisi (elle)
- 8 - 20.65 Matkap işçisi (taş)
- 8 - 20.70 Taş oyma işçisi (elle)
- 8 - 20.80 Yontma ve inşa işçisi (abide)
- 8 - 31.10 Demirci (genel)
- 8 - 31.20 Demirci (makine ile)
- 8 - 31.25 Soğuk demirci
- 8 - 31.30 Şahmerdan operatörü
- 8 - 31.40 Demir dövme presi operatörü

- 8 - 31.45 Yatay dikey pres tezgahı operatörü
- 8 - 31.50 Şişirme pres tezgahı işçisi
- 8 - 32.20 Takım ve kalıp yapıcı
- 8 - 32.30 Bağlantı parçası ve master yapıcı
- 8 - 32.40 Modelci (metal-dökümhane)
- 8 - 32.50 Metal markacı
- 8 - 33.05 Metal işleme tezgahı ayarcısı (genel)
- 8 - 33.10 Metal işleme tezgahları ayarcı-operatörleri (genel)
- 8 - 33.20 Torna tezgahı ayarcı-operatörü (metal işçiliği)
- 8 - 33.22 Revolver torna tezgahı ayarcı-operatörü (metal işçiliği)
- 8 - 33.24 Yatak torna tezgahı ayarcı-operatörü (metal işçiliği)
- 8 - 33.26 Val torna tezgahı ayarcı-operatörü (metal işçiliği)
- 8 - 33.27 Çok milli özel torna tezgahı ayarcı-operatörü (metal işçiliği)
- 8 - 33.28 Hadde torna tezgahı ayarcı operatörü (metal işçiliği)
- 8 - 33.30 Freze tezgahı ayarcı-operatörü (metal işçiliği)
- 8 - 33.32 Üniversal freze tezgahı ayarcı-operatörü (metal işçiliği)
- 8 - 33.34 Hadde muylu freze tezgahı ayarcı-operatörü (metal işçiliği)
- 8 - 33.40 Planya tezgahı ayarcı-operatörü (metal işçiliği)
- 8 - 33.45 Vargel tezgahı ayarcı-operatörü (metal işçiliği)
- 8 - 33.50 Boring matkap tezgahı ayarcı-operatörü (metal işçiliği)

- 8 - 33.60 Matkap tezgahı ayaracı-operatörü (metal işçiliği)
- 8 - 33.62 Radial matkap tezgahı ayaracı-operatörü (metal işçiliği)
- 8 - 33.70 Rektifiye tezgahı ayaracı operatörü (metal işçiliği)
- 8 - 33.72 Mıknatıs tablalı rektifiye tezgahı ayaracı-operatörü (metal işçiliği)
- 8 - 33.74 Vals taşlama tezgahı ayaracı-operatörü (metal işçiliği)
- 8 - 33.80 Honlama tezgahı ayaracı-operatörü (metal işçiliği)
- 8 - 33.82 Pantoğraf tezgahı ayaracı-operatörü (metal işçiliği)
- 8 - 33.85 Programlı metal işleme tezgahı ayaracı-operatörü
- 8 - 34.10 Metal işleme tezgahı operatörü (genel)
- 8 - 34.20 Torna tezgahı operatörü (metal işçiliği)
- 8 - 34.30 Freze tezgahı operatörü (metal işçiliği)
- 8 - 34.40 Planya tezgahı operatörü (metal işçiliği)
- 8 - 34.45 Vargel tezgahı operatörü (metal işçiliği)
- 8 - 34.50 Boring matkap tezgahı operatörü (metal işçiliği)
- 8 - 34.60 Matkap tezgahı operatörü (metal işçiliği)
- 8 - 34.65 Rektifiye tezgahı operatörü (metal işçiliği)
- 8 - 34.70 Honlama tezgahı operatörü (metal işçiliği)
- 8 - 34.75 Metal testere tezgahı operatörü
- 8 - 34.76 Metal şerit testere tezgahı operatörü
- 8 - 34.78 Dual testere tezgahı operatörü
- 8 - 34.80 Otomatik metal işleme,transfer tezgahı ayaracı operatörü

- 8 - 35.20 Açkđ ve polisaj tezgahđ operat6r6 (metal işçiliği)
- 8 - 35.30 Takım bileyicisi (metal işleme tezgahları)
- 8 - 35.40 Kesici aletler bileyicisi
- 8 - 35.50 Testere tamircisi ve bileyicisi
- 8 - 35.60 Tekstil tarağı bileyicisi
- 8 - 35.62 Val bileyicisi (tekstil)
- 8 - 35.64 Rakle bileyicisi (tekstil)
- 8 - 39.20 T6fekçi
- 8 - 39.30 Çilingir
- 8 - 39.35 Oto kilidi imal işçisi
- 8 - 39.40 Metal b6k6c6 (tornada)
- 8 - 39.50 Metal şekillendirici (elle)
- 8 - 39.60 Metal pres operat6r6
- 8 - 39.62 Pres tezgahđ operat6r6
- 8 - 39.64 Hidrolik pres tezgahđ operat6r6
- 8 - 39.65 Apkant hidrolik pres tezgahđ operat6r6
- 8 - 39.66 Eksantirik pres tezgahđ operat6r6
- 8 - 39.67 Bombe pres tezgahđ operat6r6
- 8 - 39.68 Zimba tezgahđ operat6r6 (metal işçiliği)
- 8 - 39.70 Metal b6kme tezgahđ operat6r6
- 8 - 39.72 Boru kesme makinesi işçisi
- 8 - 39.74 Boru konikleştirme makinesi işçisi

- 8 - 39.76 Boru kıvrırma makinesi işçisi
- 8 - 39.77 Saç röle makinesi işçisi
- 8 - 39.78 Flanj açma makinesi operatörü (metal levha)
- 8 - 39.79 Caka saç kıvrırma tezgahı işçisi
- 8 - 39.80 Motorlu metal kesme makası operatörü
- 8 - 39.82 Pnömatik çift taraflı kesme tezgahı operatörü
- 8 - 39.84 Hidrolik makas tezgahı operatörü (metal levha)
- 8 - 39.85 Daire makas tezgahı operatörü (metal levha)
- 8 - 39.86 Titreşimli saç kesme makası operatörü
- 8 - 39.87 Tel halat imal işçisi
- 8 - 39.88 Çivi imal makinesi operatörü
- 8 - 41.05 Makine montajcısı (genel)
- 8 - 41.10 Metal mamuller alıştırıcı montÖrü (genel)
- 8 - 41.15 Alıştırıcı-montör (içten ateşlemeli motorlar=deniz ve uçak motorları hariç)
- 8 - 41.20 Alıştırıcı-montör (uçak motorları)
- 8 - 41.25 Alıştırıcı-montör (deniz motorları)
- 8 - 41.30 Alıştırıcı-montör (türbinleruçak ve deniz türbinleri hariç)
- 8 - 41.35 Alıştırıcı-montör (metal işleyen tezgah takımları)
- 8 - 41.40 Alıştırıcı-montör (maden ocağı makineleri)
- 8 - 41.45 Alıştırıcı-montör (matbaa makineleri)
- 8 - 41.50 Alıştırıcı-montör (tekstil makineleri)

- 8 - 41.55 Alıştırıcı-montör (ağaç işleme makineleri)
- 8 - 41.60 Alıştırıcı-montör (ziraat makineleri)
- 8 - 41.65 Alıştırıcı-montör (hafriyat makineleri)
- 8 - 41.70 Alıştırıcı-montör (büro makineleri)
- 8 - 41.75 Makine kurma ve tesisat işçisi
- 8 - 41.80 Soğutma ve havalandırma tesisi kurucusu ve teknisyeni
- 8 - 41.86 Alıştırıcı-montör (pedallı araçlar)
- 8 - 41.87 Alıştırıcı-montör (dikiş makineleri)
- 8 - 41.88 Alıştırıcı-montör (maden ocakları basınçlı hava makinele ri)
- 8 - 42.20 Saat imalat işçisi
- 8 - 42.25 Saat tamircisi
- 8 - 42.27 Zaman saatleri bakım ve tamir işçisi
- 8 - 42.30 Hassas ve dakik aletler imalat işçisi ve tamircisi
- 8 - 42.35 Optik aletler imalat işçisi ve tamircisi
- 8 - 42.37 Gözlükçü
- 8 - 42.40 Hassas ve dakik aletler alıştırıcı-montörü
- 8 - 42.45 Ortopedik malzeme imalat işçisi ve tamircisi
- 8 - 42.50 Diş, protez imalat işçisi ve tamircisi
- 8 - 42.55 Enstrümancı
- 8 - 42.60 Sayaç tamir işçisi
- 8 - 42.65 Tartı aletleri bakım ve tamir işçisi

- 8 - 43.20 Tamirci-makinist (otomobil)
- 8 - 43.30 Tamirci-makinist (kamyon)
- 8 - 43.40 Tamirci-makinist (motosiklet ve motorla teçhiz edilmiş pedallı araçlar)
- 8 - 49.10 Tamirci-makinist (makine-genel)
- 8 - 49.15 Tamirci-makinist (pistonlu buhar makineleri)
- 8 - 49.17 Tamirci-makinist (buhar kazanları)
- 8 - 49.20 Tamirci-makinist (dizel motoru-motorlu araçlar hariç)
- 8 - 49.22 Tamirci-makinist (deniz motorları)
- 8 - 49.55 Tamirci-makinist (ziraat makineleri)
- 8 - 49.60 Tamirci-makinist (hafriyat ve inşaat makineleri)
- 6-24.25 Hara işçisi
- 6-24.30 Hayvan yetiştirme işçisi (koyun)
- 6-24.35 Hayvan yetiştirme işçisi (keçi)
- 6-24.40 Hayvan yetiştirme işçisi (domuz)
- 6-24.50 Hayvan yetiştirme işçisi (kürklü hayvanlar)
- 6-24.60 Sperm alma işçisi
- 6-24.70 Kırkıcı
- 6-25.10 Süthane işçisi (genel)
- 6-25.20 Sağım işçisi (makine ile)
- 6-25.30 Sağım işçisi (elle)
- 6-27.20 Sebze yetiştirme işçisi

- 6-27.30 Fidanlık işçisi
- 6-27.40 Bahçıvan
- 6-29.20 Arıcılık işçisi
- 6-29.30 İpek böcekçiliği işçisi
- 6-29.40 Ağaç çentikçisi (kauçuk hariç)
- 6-29.50 Sulama işçisi
- 6-29.60 Toprak-zemin tesfiye işçisi
- 6-41.20 Açık deniz balıkçısı
- 6-41.30 İç sular ve kıyı balıkçısı
- 6-49.20 Balık üreticisi
- 3-21.40 Daktilograf
- 3-70.20 Posta ayırım memuru

33.d) TEKEL VEYA TEK KOL ÖZÜRLÜ OLANLARIN ÇALIŞTIRILABİLECEKLERİ İŞLER

- 5-40.25 Hizmetli (kamu kuruluşları)
- 7-51.11 Elyaf eksperisi
- 7-54.71 Halı kontrolörü
- 7-54.72 Halat kontrolörü
- 7-55.70 Örgü kontrolörü
- 7-55.75 Çorap kontrolörü
- 7-77.20 Tad bakıcı (kahve ve çay)
- 7-78.60 Tad bakıcı (içki)

7-99.40 Konfeksiyon kontrolörü
8-02.70 Kontrolör (ayakkabı)
9-49.80 Kalite kontrolcu
3-31.70 Gişе memuru (PTT)
3-39.20 Büro memuru (maliyet hesabı)
3-39.30 Büro memuru (ücret hesaplama)
3-39.40 Büro memuru (maliye)
3-59.62 Ebis kontrolörü
3-59.66 Klerens ve istatistik memuru
3-59.67 Pasaport ve lisans takip memuru
3-59.69 Kayıp eşya memuru
3-59.70 Uçuş hareket memuru
3-59.71 Uçak tahsis memuru
3-59.72 Ekip tahsis memuru
3-91.20 Büro memuru (sevk ve tesellüm)
3-91.30 Büro memuru (stok kayıt)
3-91.40 Büro memuru (depolama)
3-92.20 Malzeme planlama memuru
3-92.30 Üretim planlama memuru
3-93.10 Büro memuru (genel)
3-93.20 Büro memuru (haberleşme)
3-93.30 Büro memuru (personel)

- 3-93.40 Büro memuru (hukuk)
- 3-93.50 Sigorta memuru
- 3-93.60 İstihbarat memuru
- 3-94.10 Resepsiyoncu (genel)
- 3-94.20 Otel resepsiyoncusu
- 3-94.40 Seyahat acentesi memuru
- 3-95.20 Kütüphane memuru
- 3-95.30 Dosyalama memuru
- 3-99.40 Musahhah
- 4-22.20 Mubayaacı
- 4-31.20 Satıcı (teknik mamuller)
- 4-32.20 Ticari reprezentör
- 4-32.30 Fabrikatör mümessili
- 4-41.40 Hisse senedi ve tahvil satıcısı
- 4-41.50 Sigorta eksperisi
- 4-42.20 Hizmet komisyoncusu (ilan hariç)
- 4-42.30 İlan ve reklam satıcısı
- 4-51.20 Satıcı (toptan ticaret)
- 4-51.30 Satıcı (perakende ticaret)
- 4-51.50 Satış reklamcısı (demonstratör)
- 4-52.30 Sipariş alıcı
- 4-52.40 Gazete satıcısı

**33.e) TEK AYIĞI ÖZÜRLÜ OLANLARIN ÇALIŞTIRILABI-
LECEKLERİ İŞLER**

- 7-46.15 Şurup ilaç imal işçisi
- 7-46.20 Damla ilaç imal işçisi
- 7-46.25 Süspansiyon ilaç imal işçisi
- 7-46.30 Ampul solüsyon ilaç hazırlama işçisi
- 7-46.40 Toz ilaç imal işçisi
- 7-46.45 Tablet ilaç imal işçisi
- 7-46.55 Draje ilaç imal işçisi
- 7-46.60 Kapsül ilaç imal işçisi
- 7-46.65 Makyaj malzemesi imal işçisi (kimyasal)
- 7-46.70 Kolonya imal işçisi
- 7-54.35 Kilim dokuyucu (el tezgahı)
- 7-54.36 Halı dokuyucu (el tezgahı)
- 7-54.75 Kumaş onarıcı
- 7-54.76 Halı onarıcı (elle)
- 7-55.22 Tarak İşçisi
- 7-55.50 Örgücü (elle)
- 7-55.75 Çorap kontrolörü
- 7-55.80 Çorap onarıcı
- 7-59.20 Kordon ve şerit işçisi (elle)
- 7-59.25 Kordon ve şerit işçisi (makine ile)

- 7-59.27 Kaytan işçisi (makine ile)
- 7-59.30 Kroşe-sürfileci (elle)
- 7-59.35 Kroşe-sürfile makinesi operatörü
- 7-59.40 Ağ file örücüsü (elle)
- 7-59.45 Kürk elyafı karıştırma makinesi operatörü
- 7-59.50 Kalıpçı (kürk keçe başlık)
- 7-59.60 Kalıpçı (yün keçe başlık)
- 7-59.65 Pamuk kesme makinesi işçisi
- 7-59.70 Vatka makinesi işçisi
- 7-59.75 Ondüle makinesi işçisi
- 7-61.20 Post ve deri ayırıcısı
- 7-61.25 Deri işçisi
- 7-62.20 Post ayırma işçisi
- 7-77.20 Tad bakıcı (kahve ve çay)
- 7-78.60 Tad bakıcı (içki)
- 7-81.20 Tütün ayırma işçisi
- 7-81.30 Tütün harman işçisi
- 7-81.40 Tütün ıslah işçisi
- 7-81.50 Tütün soyma işçisi (elle)
- 7-82.20 Puro imal işçisi (elle)
- 7-83.20 Sigara imal işçisi (makineyle)
- 7-83.30 Filtreli sigara imal işçisi (makineyle)

- 7-89.20 Enfiye imal işçisi
- 7-89.30 Pipo tütünü hazırlama işçisi (elle)
- 7-91.20 Erkek terzisi (ısmarlama elbise)
- 7-91.30 Erkek terzisi (hazır elbise)
- 7-91.40 Kadın terzisi
- 7-92.20 Kürk terzisi
- 7-92.30 Kürk modelcisi
- 7-92.40 Kürk değerlendirici ve denkleştirici
- 7-93.20 Kadın şapkası imalat işçisi
- 7-93.30 Şapka kalıp makinesi operatörü
- 7-93.40 Şapkacı
- 7-94.20 Patron hazırlayıcı (giyecek)
- 7-94.30 Patron hazırlayıcı (şapka ve kep)
- 7-94.40 Patron işaretleyici (giyecek)
- 7-94.55 Bant verev makinesi işçisi
- 7-94.60 Biçici (deri giyecek)
- 7-94.70 Eldiven biçici (deri hariç)
- 7-94.80 Eldiven biçici (deri)
- 7-94.85 Döşeme biçici
- 7-95.10 El ve makine dikişçisi (genel)
- 7-95.20 Elbise dikişçisi (deri ve kürk hariç)
- 7-95.30 Deri giyim dikişçisi

7-95.40 Kürk dikişçisi
7-95.60 El nakışçısı
7-96.20 Mobilya dšemecisi
7-96.30 Tařıt dšemecisi
7-99.20 Yelken, adır ve tente işçisi
7-99.30 Şemsiye işçisi
7-99.40 Konfeksiyon kontrolü
8-01.10 Ayakkabı imalat işçisi (genel)
8-01.20 Ortopedik ayakkabı imalat işçisi
8-01.30 Ayakkabı tamircisi
8-02.25 Kesici (elle)
8-02.30 Saya hazırlayıcı
8-02.35 Taban prescisi
8-02.40 Taban geçirici
8-02.45 Saya monte ustası
8-02.50 Saya dikici (makine ile)
8-02.55 Bot,izme ve ayakkabı perdahçısı
8-02.60 Tamirci (ayakkabı)
8-02.70 Kontrolör (ayakkabı)
8-03.10 Deri eşya imalat işçisi (genel)
8-03.20 Koşum saracı
8-03.25 Eğer saracı

- 8-03.30 Deri kesici (ayakkabı,eldiven ve giyecek hariç)
- 8-03.40 Deri dikici (ayakkabı,eldiven ve giyecek hariç-elle)
- 8-03.50 Deri dikici (ayakkabı,eldiven ve giyecek hariç-makine ile)
- 8-03.60 Deri eşya montajcısı
- 8-19.15 Markör(ağaç)
- 8-19.55 Ağaç mobilya cilacısı
- 8-19.57 Mobilya cilacısı (püskürtme ile-ahşap)
- 8-19.60 Pipo ve ağızlık imalat işçisi (ağaç)
- 8-19.65 Kakmacı (ağaç)
- 8-20.30 Taş ayırıcı
- 8-20.40 Taş işaretleme işçisi
- 8-20.60 Taş harf oyma işçisi (elle)
- 8-20.70 Taş oyma işçisi (elle)
- 8-39.20 Tüfekçi
- 8-39.30 Çilingir
- 8-39.35 Oto kilidi imal işçisi
- 8-41.70 Alıştırıcı-montör (büro makineleri)
- 8-42.20 Saat imalat işçisi
- 8-42.25 Saat tamircisi
- 8-42.37 Gözlükçü
- 8-42.50 Diş,protez imalat işçisi ve tamircisi
- 8-49.65 Tamirci-makinist (büro makineleri)

- 8-54.20 Radyo ve televizyon tamircisi
- 8-55.70 Elektrik tamircisi
- 8-72.60 Lehimci (elle)
- 8-72.65 Lehim bantı işçisi
- 8-73.20 Markör (metal levha)
- 8-73.30 Bakırcı
- 8-73.45 Teneke kutu imal işçisi
- 8-73.60 Metal levha işçisi (tezyinat)
- 8-74.20 Markör (metal inşaat)
- 8-74.65 Makine perçincisi (metal inşaat)
- 8-80.10 Mücevherci (genel)
- 8-80.20 Mücevherat tamircisi
- 8-80.30 Kıymetli taş traş ve perdah işçisi
- 8-80.40 Kıymetli taş takıcısı
- 8-80.50 Altın ve gümüş işlemecisi
- 8-80.60 Kıymetli metal çekicisi
- 8-80.70 Kıymetli metal varak işçisi
- 8-80.80 Mücevherat oymacısı
- 8-80.85 Kenar yazma makinesi işçisi
- 8-91.20 Cam üfürücü
- 8-91.22 Sap takıcı (cam eşya)
- 8-91.24 Cam üfürücü (laboratuvar cihazları)

- 8-91.32 Mercek kalıpcısı
- 8-91.35 Cam presçisi (elle)
- 8-91.50 Yakmacı (cam eşya)
- 8-91.55 Cam eşya kesici (elle)
- 8-91.64 Cam kenarı perdahlayıcı
- 8-92.10 Çömlekçi (genel)
- 8-92.32 Çömlek ve porselen tornacısı (elle)
- 8-92.35 Çömlek ve porselen kil şerbeti dökücüsü (elle)
- 8-92.40 Tuğla ve kiremit kalıpcısı (elle)
- 8-92.45 Çömlek ve porselen presçisi (elle)
- 8-92.46 Tuğla ve kiremit presçisi (elle)
- 8-92.68 Çömlek ve porselen taşlama işçisi (elle)
- 8-92.70 Çömlek ve porselen taşlama işçisi (makineyle)
- 8-92.75 Çömlek ve porselen perdahlama işçisi
- 8-92.80 Çömlek ve porselen montaj işçisi
- 8-94.20 Gravürcü (cam)
- 8-94.30 Cam oymacı
- 8-94.40 Kum püskürtücü (cam)
- 8-95.20 Cam süsleyicisi (elle)
- 8-95.30 Seramik süsleyicisi (elle)
- 8-95.40 Seramik dekoratörü
- 8-95.50 Seramik süsleyici (püskürtmeyle)

- 8-95.60 Seramik boyacısı (daldırmayla)
- 8-95.70 Ayna sırcısı
- 8-99.20 Karıştırıcı (cam imali)
- 9-10.20 Karton ve mukavva kutu imal işçisi (elle)
- 9-10.30 Karton ve mukavva kutu imal işçisi (makineyle)
- 9-21.10 Matbaa işçisi (genel)
- 9-21.20 Mürettip (elle)
- 9-21.30 Linotip operatörü
- 9-21.35 Monotip operatörü
- 9-21.40 Harf döküm makinesi operatörü
- 9-21.43 Monotip harf döküm makinesi operatörü
- 9-21.45 Sayfa tertipçisi
- 9-21.50 Forma tertipçisi
- 9-21.55 Fototip tertip makinesi operatörü
- 9-22.20 Silindirik tertipli baskıcı
- 9-22.25 Düz tablalı baskıcı
- 9-24.15 Gravürcü (litograf taşı)
- 9-24.20 Gravürcü (metal baskı plakaları ve ruloları-elle)
- 9-24.25 Gravürcü (metal kalıp-elle)
- 9-24.30 Gravürcü (ağaç, kauçuk ve linolyum - elle)
- 9-24.40 Gravürcü (metal baskı ruloları - makineyle)
- 9-24.45 Gravür pantograf operatörü

- 9-24.50 Kopyacı (direkt litografi işçiliği)
- 9-25.30 Rötüşçu (fotogravür)
- 9-25.60 Klişe rötüşçüsü
- 9-26.20 Ciltçi (elle)
- 9-26.30 Ciltçi (makine ile)
- 9-26.40 Süsleyici (elle)
- 9-26.50 Cilt tezyinatçısı (makine ile)
- 9-27.20 Developman işçisi (renkli fotoğraf)
- 9-27.30 Developman işçisi (siyah beyaz fotoğraf)
- 9-27.40 Tab işçisi (fotoğraf)
- 9-27.50 Agrandisman işçisi (fotoğraf)
- 9-29.20 Şablon kesicisi (ipek ekran baskısı)
- 9-29.30 İpek ekran baskıcısı
- 9-29.40 Blok motif baskıcısı
- 9-29.70 Baskıcı (cam-elle)
- 9-41.20 Yaylı sazlar imal işçisi
- 9-41.30 Nefesli sazlar imal işçisi (ağaç)
- 9-42.20 Sepet imal işçisi
- 9-42.30 Fırça imal işçisi (elle)
- 9-42.40 Süpürge imal işçisi
- 9-42.50 Hasır mobilya işçisi
- 9-49.40 Oyuncak bebek imal işçisi

- 9-49.45 Fermuar imal işçisi
- 9-49.47 Düğme imal işçisi
- 9-49.50 Kauçuk damga imal işçisi
- 9-49.53 Lastik ayakkabı imal işçisi
- 9-49.55 Kibrit imal işçisi
- 9-49.60 Mum imal işçisi
- 9-71.50 Ambalajcı (elle)
- 9-71.55 Ambalajcı (makine ile)
- 9-71.60 Etiketçi (makineyle)
- 9-71.75 Kap yıkama makinesi operatörü
- 9-71.80 Kap doldurma makinesi operatörü
- 9-71.85 Kapaklama ve mühürleme makinesi operatörü
- 5-40.25 Hizmetli (kamu kuruluşları)
- 5-40.50 Oda hizmetçisi
- 5-60.10 Çamaşırıcı (genel)
- 5-60.20 Çamaşır makinesi operatörü
- 5-60.30 Kuru temizleme makinesi operatörü
- 5-60.40 Kuru temizleyici (elle)
- 5-60.50 Lekeci (kuru temizleme)
- 5-60.70 Ütücü (elle)
- 5-70.50 Manikürcü ve pedikürcü
- 6-23.50 Çay toplama işçisi

6-24.70 Kırkıcı
6-25.30 Sağım işçisi (elle)
3-21.30 Zabıt katibi
3-21.40 Daktilograf
3-31.70 Gişe memuru (PTT)
3-39.20 Büro memuru (maliyet hesabı)
3-39.30 Büro memuru (ücret hesaplama)
3-39.40 Büro memuru (maliye)
3-59.62 Ebis kontrolörü
3-59.66 Klerens ve istatistik memuru
3-59.67 Pasaport ve lisans takip memuru
3-59.69 Kayıp eşya memuru
3-59.70 Uçuş hareket memuru
3-59.71 Uçak tahsis memuru
3-59.72 Ekip tahsis memuru
3-59.73 Uçuş bilgi memuru
3-59.74 Dispeçer
3-59.77 Ais memuru
3-70.20 Posta ayırım memuru
3-80.20 Telefon santral operatörü
3-80.30 Telsiz-telefon operatörü
3-80.40 Telgrafçı

3-80.70 Teleks operatörü
3-91.20 Büro memuru (sevk ve teslim)
3-91.30 Büro memuru (stok kayıt)
3-91.40 Büro memuru (depolama)
3-92.20 Malzeme planlama memuru
3-92.30 Üretim planlama memuru
3-93.10 Büro memuru (genel)
3-93.20 Büro memuru (haberleşme)
3-93.30 Büro memuru (personel)
3-93.40 Büro memuru (hukuk)
3-93.50 Sigorta memuru
3-93.60 İstihbarat memuru
3-94.10 Resepsiyoncu (genel)
3-94.20 Otel resepsiyoncusu
3-94.40 Seyahat acentesi memuru
3-95.20 Kütüphane memuru
3-95.30 Dosyalama memuru
3-99.40 Müsahhah
3-99.50 Büro makinesi operatörü (reproduksiyon)
4-22.20 Mubayaacı
4-31.20 Satıcı (teknik mamuller)
4-32.20 Ticari reprezentör

4-32.30 Fabrikatör mümessili
4-41.40 Hisse senedi ve tahvil satıcısı
4-41.50 Sigorta eksperı
4-42.20 Hizmet komisyoncusu (ilan hariç)
4-42.30 İlan ve reklam satıcısı
4-51.20 Satıcı (toptan ticaret)
4-51.30 Satıcı (perakende ticaret)
4-51.50 Satış reklamcısı (demonstratör)
4-52.30 Sipariş alıcı
4-52.40 Gazete satıcısı
1-41.50 İmam-hatip
1-41.60 Vaiz
1-41.75 Müezzin-kayyım
1-51.20 Müellif (yazar)
1-59.40 Metin yazarı
1-61.20 Heykeltraş
1-71.20 Bestekar (kompozitor)
1-71.40 Enstrümancı (müzik)
1-71.45 Ses sanatkarı
1-80.60 Masör(spor)
1-91.20 Kütüphaneci

33.f) İKİ AYIĞI ÖZÜRLÜ OLANLARIN ÇALIŞTIRILABİLMEKLERİ İŞLER

- 7-54.35 Kilim dokuyucu (el tezgahı)
- 7-54.36 Halı dokuyucu (el tezgahı)
- 7-54.76 Halı onarıcı (elle)
- 7-55.50 Örgücü (elle)
- 7-55.75 Çorap kontrolörü
- 7-55.80 Çorap onarıcı
- 7-59.20 Kordon ve şerit işçisi (elle)
- 7-59.30 Kroşe-sürfileci (elle)
- 7-59.40 Ağ-file örücüsü (elle)
- 7-77.20 Tad bakıcı (kahve ve çay)
- 7-78.60 Tad bakıcı (içki)
- 7-82.20 Puro imal işçisi (elle)
- 7-93.20 Kadın şapkası imalat işçisi
- 7-93.40 Şapkacı
- 7-95.20 Elbise dikişçisi (deri ve kürk hariç)
- 7-95.30 Deri giyim dikişçisi
- 7-95.40 Kürk dikişçisi
- 7-95.60 El nakışçısı
- 7-99.40 Konfeksiyon kontrolörü
- 8-O1.30 Ayakkabı tamircisi

- 8-02.15 Istampacı (ayakkabı)
- 8-02.25 Kesici (elle)
- 8-02.30 Saya hazırlayıcı
- 8-02.55 Bot, çizme ve ayakkabı perdahçısı
- 8-02.60 Tamirci (ayakkabı)
- 8-02.70 Kontrolör (ayakkabı)
- 8-03.40 Deri dikici (ayakkabı, eldiven ve giyecek hariç-elle)
- 8-03.60 Deri eşya montajcısı
- 8-42.20 Saat imalat işçisi
- 8-42.25 Saat tamircisi
- 8-80.20 Mücevherat tamircisi
- 8-80.40 Kıymetli taş takıcısı
- 8-95.20 Cam süsleyicisi (elle)
- 8-95.30 Seramik süsleyicisi (elle)
- 8-95.40 Seramik dekoratörü
- 9-10.20 Karton ve mukavva kutu imal işçisi (elle)
- 9-24.20 Gravürcü (metal baskı plakaları ve ruloları-elle)
- 9-24.25 Gravürcü (metal kalıp-elle)
- 9-24.30 Gravürcü (ağaç, kauçuk ve linolyum-elle)
- 9-26.40 Süsleyici (elle)
- 9-42.20 Sepet imal işçisi
- 9-42.30 Fırça imal işçisi (elle)

- 9-42.40 Süpürge imal işçisi
- 9-49.40 Oyuncak bebek imal işçisi
- 1-41.50 İmam-hatip
- 1-41.60 Vaiz
- 1-41.75 Müezzin-kayyım
- 1-51.20 Müellif (yazar)
- 1-59.40 Metin yazarı
- 1-61.20 Heykeltraş
- 1-71.20 Bestekar (kompozitör)
- 1-71.40 Enstrumancı (müzik)
- 1-71.45 Ses sanatkarı
- 1-80.60 Masör (spor)
- 1-91.20 Kütüphaneci

34- ÇOCUK İŞÇİLERİN ÇALIŞTIRILABİLECEĞİ İŞLER

(Çocuk ve Genç İşçilerin Çalıştırılma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik 06 Nisan 2004 tarih ve 25425 sayılı R.,G'de yayımlanmıştır.)

34.a) Çocuk İşçilerin Çalıştırılabilecekleri Hafif İşler

1. Düşme ve yaralanma tehlikesi olabilecek şekilde çalışmayı gerektirecek olanlar hariç meyve, sebze, çiçek toplama işleri,
2. Kümes hayvanları besiciliğinde yardımcı işler ve ipek böcekçiliği işleri,

3. Esnaf ve sanatkarların yanında satış işleri,
4. Büro hizmetlerine yardımcı işler,
5. Gazete, dergi ya da yazılı matbuatın dağıtımı ve satımı işleri (yük taşıma ve istifleme hariç),
6. Fırın, pastane, manav, büfe ve içkisiz lokantalarda komi ve satış elemanı olarak yapılan işler,
7. Satış eşyalarına etiket yapıştırma ve elle paketleme işleri,
8. Kütüphane, fuar, panayır ve sergi yerlerinde yardımcı işler (yük taşıma ve istifleme hariç),
9. Spor tesislerinde yardımcı işler,
10. Çiçek satışı, düzenlenmesi işleri.

34.b) Genç İşçilerin Çalıştırılabilecekleri İşler

1. Meyve ve sebze konserveçiliği, sirke, turşu, salça, reçel, marmelat, meyve ve sebze suları imalatı işleri,
2. Meyve ve sebze kurutmacılığı ve işlenmesi işleri,
3. Helva, bulama, ağda, pekmez imalatı işleri,
4. Kasaplarda yardımcı işler,
5. Çay işleme işleri,
6. Çeşitli kuru yemişlerin hazırlanması işleri,
7. Küçükbaş hayvan besiciliğinde yardımcı işler,

8. Süpürge ve fırça imalatı işleri,
9. Elle yapılan ağaç oymacılığı, kemik, boynuz, kehribar lüle taşı, Erzurum taşı ve diğer maddelerden süs eşyası, düğme, tarak, resim, ayna, çerçeve, cam ve emsali eşya imalatı işleri,
10. Toptan ve perakende satış mağaza ve dükkanlarında satış, etiketleme ve paketleme işleri,
11. Büro işyerlerinde büro işleri ve yardımcı işler,
12. İlaçlama ve gübreleme hariç çiçek yetiştirme işleri,
13. İçkili yerler ve aşçılık hizmetleri hariç olmak üzere hizmet sektöründeki işler,
14. Diğer giyim eşyası, baston ve şemsiye imalatı işleri,
15. Yiyecek maddelerinin imalatı ve çeşitli muamelelere tabi tutulması işleri,
16. Yorgancılık, çadır çuval, yelken ve benzeri eşyaların imalatı ve dokuma yapmaksızın diğer hazır eşya imalatı işleri,
17. Sandık, kutu, fıçı ve benzeri ambalaj malzemeleri, mantar saz ve kamıştan sepet ve benzeri eşya imalatı işleri,
18. Çanak, çömlek, çini, fayans, porselen ve seramik imaline ait işler (fırın işleri ve silis ve quarts tozu saçan işler hariç),
19. El ilanı dağıtım işleri,
20. Cam, şişe, optik ve benzeri malzeme imalathanelerinde üretime ilişkin işler (fırın işleri ve silis ve quarts tozu saçan işler, ısıtma işlemi, renklendirme ve kimyasal işler hariç),

21. Bitkisel ve hayvansal yağların üretimi ve bunlardan yapılan maddelerin imaline ilişkin işler (karbon sülfür gibi parlayıcı veya tahriş edici çözücülerle yapılan prine veya benzeri yağlı maddelerin ekstrasyon yoluyla yağ üretimi işlerinde ekstrasyon kademeleri hariç),

22. Pamuk, keten, yün, ipek ve benzerleriyle bunların döküntülerinin hallaç, tarak ve kolalama tezgahlarından ve boyama ile ilgili işlemlerden bölme ile ayrılmış ve fenni iklim ve aspirasyon tesisatı olan iplikhane ve dokuma hazırlama işleri,

23. Balıkthane işleri,

24. Şeker fabrikalarında üretime hazırlamaya yardımcı işler

25. Araçsız olarak 10 kg'dan fazla yük kaldırılmasını gerektirmeyen torbalama, fıçılama, istifleme ve benzeri işler,

26. Su bazlı tutkal, jelatin ve kola imali işleri,

27. Sandal, kayık ve emsali küçük deniz araçlarının imalatı ve tamir işleri (boya ve vernik işleri hariç)

34.c) Çocuk ve Genç İşçilerin Çalıştırılmayacakları İşler

1. 4857 sayılı İş Kanununun 69 uncu maddesinde belirtilen gece dönemine rastlayan sürelerde yapılan işler,

2. Maden ocakları ile kablo döşemesi, kanalizasyon ve tünel inşaatı gibi yer altında veya su altında çalışılacak işler

3. Ağır ve Tehlikeli İşler Yönetmeliğinde 18 yaşını doldurmamış kişilerin çalışmasının yasaklandığı işler

4. Hazırlama, Tamamlama ve Temizleme İşleri Yönetmeliği kapsamındaki işler,
5. Sağlık Kuralları Bakımından GündeAncak Yedibuçuk Saat veya Daha Az Çalışılması Gereken İşler HakkındaYönetmelik kapsamında yer alan işler,
6. Alkol, sigara ve bağımlılığa yol açan maddelerin üretimi ve toptan satış işleri,
7. Parlayıcı, patlayıcı, zararlı ve tehlikeli maddelerin toptan ve perakende satış işleri ile bu gibi maddelerin imali, işlenmesi, depolanması işleri ve bu maddelere maruz kalma ihtimali bulunan her türlü işler,
8. Gürültü ve/veya vibrasyonun yüksek olduğu ortamlarda yapılan işler,
9. Aşırı sıcak ve soğuk ortamda çalışma gerektiren işler ile sağlığa zararlı ve meslek hastalığına yol açan maddeler ile yapılan işler
10. Radyoaktif maddelere ve zararlı ışınlarla maruz kalınması ihtimali olan işler,
11. Mühendislik makineler kullanılarak yapılan işler,
12. Fazla dikkat isteyen ve aralıksız ayakta durmayı gerektiren işler,
13. Parça başı ve prim sistemi ile ücret ödenen işler,
14. Para taşıma ve tahsilat işleri,
15. İş bitiminde evine veya ailesinin yanına dönmesine olanak sağlamayan işler (eğitim amaçlı işler hariç),

16. Meslek eğitim programı gereği staj nedeni ile yapılan çalışmalar hariç, güzellik salonlarında yapılan yüz, vücut bakımı ve estetiği, epilasyon ve masaj işleri,

17. Açık bir şekilde veya uzman hekim raporu ile fiziki ve psikolojik yeterliliklerinin üzerinde olan işler,

18. Toksik, Kanserojen, nesil takip eden genler zararlı veya doğmamış çocuğa zararlı veya herhangi bir şekilde insan sağlığını etkileyen zararlı maddelerle ilgili işler,

19. Eğitim, deney eksikliği güvenlik konusunda dikkat eksikliğine bağlı olarak gençlerin maruz kalabileceği kaçınılması veya fark edilmesi mümkün olmadığına inanılan iş kazası riski taşıyan işler

35-AĞIR VE TEHLİKELİ İŞLERE AİT ÇİZELGE

(Ağır ve Tehlikeli İşler Yönetmeliği 16 Haziran 2004 tarihli ve 25494 sayılı R.G. de yayımlanmıştır .)

		Kadınların çalıştırılabilecekleri işler	16 yaşını doldurmuş fakat 18 yaşını bitirmemiş genç işçilerin çalıştırılabilecekleri işler
1	ARAMA VE SONDAJ İŞLERİ Petrol, tabii gaz, su, her çeşit maden, maden filizleri ve mineralleri arama ve her çeşit sondaj işleri, (Bu işlerin yalnız yer üstünde yapılan yardımcı hizmetlerinde kadın ve genç işçi çalıştırılabilir).	---	---

2	Petrol, tabii gaz, su ve her çeşit maden ve maden filizleri ve mineralleri ile taş, toprak, kum ve benzeri maddelerin çıkarılması ve üretimi işleri.	---	---
3	Petrol, tabii gaz, su, her çeşit maden ve maden filizleri mineralleri ile taş, toprak, kum ve benzeri maddelerin çıkartılması ile üretimi işlerinin yapılmasında ta mamlayıcı nitelikte olan kırma, yıkama, zenginleştirme, taşıma, depolama ve benzeri işler (Elle yapılan basit ayıklama işlerinde kadın çalıştırılabilir).	---	---
METALURJİ SANAYİİ İLE İLGİLİ İŞLER			
4	Metallerin ve metalsilerin filiz ve minerallerden itibaren pirometalurjisel, kimyasal, elektrolitik usullerle üretimi işleri ve bunlarla ilgili işler.	---	---
5	Metallerin ve metalsilerin eritilmesi, saflaştırılması, alaşımlarının üretimi ve bu maksatlarla yapılan her çeşit işler.	---	---
6	Metal ve alaşımlarının, metalsi ve alaşımlarının her çeşit döküm (adi döküm, pres döküm, enjeksiyon döküm gibi) ve haddeleme, presleme suretiyle sıcak ve soğuk olarak şekillendirilme işleri.	---	---
7	Font, çelik ve diğer madenlerin ve alaşımlarının eritilip potalara dökülmek sureti ile çeşitli eşyaların imali işleri.	---	---
8	Metal ve alaşımlarına, metalsi ve alaşımlarına (Külçe, takoz, biyet halinde veya şekillendirilmiş olanlarına) uygulanan ısı işlemleri (Tav, su verme ve benzeri işlemler).	---	---
9	Kükürdün eritme yoluyla üretimi, öğütülmesi ambalajı ve depolanması ve bunlarla ilgili işler.	---	---
TAŞ VE TOPRAK SANAYİİ İLE İLGİLİ İŞLER			
10	Taş ocaklarında her çeşit taşın çıkartılması ve işlenmesi işleri (Kırma, kesme, taşıma, öğütme, yontma, cilalama ve benzeri işler).	---	---

11	Çimento fabrikalarında ve taş ocaklarında; dinamitleme, konkasör ve yağcılığı, konkasöre vagon devirme ve monitör havai hat yağcılığı ekskavatör işleri ile çimento üretiminde kalker stoklanması, kalsinatör, kliniker elevatörü, ambalaj, gezer vinç, kaynak, santralde ocakçılık ve külcülük, ocak ve fırın duvarcılığı ve tamirciliği, yükleme ve boşaltma, su kulesi, baca ve boya tamiri, gezer vinç yolları, kanalizasyon ve bakım işleri.	---	---
12	Kireç ve alçı taşının yakılması ve bunları öğütme ve eleme işleri.	---	---
13	Toprağın pişirilmesi suretiyle imal olunan kiremit, tuğla, ateş tuğlası, boru, pota, künk ve benzeri inşaat ve mimari malzeme işleri.	K	Gİ
14	Çanak, çömlek, çini, fayans, porselen ve seramik imaline ait işler.	K	Gİ
15	Cam, şişe, optik ve benzeri malzeme fabrika ve imalathanelerinde üretime ilişkin işler ve bunların işlenmesine ait işler.	K	Gİ
16	13, 14 ve 15 numaralı bentlerde belirtilen işlerden fırın işleri ile silis tozları saçan işler.	---	---
	METAL VE METALDEN MAMUL EŞYA SANAYİİ İLE İLGİLİ İŞLER		
17	Ağır sac levhaları bağlama, perçinleme ve presleme işleri ile kalafat işleri, kara, deniz ve hava taşıtlarının tamiri veya imalinde kullanılan malzemenin özellikleri itibariyle bir kişi tarafından idare edilemeyen işler.	---	---
18	Gemi inşaat ve tamiratında iskele, dikme ve kızak işleri ile vinçler, iş iskeleleri, bumbalar, direkler, demir ve zincirler ve benzeri teçhizatlarla ait işler.	---	---
19	İskeleler, çarpanlar, köprüler, motorlar, makineler, kazanların imali ve bunların montajı ile işletilmesi işleri.	---	---
20	Demir tel ve çubuktan malzeme imalatı işleri (Çivi, zincir, vida vb. gibi).	K	---

21	Demiri ısıtıp döverek şekillendirme veya presleme suretiyle çeşitli eşya imali işleri.	---	---
22	Soğuk demircilik ve her çeşit kaynak işleri (Oksijen, elektrik, punta ve dikiş kaynağı işleri gibi).	---	---
23	Altın, gümüş, bakır, pirinç, alüminyum ve benzeri malzemeden eşya imalatı işleri (Mutfak ve ev eşyası ile süs eşyası imalatında kadın ve genç işçi çalıştırılabilir).	---	---
24	Kurşun kaynak işleri, seri ve devamlı lehim işleri (Radyo, televizyon, elektrik ve elektronik cihazların imalinde ve onarımında yapılan seri ve devamlı lehim işlerinde kadın çalıştırılabilir).	---	---
25	10 kg'yi aşan tornacılık, tesviyecilik gibi talaşlı imalat ve taşlama işleri.	---	---
26	Her türlü madeni ve fiber optik kablo imali, çelik ve benzeri malzemelerden tel, şerit gibi soğuk haddeleme, imali işleri.	---	---
27	Muharrrik kuvvetle işleyen tam otomatik soğuk şekillendirme tezgahlarında yapılan işler.	K	---
28	Metal yüzeylerde yapılan, mekanik ve kimyasal temizlik işleri ile elektroliz yolu ile yapılan koruyucu kaplama (Nikelaj, kromaj ve kadmiyum kaplama vb.) sıcak daldırma yolu ile yapılan koruyucu kaplama (Kurşun, kalay, çinko vb.) çeşitli kimyasal maddelerle yapılan diğer koruyucu kaplama (fosfatlama, eloksal vb.) teflon ve emaye işleri.	---	---
	AĞAÇ VE BUNLARDAN MAMUL EŞYA SANAYİİ İLE İLGİLİ İŞLER		
29	Muharrrik kuvvetle çalışan her türlü bıçaklar ve testerele ile kesici, yontucu, soyucu, delici makinalar ve hızarlarla yapılan işler.	---	---
30	Kurutma işleri, yapıştırma işler, kontraplak, kontrtabla, yonga ağaçtan mamul suni tahta ve pvc yüzey kaplamalı suni tahta imali işleri ile empenye işleri.	K	Gİ

	YAPI İŞLERİ		
31	Bina, duvar, set, baraj, yol, demiryolu, köprü, tünel, metro, her türlü raylı sistem, iskele, liman, marina, dalgakıran, balıkçı barınağı, hava alanı, havai hat, çelik konstrüksiyon yapı kanalizasyon, yağmur suyu drenajı ve her türlü drenaj sistemleri, kanal, kanalet, foseptik, kuyu, havuz, spor tesisleri, her türlü sondaj işleri, her nevi yer üstü ve yer altı inşaat, su üstü ve su altı inşaatları, her türlü temel inşaatı işleri (Ankrajlı istinat duvarı, fore kazık yapımı, palplanşlı çalışmalar vb.), yıkım işleri, arazi ölçüm, etüt, araştırma, her çeşit onarım ve güçlendirme ve benzeri işler ve bu işler için gerekli araç, malzeme, sabit tesis ve ekipmanın kullanılması işleri (Teknik hizmetler ve yardımcı işlerde kadın ve genç işçi çalışabilir).	---	---
32	Her türlü prefabrik yapı elemanı (pabuç, kolon, giriş, aşık, mertek gibi) üretimi ve yerinde montajı işleri.	---	---
33	Çimento ve betondan eşya ve inşaat malzemesi (Bina, karayolu, demiryolu, köprü, baraj ve benzeri üst yapılarla, her türlü alt yapılar ve tünellerde kullanılan elemanlar) imali ve tatbikati.	---	---
34	Beton, asfalt, çimento, alçı ve kireç gibi yapı malzeme ve maddelerinin üretimi, işlenmesi, bunlardan elde edilen yarı mamul ve mamul ürünlerin hazırlanması ve yerinde uygulanmasına ait işler.	---	---
35	Her türlü zeminin hafriyatı, yarma ve doldurulma işleri.	---	---
	KİMYA SANAYİ İLE İLGİLİ İŞLER		
36	Klorür asidi, sülfat asidi, nitrat asidi vb. her çeşit tahriş edici ve yakıcı asitler ile sodyum ve potasyum hidroksit, amonyak gibi her türlü alkalilerin üretimi ve bunlarla yapılan işler.	---	---
37	Aldehitler, ketonlar, eterler, karbon sülfür, analin, alkoller, solventler, tinerler, triklor-etilen ve benzerleri gibi ve parlayıcı maddelerin imali ve bunlarla yapılan işler.	---	---

38	Ham petrol ve katranların distilasyonu, bitum, madeni yağlar ve her türlü akaryakıt ve rafinasyon işleri (Maddelerin küçük makyaslarda yağlama, silme işleri gibi kullanılmasına ilişkin işlerde kadın ve genç işçiler çalıştırılabilir).	---	---
39	Odun ve kömürlerin gazlaştırılmaları, koklaştırılmaları ve bunlardan elde edilen bitum, katran gibi ara ve art ürünlerin distilasyonu işleri.	---	---
40	Doğal gaz, Likit petrol gazı, hava gazı, bio gaz, ve asetilen gazı gibi her türlü gaz üretimi, stoklanması ve arz işleri.	---	---
41	Asfalt ile dam tecrit maddeleri ve yağlamaya özgü, olup petrol rafinerilerinde elde edilemeyen sıvı ve katı yağların imali işleri.	---	---
42	Her türlü patlayıcı madde ve mühimmatın imali, depolanması ve nakli işleri.	---	---
43	Her türlü zehirli gazların ve savaş gazlarının üretimi, kullanılması, depolanması ve nakli işleri.	---	---
44	Aktif kömürlerin, diğer aktif maddelerin, ve çeşitli kimyasal maddelerin empenyasyon işleri.	---	---
45	Her türlü patlayıcı maddenin kullanıldığı işler ile toz ve gaz maskeleri, koruyucu başlık, elbiseler ile diğer koruyucuların kullanılması zorunluluğu bulunan işler	---	---
46	Piroteknik malzemesi hazırlama ve imali işleri (Aydınlatma ve işaret fişekleri, havai fişekler şenlik maytapları, tabanca mantarı benzerleri).	---	---
47	Kibrit imaline ait işler (Kadın ve genç işçiler kutulama, ambalajlama ve diğer yardımcı işlerde çalıştırılabilirler).		
48	Parafinden eşya imaline ait işler.	K	Gİ
49	Her türlü organik ve anorganik zehirli veya tahriş edici maddelerle boya ve vernik imali ve bunlardan mey-	---	---

	dana gelen zehirli ve tahriş edici boyaların kullanılma- sı işleri.		
50	Kimyasal gübrelerin üretimi ve depolanması işleri.	---	---
51	Selülozik,sentetik ve her çeşit boya imali işleri.	---	---
52	Sellüloit imali ve lak nitrosellülozu ile yapılan çeşitli kimyasal maddelerin imali işleri.	---	---
53	Ensektisit, rodentisit ve tarımsal mücadele ilaçları ha- zırlanması, üretimi ve depolanması işleri.	---	---
54	Flor, klor, brom, iyot üretimi ve bunların zarar verici türevlerinin imali işleri. Flor, klor, brom, iyot üretimi ve bunların zarar verici türevlerinin imali işleri.	---	---
55	Organik ve anorganik pigmentlerin imali işleri.	---	---
56	İnsan sağlığına zarar verici kimyasal maddelerin üreti- mi, yükleme, boşaltma ve nakli işleri.	---	---
57	Akümülatör imali ve seri olarak akümülatörlerin bak- kım ve şarj işleri.	---	---
58	Uyuşturucu maddelerin imali işleri.	K	---
59	Bitkisel ve hayvansal yağların üretimi ve bunlardan yapılan maddelerin imaline ilişkin işler (Karbon sülfür gibi parlayıcı veya tahriş edici solventlerle yapılan pri- ne ve benzeri yağlı maddelerden ekstraksiyon yolu ile yağ üretimi işlerinde ekstraksiyon kademelerinde ka- dın ve genç işçi çalıştırılmaz).	K	Gİ
60	Suni lifler ve diğer sentetik lifler ile bunlardan mamul maddelerin imali işleri.	---	---
61	Tabakhaneler ile her çeşit deri fabrika ve imalathane- lerinde tabaklama, nakil ve depolama işleri.	---	---
62	Tüylü olarak kullanılacak derileri hazırlama işleri.	K	---
63	Kuş ve hayvan tüyü kıllarının temizlenmesi, didikle- mesi, ayrılması ve bunlara benzer işler.	K	Gİ

64	Ham kürkleri işleme ve boyama işleri.	K	---
65	Kauçuk ve lastik sanayiinde,lastik hamurunun hazırlanmasından her çeşit şekillendirilmiş mamul yapımına kadar bütün işler (Lastik hamurunun hazırlanmasında kadın çalıştırılmaz).	K	---
66	Plastik maddelerin şekillendirilmesi ve plastik eşya imali işleri.(pvc'nin imali ve pvc'den mamül eşyaların yapımında genç işçi çalıştırılmaz)	K	Gİ
	İPLİK, DOKUMA VE GİYİM SANAYİ İLE İLGİLİ İŞLER		
67	Çırcır fabrikalarındaki işler	K	Gİ
68	Pamuk keten,yün,ipek,paçavra ve benzerleri ve harman, işleri ile bunların döküntülerini ayırma ve didikleme işleri.	K	---
69	Pamuk, keten, yün ipek ve benzerleriyle bunların döküntülerinin hallaç haşıl, tarak, presleme ve kolalama işleri.	K	---
70	Konfeksiyon ve triko imali işleri.	K	Gİ
71	Pamuk, keten, yün, ipek ve benzerleri bunların döküntüleri ile iplik ve dokuma işleri.	K	Gİ
72	Her türlü ilkel ve mamul maddelerin temizlenmesi, boyanması, gazlanması, ağartılması, basılması ve hazır hale getirilmesi işleri.	K	---
73	Suni ipek imalinde hazırlama ve üretme işleri.	K	---
74	Pamuk, yün ve sentetik elyaf ile üretilmiş ipliklerden dokunarak üretilen bezlerin, verniklenmesiyle dayanıklılık veya su geçirmezliği sağlanmış bezler imali (Kord bezi, yelken bezi, çadır bezi çuval bezi vb.).	K	---
75	Kıl mensucat, her türlü keçe ve aba imali işleri.	K	---
76	Linolyum ve diğer sert satıhta zemin döşemeleri, suni deri (Plastik hariç muşamba ve kaplanmış kumaşlar,	---	---

	hasır, lif ve sair keçeler, paspaslar ve her türlü elyaftan vatka ve koltukçuluk malzemesi imali işleri), bu ürünlerin döküntü ve paçavralarının elyaf haline getirilmesi işleri.		
77	Tabii ve suni iplikten mamul her türlü dokuma ile deri, kürk ve sair cins malzemenin biçilip dikilmesi suretiyle her türlü giyecek eşyası imali işleri.	K	Gİ
78	Mensucattan hazır eşya imali işleri (Perde, ev tekstili, otomobil ürünleri ve benzerleri).	K	Gİ
	KAĞIT VE SELÜLOZ SANAYİİ İLE İLGİLİ İŞLER		
79	Kağıt hamuru ve odun hamuru üretimi işleri.	K	Gİ
80	Selüloz üretimi işleri.	K	Gİ
81	Kağıt ve selüloz üretiminde klor, hipoklorit, kükürt dioksit, hiposulfit gibi tahriş edici ve zararlı maddelerin üretimi ile çözeltilerinin hazırlanması, kullanılması ve geri kazanılması işleri.	---	---
82	Otomatik makinalarla kağıt, karton, mukavva ve kutu imali işleri.	K	---
83	Kağıt ve ürünlerinden yapılan her türlü eşya ve malzemenin imali işleri.	K	Gİ
	GIDA VE İÇKİ SANAYİİ İLE İLGİLİ İŞLER		
84	Zahire depolarındaki işler ile un ve çeltik fabrikalarındaki işler.	K	Gİ
85	Ekmekçilik ve her çeşit un ve unlu maddelerden gıda maddesi yapımı işleri.	K	---
86	Maya üretim işleri.	K	---
87	Her türlü konserve ve hazır gıda ile hazır yemek üretimi işleri.	K	Gİ
88	Süt ve sütte mamul gıda maddelerin üretimi işleri.	K	Gİ

89	Kahve ve kakaonun tesislerde işlenmesi ve paketlenmesi işleri.	K	Gİ
90	Her türlü bitkinin çiçek, tohum, kabuk,meyve ve yapraklarının işlenmesi ve paketlenmesi işleri ile bunlardan elde edilen toz, yağ ve diğer mamullerin işlenmesi ve paketlenmesi işleri.	K	Gİ
91	Bitkisel her çeşit çay yaprakları ile yapılan işlemler ve benzeri işler.	K	Gİ
92	Her türlü canlı hayvanın kesilmesi, işlenmesi ambalajlanması, sakatat tesislerindeki işler (Ambalaj ve paketlenme işlerinde kadın işçi çalıştırılabilir).	---	---
93	Balıkhanede yapılan taşıma, depolama, dondurma, çeşitli safhalarda işleme ve diğer işler.	K	---
94	Soğuk hava depolarında ve şoklama odalarında yapılan işler.	---	---
95	Deniz ve göl tuzlarıyla kaya tuzu işletmelerinde yapılan üretim, rafine, ambalajlama, doldurma ve taşıma işleri.	---	---
96	Şeker fabrikalarında üretim, hazırlama ambalajlamaya ait işler.	K	---
97	Her türlü alkollü,alkolsüz içkilerin ve karbon asiti ile yapılmış içeceklerin yapımı, arıtılması, karıştırılması,damıtılması ve mayalandırılması işleri.	K	---
98	Maden suları ve sodalarının üretimi işleri.	K	---
	TÜTÜN SANAYİİ İLE İLGİLİ İŞLER		
99	Balyaların depolara taşınması ve istiflenmesi işleri.	---	---
100	İmalathane ve depolardaki aktarma işleri.	---	---
101	Sigara, puro, pipo, nargile, enfiye ve çiğnenen keyif verici maddelerin imalathane ve fabrikalarında yaprak tütün vb. tütünlerin rutubetlendirme, ayırma, temizleme, filtreleme işleri, harman, kıyım, sarım ve ambalaj işleri.	K	---

	ENERJİ ÜRETİMİ, NAKLİ VE DAĞITIMI İLE İLGİLİ İŞLER		
102	Buhar, gaz ve sair muharrik kuvvet üretimiyle ilgili işler.	---	---
103	Elektriğin üretimi, nakli ve dağıtım işleri, elektrik bakım ve onarım işleri.	---	---
104	Hareket halinde bulunan makine, motor ve aksamı ile transmisyon tertibatının yağlanması, tamiri ve temizlenmesi gibi işler ve benzeri işler.	---	---
	NAKLİYE BENZERİ İŞLER		
105	Araçsız olarak yirmi beş kilodan yukarı ağırlık taşıma, boşaltma ve yükleme işleri.	---	---
106	El arabası gibi araçlarla elli kilodan yukarı ağırlık taşıma, boşaltma ve yükleme işleri.	---	---
107	Üç ve dört tekerlekli ve pedallı arabalarla altmış kilodan yukarı ağırlık taşıma, boşaltma ve yükleme işleri.	---	---
108	En çok %10 rampalı yerlerde vagonetlerle üç yüz kilodan yukarı ağırlık taşıma, boşaltma ve yükleme işleri.	---	---
109	Gaz, petrol, su ve benzeri maddelerin her çeşit boru vasıtasıyla taşınması ve bu nakil hatlarında yapılan bakım, onarım, tamirat ve benzeri işler.	---	---
110	Çuvallama, fıçılama, istifleme ve benzeri işler.	K	---
111	İnsan ve eşya taşımaya özgü taşıt araçlarında pilotluk, kaptanlık, şoförlük ve bunlara yardımcılık işleri.	K	---
112	Her türlü taşıt araçlarında makinistlik arabacılık, frençilik, makasçılık ve bunlara yardımcılık işleri (yardımcı işlerde genç işçiler çalışabilir).	K	---
	TARIM VE HAYVANCILIK İŞLERİ		
113	Denizlerde göllerde ve nehirlerde balık ve diğer hayvanların ve bitkilerin avlanması, toplanması, üretilme	---	---

	si, (bunlardan elde edilecek ürün ve yan ürünler) ve dalyan işleri.		
114	Hayvansal gübre işleri.	---	---
115	Her nevi bitki tohumu, hububat, bakliyat ve çeşitli gıda ürünlerinin tesislerde elenmesi, paketlemesi ve çeşitli merhalelerde işlenmesi işleri.	K	Gİ
116	Tarım ilaçları kullanımı işleri	---	---
	ARDIYE VE ANTREPOCULUK		
117	Ardiyeler, antrepolar, umumi mağazalar ve iskelelerde yapılan her türlü ambarlama, depolama, yükleme ve boşaltma işleri.	---	---
	HABERLEŞME		
118	Posta, telefon, telgraf, telsiz, radyo, televizyon gibi iletişim araçları için yapılan her türlü yapım, bakım ve onarım işleri.	---	---
	ÇEŞİTLİ İŞLER		
119	Asbest tozları ile yapılan her çeşit imalat ile (Dam tectrit malzemesi, çimento ve asbest esash borular, kauçuklu ve plastikli yer döşemeleri imali, çeşitli sanayi ürünleri, kişisel koruyucular gibi) asbest hamuru hazırlama ve şekillendirme işleri.	---	---
120	Sünger avcılığı işleri.	---	---
121	Süngerleri temizleme, yıkama, beyazlatma ve boyama işleri.	K	---
122	İtfaiye işleri.	---	---
123	Ocaççılık, ateşçilik işleri ile ocak ve baca temizleme işleri.	---	---
124	Tatil köyü, otel, motel, kaplıca işletmeleri, yurt vb. bünyesindeki mutfak, bulaşıkhanne, çamaşırhanne, ütü odalarında yapılan işler (Yardımcı işlerde genç işçiler çalışabilir).	K	---

125	Kanalizasyon ve fosseptik işleri.	---	---
126	Her türlü çöp ve atık maddeler (toplanması, taşınması, depolanması, işlenmesi, yok edilmesi vb.) ile ilgili işler.	K	---
127	Paçavracılık ve üstüpcülük işleri.	K	---
128	Bataklık kurutma, su altı ve toprak altı işleri ile suya girilerek yapılan her türlü işler.	---	---
129	Düşme ve kayma tehlikesi olan yüksek yerlerde yapılan her türlü işler.	---	---
130	Radyoloji işleri ile radyum ve radyo aktif maddelerle ve radyasyon yayan her türlü cihazla (Çeşitli röntgen, magnetik rezonans ve benzeri elektronik cihazlar) çalışılan işler.	K	---
131	Vahşi veya zehirli hayvan bulunduran bahçelerdeki ve hayvan terbiyesi yapılan yerlerdeki her türlü işler.	K	---
132	Üzerine kayıt yapılan film, disk ve benzeri cisimlerin yapılması işleri.	K	---
133	Her türlü mürekkep ve mürekkep ihtiva eden malzeme imali işleri.	K	Gİ
134	Keten, kenevir ve jütten iplik, sicim, halat imali ve bunlarla yapılan dokuma işleri.	K	---
135	Hastane, bakteriyoloji ve kimya laboratuvarları, eczacılık (ilaç imali, ham maddesi imali ve benzeri) işleri.	K	---
136	Hayvan tahniti işleri.	K	---
137	Kemik, boynuz, tırnak ve hayvan kanı ile ilgili üretim işleri.	K	---
138	Tutkal, jelatin ve kola imali işleri.	K	Gİ
139	Metalden matbaa harfi imali ve klişe imali işleri.	---	---
140	Deri sanayiinde mamul derilere yüz ve fantezi fason yapma ve derileri perahlama işleri.	K	---

141	Makinasız deniz nakil araçlarında (Mavna, şat ve benzerleri) yapılan bütün işler.	K	---
142	Yüzer vinç ve taraklarda yapılan işler.	---	---
143	Hava alanlarındaki uçuşa hazırlık işleri ile yer hizmetleri ve bakım işleri.	K	---
144	Uçaklarda yapılan bütün işler ve uçaklarla yapılan ilaçlama ve yangın söndürme işleri.	K	---
145	Motorlu ve motorsuz her türlü kara ve demiryolu taşıtları ile yük veya yolcu taşıma işleri.	K	---
146	Kara, demiryolu, deniz ve göl taşıt araçları için bakım, ikmal, onarım ve park yerlerinde yapılan işler.	K	---
147	Her türlü yem, ara maddesi hazırlama, ambalajlama ve yem üretimi işleri.	K	---
148	Her türlü siloculuk işleri.	K	---
149	Matbaacılık işleri (Her türlü basım işleri, ciltçilik, klasör, dosya imali ve benzeri işler).	K	---
150	Her türlü ozalit, fotokopi, teksir, ilan ve reklam basım işleri.	K	---
151	Yüzey aşındırıcı, temizleyici malzemelerin üretimi işleri (Zımpara taşı ve zımpara kağıdı gibi).	K	---
152	Her türlü katı ve sıvı ara ürün ve nihai ürünlerin ambalajlanması, paketlenmesi ve dolumu işleri.	K	---
153	Deri, suni deri, plastik, ağaç ve diğer malzemelerden mamul her türlü ayakkabı, terlik ve benzerleri imalat işleri.	K	---

36- SANAYİ, TİCARET, TARIM VE ORMAN İŞLERİ LİSTESİ

(Sanayi, Ticaret, Tarım ve Orman İşlerinden Sayılan İşlere İlişkin Yönetmelik 28 Şubat 2004 tarih ve 25388 sayılı R.G. de yayımlanmıştır.)

36.a) Sanayiden Sayılan İşler

1. Ham, yarı mamul ve mamul maddelerin işlenmesi, temizlenmesi, şeklinin değiştirilmesi, süslenmesi, satış için hazırlanması işleri,
2. Her türlü madenleri ve endüstriyel hammaddeleri arama ve topraktan çıkarma işleri (Yardımcı ve tamamlayıcı işler dahil),
3. Madencilikten bağımsız maden ve cüruf ayıklama ve temizleme işleri,
4. Mermer vb. kesilip parlatılabilen taş ocaklarında yapılan işler,
5. Taş, kil, kum ve kireç ocaklarında yapılan işler (Taş çıkarma, kırma, kesme işleri dahil),
6. Kaya tuzu üretimi ile deniz ve göllerden tuz üretimi işleri,
7. Petrol ve doğalgaz arama işleri,
8. Petrol ve doğalgaz kuyularının açılması işleri,
9. Petrol ve doğalgaz kuyularının ve tabakalarının veya bitümlü kumların işletilmesi işleri,
10. Petrol ve doğalgazın boru hatları ve karayolu ile taşınması işleri,

11. Petrol ürünlerinin sıvılaştırılmış petrol gazı (SPG) dahil depolanması, taşınması, dolum ve dağıtımı (akaryakıt ve SPG istasyonları dahil) işleri,
12. Her türlü canlı hayvanın kesilmesi, et ve et ürünlerinin üretilmesi işleri,
13. Süt ve süt ürünlerinin üretilmesi işleri,
14. Meyve ve sebze işlenmesi, konserveçiliği, kurutmacılığı, sirke, turşu, salça, reçel, marmelat, meyve ve sebze suları imali işleri,
15. Balık ve diğer su ürünlerinin konserveçiliği, tütülenmesi ve kurutulması işleri,
16. Gıda maddelerinin temizlenmesi, ayıklanması ve öğütülmesi işleri,
17. Yem sanayii işleri,
18. Fırıncılık, pastacılık, bisküvi ve diğer hamur işleri,
19. Makarna, şehriye ve benzeri yiyecek maddeleri imali işleri,
20. Yemek fabrikalarındaki üretim işleri,
21. Şeker sanayii işleri,
22. Kakao ve çikolata imali işleri,
23. Nişasta, dekstrin ve glikoz imali işleri,
24. Şekerlemeler ve diğer şekerli maddeler ile sakız imali işleri,
25. Çay sanayii işleri,

26. Çeşitli kuru yemişlerin hazırlanması işleri,
27. Buz fabrikalarındaki işler,
28. Soğuk hava tesislerindeki işler,
29. Bitkisel yağların tasfiyesi ve çeşitli işlemlere tabi tutulması işleri,
30. Başka yerde tasnif edilmemiş gıda maddelerinin imali ve çeşitli işlemlere tabi tutulması işleri,
31. Alkollü içkiler imali işleri,
32. Alkolsüz içkiler imali (su, maden suyu ve soda dahil) işleri,
33. Tütün ve tütün ürünleri sanayiinde yapılan işler,
34. Çırçır fabrikaları işleri,
35. Her çeşit iplik imali, dokuma sanayii, iplik büküm ve sarım işleri,
36. Apre, boya, yazma ve basmacılık işleri,
37. Halı ve kilim sanayii işleri,
38. Örme sanayii işleri,
39. İp, halat, sicim ve benzerleri sanayii işleri,
40. Her çeşit ayakkabı imalatı işleri,
41. Giyecek ve tuhafiye eşyası imalatı işleri,
42. Mensucattan hazır eşya imalatı işleri,

43. Ağacın mekanik işlenmesi işleri,
44. Ağaç, saz ve mantardan eşya imalatı işleri,
45. Her çeşit malzeme ile yapılan mobilya sanayii işleri,
46. Döşemecilik işleri,
47. Kağıt hamuru, kağıt ve mukavva imalatı işleri,
48. Kağıt hamurundan kağıt ve mukavvadan eşya imali işleri,
49. Basımevlerinde yapılan işler,
50. Matbaacılık, yayıncılık ve bunlarla ilgili sanayi işleri,
51. Ciltçilik, klişecilik ve diğer baskı işleri,
52. Deri işleme sanayii işleri,
53. Kürk işleme ve boyama sanayii işleri,
54. Kauçuk sanayii işleri,
55. Sanayide kullanılan esas kimya maddeleri ve suni gübreler imali işleri,
56. Tenvir fişekleri, çocuk tabanca mantarı imalatı işleri,
57. Mühimmat ve patlayıcı maddeler imalatı ve depolama işleri,
58. Tuzlar, asitler, bazlar ve alkoller gibi kimyasal maddelerin imali işleri,
59. Suni ipek ve diğer sentetik elyaf ile plastik maddelerin imali işleri,

60. Sanayie ait bitkisel ve hayvansal yağların üretimi işleri,
61. Boya, vernik, cila, çözücü ve yapıştırıcı imali işleri,
62. Başka yerde tasnif edilmemiş kimyasal maddelerin imalatı işle-ri,
63. Petrol ve kömürden elde edilen muhtelif ürünlerin imali işleri,
64. Pişmiş topraktan inşaat malzemesi imalatı işleri,
65. Cam sanayii işleri,
66. Porselen, fayans ve seramik sanayii işleri,
67. Çimento ve hazır beton sanayii işleri,
68. Çimento ve betondan eşya ve inşaat malzemesi imalatı işleri,
69. Alçı taşı ocaklarından ayrı olarak işletilen alçı tozu ve alçıdan eşya imali işleri,
70. Taş ocaklarından ayrı olarak işletilen kireç ocakları ve kireç imali işleri,
71. Taş ve grafitten eşya imali işleri,
72. Asbest üretimi ve asbestli malzeme imali işleri,
73. Zımpara taşı ve kağıdı imali işleri,
74. Demir - çelik ve diğer metallerin imalat sanayii işleri,
75. Metal dışı maddelerin imalatı işleri,
76. Metalden mamul eşya sanayi işleri,

77. Metaller dışındaki maddelerden diğer imalat işleri,
78. Makine imalatı ve tamirâtı işleri,
79. Deniz nakil vasıtalarının inşası, tamirâtı, sökümü ve batıkların çarılması işleri,
80. Demiryolu nakil vasıtaları ve malzemesi imali ve tamirâtı işleri,
81. Motorlu araçlar imalatı ve tamirâtı işleri,
82. Motosiklet ve bisiklet imalatı işleri,
83. Hava taşıtları imal ve tamirâtı işleri,
84. Taşımacılıkta kullanılan diğer araç ve malzemelerin imalatı işleri,
85. Mesleki, fenni ve hassas aletlerin imali ve tamirâtı işleri,
86. Fotoğraf makineleri, optik alet ve malzemesi imalatı işleri,
87. Saat imalatı işleri,
88. Mücevherat ve kuyumculuk imalat işleri,
89. Müzik aletleri imalatı işleri,
90. Başka yerde tasnif edilmemiş imalata yönelik diğer işler ,
91. Her türlü yapı işleri (Yer üstü ve yer altında, su üstü ve su altında yapılan bina, set, baraj, yol, demiryolu, havai hat, tünel, metro, köprü, çelik yapı ve montajı, iskele, liman, dalgakıran, kanalizasyon, lağım, kuyu, kanal, duvar ve benzeri inşaat, onarım, düzeltme, değiştirme, sökülme ve yıkım işleri ve bunlara yardımcı her türlü endüstriyel yapımların imalatı, her türlü prefabrik yapı elemanlarının üretimi)

ve işleri, sondaj, toprak kazı, yarma ve doldurma işleri, elektrik, sıhhi tesisat ve kalorifer-gaz tesisatı kurma işleri, dölgerlik, marangozluk, sıva, badana ve boya işleri, bu işlerde kullanılan sabit ve hareketli makine ve tesislerin kullanılması),

92. Bataklık kurutma, göl ve akarsu ıslah işleri,

93. Telefon, telgraf, telsiz, radyo ve televizyon kurma işleri,

94. Tarım ve orman işyeri ve işletmelerindeki yapı işleri,

95. Elektrik ve her çeşit muharrik kuvvetleri elde etme, değiştirme, taşıma, kurma ve dağıtma işleri,

96. Havagazı üretimi, havagazı ve doğalgazın dağıtım işleri,

97. Isıtma ve enerji maksadıyla buhar üretim ve dağıtım işleri,

98. Suların toplanma, tasfiye, tevzii, arıtım ve su şebekelerinin işletilmesi ve aynı işletme tarafından yapılan bakım ve tamir işleri,

99. Çöp ve kanalizasyon hizmetleri işleri,

100. Ham, yarı, tam yapılmış maddelerin istasyon, antrepo, iskele, liman ve hava alanında yükleme, boşaltma ve depolanması işleri.

36.b) Ticaretten Sayılan İşler

1. Ham, yarı ve tam yapılmış her tür bitkisel, hayvansal veya endüstriyel ürün ve malların alım ve satım işleri,

2. Bilgi ve teknolojisi alımı ve satımı işleri (mühendislik, müşavirlik vb),

3. Hukuki hizmetler,

4. Fotoğrafçılık işleri,
5. Kuaför, berber ve güzellik salonlarında yapılan işler,
6. Depoculuk, ambarcılık, antrepoculuk ve benzeri işler,
7. Su ürünleri üreticileri ile ilgili işler,
8. Lokanta, kafeterya, aşevleri ve diğer yeme-içme mekanlarında yapılan işler,
9. Otel, pansiyon, kamp, yurt ve misafirhane gibi konaklama tesislerinde yapılan işler,
10. Haberleşme hizmetleri,
11. Bankacılık ve finans sektörü ile ilgili diğer işler,
12. Sigortacılık işleri,
13. Komisyonculuk işleri,
14. Emlakçılık işleri,
15. Makine ve ekipmanların kiralanması ve finansal kiralama işleri,
16. Başka yerde sınıflandırılmamış sosyal hizmetler
17. Sağlık hizmetleri,
18. Eğitim hizmetleri,
19. Bilimsel araştırma merkezleri ve laboratuvarlarda yapılan işler,
20. Mesleki teşekküllerde yapılan işler,

21. Kùltür ve eğlence hizmetleri,
22. Botanik ve hayvanat bahçeleri ve başka yerde sınıflandırılmamış kültürel faaliyet hizmetleri,
23. Müzecilik işleri,
24. Kütüphanecilik hizmetleri,
25. Temizlik işleri (bina temizliği, halı yıkama, oto yıkama, kuru temizleme, çamaşırhaneler gibi),
26. Teleferik işletmeciliği,
27. Taksi işletmeleri ve bununla ilgili hizmetler,
28. Terminaler, park yerleri ve garajlar gibi karayolu nakliyatını kolaylaştıran hizmetler,
29. Havaalanlarındaki yer hizmetleri,
30. Demiryolu nakliyatı işleri,
31. Karada, göl ve akarsularda taşıma işleri,
32. Başka yerde tasnif edilmemiş tamir işleri.

36.c) Tarım ve Orman İşleri

1. Her tür meyveli ve meyvesiz bitki, tohum, fide, fidan, sebze, tarla ürünleri, yem ve süs bitkilerinin üretimi, yetiştirilmesi, ıslahı ile ilgili her tür toprak işleri, ekim, dikim, aşı, budama, sulama, gübreleme, hasat, harman, devşirme, temizleme, hazırlama, ayırma işlemleri, hastalık ve zararlılarla mücadele, ortaklaşa ödeme usulü ile tarımsal sulama sistemlerinin işletilmesi, toprak ıslahı, çayır mera toprak ve su korunması gibi işler,

2. Her tür iş ve gelir hayvanı üretme, yetiştirme, ıslah, bakım, güdü, terbiye, hastalık ve asalaklarıyla mücadele, kırkım, sağım ve ürünlerin elde edilmesi, toplanması, muhafaza işleri,

3. 854 sayılı Deniz İş Kanunu hükümleri saklı kalmak koşulu ile su avcılığı, kara avcılığı ve bu yollardan elde edilen ürünlerin saklanması, taşınması işleri,

4. Fidanlık ve ormanlık yetiştirme, doğal ve yapay tensil, fidan ve ağaç dikim, sulama, bakım ve ıslahı, koruma, yangın ve zararlılarla mücadele, tohum toplama, ormancılık araştırma, amenajman, silvikültür, orman ürünlerinin üretilmesi, orman işletme işyeri sahası içerisinde depolara taşıma, sınıflandırma, istifleme, düzenleme, millî parkların düzenlenmesi, bakımı, korunması ve geliştirilmesi işleri.

37- YÜZDELERDEN TOPLANAN PARALARIN İŞÇİLERE DAĞITILMASI PUAN CETVELİ

(Yüzdelerden Toplanan Paraların İşçilere Dağıtılması Hakkında Yönetmelik 28 Şubat 2004 tarih ve 25387 sayılı R.G.'de yayımlanmıştır.)

Grup	Yapılan İşler-Görev Ünvanları	Alt Sınır Puanı	Üst Sınır Puanı
I	Başşçı, Maitre D'Hotel, Resepsiyon Şefi.	26	30
II	Başşçı Yrd., Maitre D'Hotel Yrd., Resepsiyon Şef Yrd., Bölüm Şefleri, Ön Kasa Şefi.	22	26

III	Bölüm Şef Yardımcıları, Çamaşırhane Şefi, Resepsiyon ve Rezervasyon Memurları, Aşçı, Şef Kasiyer, Kaptan, Ön Kasiyer, Garson, Barmen, Vale Fammet D. Chambr, Pastacı, Tatlıcı, Soğukçu, Dönerci, Bell Captain, Güvenlik Şefi, Kontrolör, 1. Sınıf Teknik Elemanlar, Baş Şoför, Baş Terzi, Gece Teknisyeni ve benzerlerinin yaptıkları işler.	18	22
IV	Bölüm Memurları, Kasiyer, Güvenlik Görevlisi, Kapıcılar Kat ve Oda Temizlikçileri, Büfeci, Aşçı Yrd., Garson Yrd., Fırıncı, Sosyer, Kasap, 1. Sınıf Bulaşıkçı, Kahveci ve Ekmekçi, Şef Silici, Kapıcı Bellboy, Bellboy, Hemşire, Santral Memuru, Puantör, Kuru Temizleme ve Çamaşırhane usta ve işçileri, Terziler, Şef Komi, 2. Sınıf Teknik Elemanlar, Şoförler, Baş Bahçevan, Sauna, Nezaretçi, Havuz ve spor sahası sorumluları ve benzerlerinin yaptıkları işler.	14	18
V	Meydancı, Bagajcı, Haberci, Bulaşıkçı, Komi, Bekçi, Bahçevan, İşletme işçileri, Silici, Stajyerler ve benzerlerinin yaptıkları işler.	10	14

38- BAĞ-KUR SİGORTALILARI PRİM TABLOSU
(01 OCAK 2005 - 31 ARALIK 2005 TARİHLERİ ARASI)

Basamak	Gelir Tutarı	Aylık Prim (% 20) (TL)	Sağlık Prim (% 20) (TL)	Toplam Prim (% 40) (TL)	Giriş Keseneği (TL)	Basamak Yükseltme	
1	325,23	65,05	95,94	160,99	160,99	81,31	—
2	346,11	69,22	95,94	165,16	86,53	1'den 2'ye	20,87
3	366,98	73,40	95,94	169,34	91,74	2'den 3'e	20,87
4	387,85	77,57	95,94	173,51	96,96	3'den 4'e	20,87
5	408,72	81,74	95,94	177,68	102,18	4'den 5'e	20,87
6	432,37	86,47	95,94	182,41	108,09	5'den 6'ya	23,65
7	456,02	91,20	95,94	187,14	114,01	6'dan 7'ye	23,65
8	479,68	95,94	95,94	191,88	119,92	7'den 8'e	23,65
9	503,33	100,67	100,67	201,34	125,83	8'den 9'a	23,65
10	526,98	105,40	105,40	210,80	131,75	9'dan 10'a	23,65
11	550,64	110,13	110,13	220,26	137,66	10'dan 11'e	23,65
12	574,29	114,86	114,86	229,72	143,57	11'den 12'ye	23,65
13	658,12	131,62	131,62	263,24	164,53	12'den 13'e	83,83
14	734,65	146,93	146,93	293,86	183,66	13'den 14'e	76,53
15	811,17	162,23	162,23	324,46	202,79	14'den 15'e	76,53
16	887,70	177,54	177,54	355,08	221,92	15'den 16'ya	76,53
17	964,23	192,85	192,54	355,08	221,92	16'dan 17'ye	76,53
18	1040,75	208,15	208,15	416,30	260,19	17'den 18'e	76,53

19	1117,28	223,46	223,46	446,92	279,32	18'den 19'a	76,53
20	1193,80	238,76	238,76	477,52	298,45	19'dan 20'ye	76,53
21	1270,33	254,07	254,07	508,14	317,58	20'den 21'e	76,53
22	1346,85	269,37	269,37	538,74	336,71	21'den 22'e	76,53
23	1423,38	284,68	284,68	569,36	355,85	22'den 23'e	76,53
24	1499,91	299,98	299,98	599,96	374,98	23'den 24'e	76,53
<p>Aylık Prim= Gelir Tutarı x 0.20 Saglık Primi= Gelir Tutarı x 0.20 (Bag-Kur Ek Madde15'e bakınız) Basamak Yükseltme Farki= Yeni Basamak Gelir Tutarı - Eski Basamak Gelir Tutarı Giris Keseneği = Gelir Tutarı x 0.25</p>							

39- İŞÇİ ÖZLÜK DOSYASINDA BULUNMASI GEREKEN BELGELER²⁵ (Kanuni dayanağı:4857/75)

- 1- İşçi kimlik bilgileri, Nüfus Cüzdanı Fotokopisi,
- 2- İkametgâh İlmühaberi,
- 3- Mezun olduğu okul diploma fotokopisi
- 4- Referansları ve CV' si

²⁵ İşveren çalıştırdığı her işçi için bir özlük dosyası düzenler İşveren bu dosyada, işçinin kimlik bilgilerinin yanında, bu Kanun ve diğer kanunlar uyarınca düzenlemek zorunda olduğu her türlü belge ve kayıtları saklamak ve bunları istendiği zaman yetkili memur ve mercilere göstermek zorundadır. İşveren, işçi hakkında edindiği bilgileri dürüstlük kuralları ve hukuka uygun olarak kullanmak ve gizli kalmasında işçinin haklı çıkarı bulunan bilgileri açık lamamakla yükümlüdür. Söz konusu metin incelendiğinde işverenlerin çalıştırdıkları tüm işçiler için işyerinde işçi özlük dosyası oluşturması gerekmektedir. Bu özlük dosyasında; tüm belge ve bilgiler üçüncü şahıslardan saklı kalması zorunludur

- 5- Kanun gereği hizmet akdi,
- 6- Sağlık Raporu,
- 7- Bazı işkolları için, periyodik olarak sağlık muayenelerinden geirildiklerine dair rapor.
- 8- Özel indirim dilekçesi,
- 9- Özürlü işçi ise Sakatlık Raporu aslı veya fotokopisi,
- 10- Sakatlık İndiriminden yararlanabilmesi için ilgili defterdarlıktan indirim uygulanacağına dair yazı,
- 11- Sakat işçi için İşKur müracaat kayıt evrakı,
- 12- Adli sicil kaydı,
- 13- Eski hükümlü ise İşKur müracaat kayıt evrakı,
- 14- Terör mağduru ise İşKur müracaat kayıt evrakı,
- 15- Ödenen ücretlere ait hesap pusulalarının bir sureti,
- 16- Herhangi bir kanuni sebeple ücret kesme cezası uygulanırsa, yapılan kesintilerin sebebinin bildirildiği yazı,
- 17- Fazla alışma için işçinin onayının alındığı yazı,
- 18- İşçilerin, iş sağlığı ve güvenliği konusunda ve karşı karşıya buldukları mesleki riskler, alınması gerekli tedbirler ve yasal hak ve sorumluluklar konusunda bilgilendirildiklerine dair yazı.

40. YAPI İŞLERİ (İNŐAVE MÜHENDİSLİK ÇALIŞMALARI) LİSTESİ

**Yapı İŞlerinde Sağlık Ve G¼venlik Y¼netmeliėi 23 Aralık 2003
Tarihli 25325 Sayılı R.G.' de YayınlanmıŐtır.**

- 1- Kazı
- 2- Hafriyat
- 3- İnşa
- 4- Prefabrike elemanların montajı ve s¼k¼m¼
- 5- Değiştirme veya donatma
- 6- Tadilatlar
- 7- Yenileme
- 8- Tamir
- 9- S¼kme
- 10- Yıkım
- 11- Restorasyon
- 12- Bakım, boyama ve temizleme
- 13- Drenaj

Listede yer almayan benzer işlerin bu Y¼netmelik kapsamına girip girmeyeceğine karar vermeye ve bu listeye eklemeler yapmaya Bakanlık yetkilidir.

41. İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ RİSKLERİNİ İÇEREN ÇALIŞMALARIN LİSTESİ

(Yapı İşlerinde Sağlık Ve Güvenlik Yönetmeliği 23 Aralık 2003 Tarihli 25325 Sayılı R.G.' de Yayımlanmıştır.)

- 1- Özellikle yapılan işin ve işlemlerin niteliği veya işyeri alanının çevresel özelliklerinden dolayı, işçilerin toprak altında kalma, bataklıkta batma veya yüksekten düşme gibi risklerin fazla olduğu işler.
- 2- Yasal olarak sağlık gözetimi gerektiren veya kimyasal ve biyolojik özelliklerinden dolayı işçilerin sağlık ve güvenlikleri için risk oluşturan maddelerle yapılan işler.
- 3- Yürürlükteki mevzuat uyarınca, denetimli ve gözetimli alanlar belirlenmesini gerektiren iyonlaştırıcı radyasyonla çalışılan işler
- 4- Yüksek gerilim hatları yakınındaki işler
- 5- Boğulma riski bulunan işler.
- 6- Kuyu, yeraltı kazıları ve tünel işleri.
- 7- Hava beslemeli sistem kullanan dalgıçların yaptığı işler
- 8- Basınçlı keson içinde yapılan işler
- 9- Patlayıcı madde kullanımını gerektiren işler
- 10- Ağır prefabrike elemanların montaj ve söküm işleri.

Listede yer almayan benzer işlerin bu Yönetmeliğin 5 inci maddesinin (b) bendinin 2 nci alt bendi kapsamına girip girmeyeceğine karar vermeye ve bu listeye eklemeler yapmaya Bakanlık yetkilidir.

42- KISA NOTLAR

1. Aylık prim ve hizmet belgesinden damga vergisi alınması: 488 sayılı Damga Vergisi Kanununa eklenen (d) bendi ile; Sosyal Sigortalar Kurumuna verilen asıl ve ek sigorta prim bildirelerinden 01.01.2005 tarihinden itibaren 9.00 YTL damga vergisi alınmaktadır.

2. 01.01.2004 ile 30.06.2004 tarihleri arasında Hazine katkısı: 01.01.2004 ile 30.06.2004 tarihleri arasında; sigortalının günlük kazancı, bu Kanunun 78 inci maddesine göre belirlenen günlük kazancın alt sınırının altında ise, bu kazanç ile alt sınır arasındaki farka ait işverence ödenmesi gereken sigorta primlerinin, işsizlik sigortası priminin ve sosyal güvenlik destek priminin sigortalı ve işveren hisselerinin tümü, bu tarihler arasındaki aylara ait prim tahakkukuna esas belgelerin en geç 2.8.2004 tarihine kadar verilmesi kaydıyla Hazinece karşılanır.(506/Geçici Madde 90)

3. Terkin edilecek Kurum alacak tutarı: Tahsil imkansızlığı sebebiyle terkin edilecek Kurum alacağı 01.01.2005-31.12.2005 devresinde 8 YTL'dir.

4. İş kazasının bildirilmesi: İş kazası, en geç kazadan sonraki gün içinde işverene veya Kuruma bildirilir. İşveren, iş kazasını, o yer yetkili zabıtasına derhal ve Kuruma da en geç kazadan sonraki iki gün içinde yazı ile bildirmekle yükümlüdür.(506/17,27)

5. Meslek hastalığının bildirilmesi: İşveren, bir sigortalının meslek hastalığına tutulduğunu öğrenirse veya durum kendisine bildirirse bunu, örneği Kurumca hazırlanan haber verme kağıdı ile ve öğrendiği günden başlayarak iki gün içinde Kuruma bildirmekle yükümlüdür.(506/28)

6. Hastalık sigortasından yararlanma şartları: Sigortalıların, bu maddenin (A), (B) ve (D) bentlerinde yazılı yardımlardan yararlanabilmeleri için, hastalığın anlaşıldığı tarihten önceki bir yıl içinde en az doksan gün hastalık sigortası primi ödemiş olmaları şarttır (506/32)

7. Hastalık sebebiyle geçici iş göremezlik ödeneği verilme şartları: Hastalık sebebiyle geçici iş göremezliğe uğrayan sigortalılardan geçici iş göremezliğin başladığı tarihten önceki bir yıl içinde en az 120 gün hastalık sigortası primi ödemiş bulunanlara, geçici iş göremezliğin üçüncü gününden başlamak ve 18 ayı geçmemek üzere, her gün için geçici iş göremezlik ödeneği verilir.(506/37)

8. Analık sağlık yardımları ile emzirme yardımlarından veya - hut maktu gebelik ve doğum para yardımlarından yararlanabilme şartları: Analık sağlık yardımları ile emzirme yardımlarından veyahut maktu gebelik ve doğum para yardımlarından yararlanabilmek için:

A) Sigortalı kadın için, doğumdan önceki bir yıl içinde en az 90 gün analık sigortası primi ödenmiş olması,

B) Sigortalı erkek için doğumdan önceki bir yıl içinde en az 120 gün analık sigortası primi ödenmiş olması ve sigortalının doğum yapan kadınla doğumdan önce evlenmiş bulunması, şarttır.(506/48)

9. Sigortalı kadının analığı halinde geçici iş gör emezlik ödeneği verilme şartları: Kendisi için doğumdan önceki bir yıl için de en az 120 gün analık sigortası primi ödenmiş bulunan sigortalı kadının analığı halinde, doğumdan önceki ve sonraki sekizer haftalık sürede, çoğul gebelik halinde ise, doğumdan önceki sekiz haftaya iki haftalık süre ilave edilerek çalışmadığı her gün için geçici iş göremezlik ödeneği verilir.(506/49)

10. Sigortalının, malullük aylığından yararlanabilme şartları:
Sigortalının, malullük aylığından yararlanabilmesi için:

- a) 53 üncü maddeye göre malul sayılması,
- b) Toplam olarak 1800 gün veya en az 5 yıldan beri sigortalı bulunup, sigortalılık süresinin her yılı için ortalama olarak 180 gün malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi ödemiş olması, şarttır (506/54)

11. Yaşlılık aylığından yararlanma esas ve şartları: Yaşlılık aylığından yararlanma esas ve şartları aşağıda gösterilmiştir:

A) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra ilk defa sigortalı olarak çalışmaya başlayanların yaşlılık aylığından yararlanabilmesi için ;

- a) Kadın ise 58, erkek ise 60 yaşını doldurmuş olması ve en az 7000 gün veya,
- b) Kadın ise 58, erkek ise 60 yaşını doldurmuş olması, 25 yıldan beri sigortalı bulunması ve en az 4 500 gün, malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi ödemiş olmaları şarttır.

B) a) 50 yaşını doldurmamış olmakla beraber en az 20 yıldan beri sigortalı olarak Sosyal Güvenlik ve Çalışma Bakanlıklarınca tespit edilen maden işyerlerinin yeraltı işyerlerinde sürekli çalışan ve bu işlerde en az 5000 gün malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi ödeyen sigortalılara yazılı talepleri üzerine yaşlılık aylığı bağlanır

b) 50 yaşını doldurmamış olmakla beraber en az 25 yıldan beri sigortalı olarak (B/a) fıkrasında sözü edilen işyerlerinin yeraltı münevelli işlerinde çalışan ve bu işlerde en az 4000 gün malullük, yaş -

luluk ve ölüm sigortaları primi ödeyen sigortalılar da 8100 gün prim ödemiş sigortalılar gibi yaşlılık aylığından yararlanırlar

C) a) Sigortalı olarak ilk defa çalışmaya başladığı tarihten önce bu Kanunun 53 üncü maddesine göre malûl sayılmayı gerektirecek derecede hastalık veya arızası bulunan ve bu nedenle malûllük aylığından yararlanamayan sigortalılar, yaşları ne olursa olsun en az 15 yıldan beri sigortalı bulunmak ve en az 3600 gün malûllük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi ödemiş olmak şartıyla yaşlılık aylığından yararlanırlar.

b) Sakatlığı nedeniyle vergi indiriminden yararlanmaya hak kazanmış durumda olan sigortalılardan; ilgili mevzuatı uyarınca, I. derece sakatlığı olanlar yaşları ne olursa olsun en az onbeş yıldan beri sigortalı bulunmak ve en az 3600 gün malûllük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi ödemiş olmak, II. derece sakatlığı olanlar yaşları ne olursa olsun en az onsekiz yıldan beri sigortalı olmak ve en az 4000 gün malûllük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi ödemiş olmak, III. derece sakatlığı olanlar yaşları ne olursa olsun en az yirmi yıldan beri sigortalı olmak ve en az 4400 gün malûllük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi ödemiş olmaları şartıyla yaşlılık aylığından yararlanırlar. Sakatlığı nedeniyle vergi indiriminden yararlanması dolayısıyla yaşlılık aylığına hak kazanarak yaşlılık aylığı alanlar Kurumca kontrol muayenesine tabi tutulabilir.

D) a) 50 yaşını dolduran ve erken yaşlanmış olduğu tesbit edilen,

b) 50 yaşını dolduran ve malullük, yaşlılık ve ölüm sigortalarına tabi çalışmalarının en az 1800 gününü Sosyal Güvenlik ve Çalışma Bakanlıklarınca tesbit edilen maden işyerlerinin yeraltı işlerinde geçirmiş bulunan.

Sigortalılar da (A) bendinin (a) veya (b) fıkralarında belirtilen diğer şartlarla yaşlılık aylığından yararlanırlar

E) Sosyal Güvenlik ve Çalışma Bakanlıklarınca tesbit edilen maden işyerlerinin yeraltı veya yeraltı münavebeli işlerinde en az 1800 gün çalışmış bulunan sigortalıların bu işlerdeki prim ödeme gün sayıları toplamına dörtte biri eklenir ve toplamı, bunların malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi ödeme gün sayısı olarak kabul edilir

1.4.1954 tarihinden beri yeraltı veya yeraltı münavebeli işlerde çalışmış olan sigortalılar hakkında da yukarıdaki fıkra hükmü uygulanır.

F) Bu Kanuna göre sigortalı olarak tescil edilmiş bulunanların, er olarak silâh altında veya yedek subay okulunda geçen sürelerinin tamamını veya bir kısmını, kendilerinin veya hak sahiplerinin yazılı talepte bulunmaları halinde ve bu Kanunun 78 inci maddesi ile belirlenen prime esas kazancın alt sınırının talep tarihindeki tutarı üzerinden hesaplanacak malûllük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primlerini tebliğ tarihinden itibaren altı ay içinde ödemeleri şartı ile borçlandırılır altı ay içinde primi ödenmeyen borçlanma süreleri hizmetten sayılmaz.

Ancak Kanunla kurulmuş bulunan diğer sosyal güvenlik kuruluşları mevzuatına göre sigortalı veya iştirakçi olanlar hakkında yukarıdaki fıkra hükmü uygulanmaz.

Sigortalıların grev ve lokavtta geçen süreleri, grev ve lokavtın sona ermesinden itibaren altı ay içinde kendilerinin veya hak sahiplerinin yazılı talepte bulunmaları halinde ve bu Kanunun 78 inci maddesi ile belirlenen prime esas kazancın alt ve üst sınırları arasında olmak suretiyle, talep tarihindeki tutarı üzerinden hesaplanacak malûllük,

yaşlılık ve ölüm sigortaları primi, tebliğ tarihinden itibaren altı ay içinde ödemeleri şartıyla borçlandırılır

Borçlandırılan sürenin karşılığı olan gün sayısı sigortalının prim ödeme gün sayısına katılır Bu Kanuna göre tespit edilen sigortalılığın başlangıç tarihinden önceki süreler için borçlandırılma halinde, sigortalılığın başlangıç tarihi, borçlandırılan gün sayısı kadar geriye götürülür.

Aylık bağlanmasına askerlik, grev ve lokavt borçlanması ile hak kazanılması durumunda kendilerine, borcun ödendiği tarihi takip eden aybaşından itibaren aylık bağlanır(*****)

G) Bu maddenin uygulanmasında; 18 yaşından önce Malullük, Yaşlılık ve Ölüm Sigortalarına tabi olanların sigortalılık süresi, 18 yaşını doldurdukları tarihte başlamış kabul edilir. Ancak, bu tarihten önceki süreler için Malullük, Yaşlılık ve Ölüm Sigortaları primleri, prim ödeme gün sayılarının hesabına dahil edilir

H) Bu maddede belirtilen yaşlılık aylıklarından yararlanabilmek için, sigortalının çalıştığı işten ayrılması ve yazılı istekte bulunması şarttır.(506/60)

12. Ölüm sigortasından aylık bağlama şartları:

a) Malullük veya yaşlılık aylığı almakta iken, yahut malullük veya yaşlılık aylığı bağlanmasına hak kazanmış olup henüz işlemi tamamlanmamış durumda veya,

b) Bağlanmış bulunan malullük veya yaşlılık aylığı, sigortalı olarak çalışmaya başlamaları sebebiyle kesilmiş durumda yahut,

c) Toplam olarak 1800 gün veya en az 5 yıldan beri sigortalı bulu-

nup, sigortalılık süresinin her yılı için ortalama olarak 180 gün Malullük, Yaşlılık ve Ölüm Sigortaları primi ödemiş durumda,

Ölen sigortalının hak sahibi kimselerine aylık bağlanır(506/66)

13. İsteğe bağlı sigorta şartları: Malullük, yaşlılık ve ölüm sigortalarına isteğe bağlı olarak devam edilebilmesi için:

A) a) En az 1080 gün malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi ödemiş olmak,

b) Herhangi bir sosyal güvenlik kuruluşuna zorunlu ya da isteğe bağlı sigortalı olmamak ve buralardan kendi sigortalılığında dola yı aylık bağlanmamış olmak ,

c) İsteğe bağlı olarak her ay kesintisiz otuz gün üzerinden malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi ödemek,

d) Örneği Kurumca hazırlanacak isteğe bağlı sigorta talep dilekçesiyle Kuruma müracaatta bulunmak, şarttır.(506/85)

14. Sigortalıların kendilerini bildirmesi: 506 sayılı Kanunun 2 nci maddesine göre sigortalı sayılanlar, çalışmaya başladıklarını işe başladıkları tarihten itibaren 30 gün içinde Kuruma bildirirler. (506/Ek Madde 40)

15. İşyeri kayıtlarının saklanma süresi: İşverenler, aracılar ve sigortalıyı devir alan işverenler işyeri ile ilgili tüm defter ve belgeleri, gerektiğinde istenilmesi halinde, Kurum denetim elemanı ile bilanço esasında dışında defter tutan veya defter tutmak zorunda olmayan işyerleri için de sigorta yoklama memuruna göstermek üzere, ilgili buldukları yılı takip eden takvim yılından başlayarak 5 yıl süreyle saklamak zorundadırlar.(SSİY/30)

16. SSK idari para cezalarının ödenmesi ve itiraz yolları: İdari para cezaları Kurumca hesaplanarak ilgililere tebliğ edilir. Söz konusu cezalar tebliğ tarihinden itibaren (15) gün içinde Kuruma ödenir veya aynı süre içinde Kurumun ilgili Ünitesine itiraz edilebilir.

İdari para cezasına karşı yapılan itirazı Kurumca reddedilenler kararın kendilerine tebliğ tarihinden itibaren (60) gün içinde İdare Mahkemesine başvurabilirler. Mahkemeye itiraz, takip ve tahsilatı durdurmaz. Ancak, yanlış veya yersiz alındığına karar verilen idari para cezaları, talep edilmesi halinde, Kuruma başka borcun olmaması kaydıyla kanuni faizi ile birlikte ilgililere iade olunur.(SSİY/35,36)

17. Yabancı ülkelere sefer yapan ulaştırma araçlarında belgelerin verilme süreleri: Yabancı ülkelere sefer yapan ulaştırma araçlarına sefer esnasında alınarak çalıştırılana ait Sigortalı İşe Giriş Bildirgesi sigortalının işe giriş tarihinden itibaren bir ay içinde Kuruma verilir.(SSİY/66)

Yabancı ülkelere sefer yapan ulaştırma araçlarında, Aylık Prim ve Hizmet Belgesinin Kuruma verilme süresi içinde Türkiye'ye dönmemişse, bu araçlarda çalıştırılan sigortalıya ait Aylık Prim ve Hizmet Belgesi, araçların Türkiye'ye dönüşünü takip eden ay sonuna kadar Kuruma verilir.

Ancak, Aylık Prim ve Hizmet Belgesinin Kuruma verilmesi ve sigorta primlerinin ödenmesi, bu Yönetmeliğin 20 nci maddesinde belirtilen belgenin verilme süresinin sona erdiği tarihten itibaren bir ayı geçemez. (SSİY/67)

Ulaştırma araçlarının yabancı ülkelerde seferde bulunduğu sırada meydana gelen iş kazası, meslek hastalığı, hastalık ve analık olayla

rı için Kanunda belirtilen haber verme süreleri, aracın Türkiye'ye döndüğü tarihi takip eden ilk iş gününden itibaren işlemeye başlar .

Dönüş tarihinin tespitinde, deniz ulaştırma araçlarının ilk Türk limanına girdiği, hava ulaştırma araçlarının ilk Türk hava alanına indiği, kara ulaştırma araçlarının ise, sınır kapılarından Türkiye'ye girdiği tarih esas alınır (SSİY/69)

18. Bağ-Kur malûllük aylığından yararlanabilme şartları:

- a) Bu Kanununun 28 inci maddesine göre malûl sayılmak,
- b) En az beş tam yıl sigorta primi ödemiş olmak,
- c) Yazılı istekte bulunmak ve istek tarihi itibarıyla prim ve her türlü borçlarını ödemiş olmak, şarttır(1479/29)

19. Bağ-Kur idari para cezaları usul ve esasları: Bu Kanununun 26 ncı maddesinde belirtilen tescil ve sigortalılığın sona ermesi ile ilgili yükümlülüğe uymayan sigortalılara Kurumca ellimilyon milyon lira idarî para cezası verilir. Bu miktar, her yıl Maliye Bakanlığınca 4.1.1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun mükerrer 298 inci maddesi gereğince belirlenen yeniden değerlendirme oranında artırılır

Hakkında para cezası uygulanan sigortalılar gerekçesini belirtmek suretiyle para cezasına karşı tebliğ tarihinden itibaren onbeş gün içinde Kuruma itiraz edebilirler. İtiraz takibi durdurur. Kurum en geç otuz gün içinde itirazı inceler ve karara bağlar. Kurum tarafından itirazın reddedilmesi halinde, sigortalılar red kararının kendilerine tebliğ tarihinden itibaren altmış gün içinde yetkili idare mahkemesine başvurabilirler. Mahkemeye başvurulması cezanın takip ve tahsilini durdurmaz. İdarî para cezalarının tahakkuk ve tahsilatında beş yıllık zamanaşımı uygulanır

Sağlık karneleri ve/veya kartını bir başkasına kullandıranlardan ve ya başkası adına kullananlardan ve buna yardımcı olduğu belgelenenlerden, Kurumca yapılan sağlık gideri kanunî faiziyle iki katı olarak müştereken ve müteselsilen tahsil edilir ve ilgililer hakkında Türk Ceza Kanunu hükümleri uygulanır.

Kendilerine yapılan tebligat tarihinden itibaren onbeş gün içinde idarî para cezasını veya borçlarını itiraz etmeden ödeyenlerin bu borçları üçte bir oranında terkin edilir(1479/80)

20. Bağ-Kur'da mali milat: Bu Kanuna göre sigortalılık niteliği taşıdıkları halde 4.10.2000 tarihine kadar kayıt ve tescilini yaptırmamış olan sigortalıların sigortalılık hak ve mükellefiyetleri 4.10.2000 tarihinden itibaren başlar. Ancak, bu Kanuna göre zorunlu sigortalı olarak tescil edilmiş olanların sigortalılıkları, bu Kanunun yürürlük tarihinden itibaren altı ay içinde Kuruma yazılı olarak başvurmaları ve 20.4.1982-4.10.2000 tarihleri arasındaki vergi kayıtlarını belgelemek ve belgelenen bu sürelerle ilişkin olarak 49 uncu ve ek 15 inci maddelere göre hesaplanacak prim borçlarının tamamını, tebliğ tarihinden itibaren bir yıl içinde, ödeme tarihinde buldukları gelir basamağının yürürlükte olan prim tutarı üzerinden ödemek kaydıyla bu süreler sigortalılık süresi olarak değerlendirilir(1479/Geçici Madde 18)

21. İşe alınan, ayrılan ve çalışması sona eren işçilerin bildirilmesi: İşveren, işe aldığı veya herhangi bir nedenle hizmet akti sona eren işçileri, izleyen ayın 15 ine kadar aylık bildirimlerle işyerinin bağlı bulunduğu bölge müdürlüğüne ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına bildirmek zorundadır(2821/62)

22. 506/3 madde hükmüne göre sigortalı sayılmayanlar:

I) Aşağıda yazılı kimseler bu kanunun uygulanmasında sigortalı sayılmazlar :

- A) a)** Kamu söktörüne ait tarım ve orman işlerinde ücretle,
 - b)** Özel sektöre ait tarım ve orman işlerinde ücretle ve sürekli olarak,
 - c)** Tarım sanatlarına ait işlerde,
 - d)** Tarım işyerlerinde yapılan ve tarım işlerinden sayılmayan işlerde,
 - e)** Tarım işyeri sayılmayan işyerlerinin park, bahçe, fidanlık ve benzeri işlerinde,
- Çalışanlar hariç olmak üzere tarım işlerinde çalışanlar,
- B)** İşverenin ücretsiz çalışan eşi,
 - C)** Aynı konutta birlikte yaşayan ve üçüncü dereceye kadar (üçüncü derece dahil) olan hısımlar arasında ve aralarında dışarıdan başka kimse katılmayarak bu konut içinde yapılan işlerde çalışanlar,
 - D)** Ev hizmetlerinde çalışanlar (ücretle ve sürekli olarak çalışanlar hariç)
 - E)** Askerlik hizmetlerini yapmakta olan yükümlüler (27.2.1962 tarihli 33 sayılı Kanun hükümlerine göre çalışanlar hariç),
 - F)** Kanunla kurulu emekli sandıklarına aidat ödemekte olanlar;
 - G)** Yabancı bir memlekette kurulu herhangi bir müessese tarafından

ve o müessese nam ve hesabına Türkiye'ye bir iş için gönderilen ve yabancı memlekette sigortalı olduğunu bildiren yabancı kimseler

H) Resmî meslek ve sanat okullariyle yetkili resmî makamların müsaadesiyle kurulan meslek veya sanat okullarında tatbiki mahiyette yapım ve üretim işlerinde çalışan öğrenciler,

D) (4958 sayılı Kanununun 57. maddesiyle kaldırılmıştır. Yür. 6.8.2003)

J) Sağlık müesseselerinde işe alıştırılmakta olan hasta veya malûller,

K) Herhangi bir işverene hizmet akdiyle bağlı olmaksızın kendi nam ve hesabına çalışanlar,

L) (4958 sayılı Kanununun 57. maddesiyle kaldırılmıştır. Yür. 6.8.2003)

II) Aşağıda Belirtilenler Hakkında Bazı Sigorta Kolları Uygulanmaz:

A) (4958 sayılı Kanununun 57. maddesiyle kaldırılmıştır. Yür. 6.8.2003)

B) Özel kanunda tarifi ve nitelikleri belirtilen çıraklar hakkında, çıraklık devresi sayılan süre içinde analık malûllük, yaşlılık ve ölüm sigortaları ile bu kanunun 35 inci maddesi hükümleri uygulanmaz.

C) Kanunla kurulu sosyal güvenlik kurumlarından malûllük veya emekli aylığı almakta iken bu Kanuna tabi sigortalı bir işte çalışanların 78 inci maddeye göre tespit edilen prime esas kazançları üzerinden 63 üncü madde hükmüne göre Sosyal Güvenlik Destek Primi kesilir.

Sosyal Güvenlik Destek Primi ödenmiş süreler, bu Kanuna göre sigortalılık süresinden sayılmaz ve 24.5.1983 tarih ve 2829 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumlarına tabi Olarak Geçen Hizmetlerin Birleştirilmesi Hakkında Kanun hükümleri uygulanmaz, 64 üncü madde hükmüne göre toptan ödeme yapılmaz. Ancak iş kazası veya meslek hastalığı halinde 12 inci madde hükümleri uygulanır

Bunlardan kendi kanunlarına göre görev malüllüğü aylığı bağlanmış olanlar Kurumdan yazılı talepte bulunurlarsa, bunlar hakkında talep tarihini takip eden aybaşından itibaren, malüllük, yaşlılık ve ölüm sigortaları da uygulanır

23. Sigortalılığın zorunluluğu: Çalıştırılanlar işe alınmalarıyla, kendiliğinden «sigortalı» olurlar.

Sigortalılar ile bunların işverenleri hakkında sigorta hak ve yükümleri sigortalının işe alındığı tarihten başlar

Bu suretle sigortalı olmak hak ve yükümünden kaçınılamaz ve vazgeçilemez.

Sözleşmelere, sosyal sigorta yardım ve yükümlerini azaltmak veya başkasına devretmek yolunda hükümler konulamaz.(506/6)

24. İşyerinin SSK'ya bildirilmesi: İşveren, örneği Kurumca hazırlanacak iş yeri bildirgesini en geç sigortalı çalıştırmaya başladığı tarihte kuruma doğrudan vermek veya iadeli taahhütlü olarak göndermekle yükümlüdür.

İşverene, Kurumca, bildirgenin alındığını bildirir bir belge verilir veya taahhütlü olarak gönderilir.

Bildirgenin verilmemesi veya geç verilmesi bu kanunda belirtilen hak ve yükümleri kaldırmaz.

Sigortalı çalıştırılan bir işin veya işyerinin başka bir işverene devrolunması veya intikal etmesi halinde de, yeni işveren bildirge vermekle yükümlüdür. Bu işlerde çalışan sigortalıların sigorta hak ve yükümleri devam eder. İş yerinin miras yolu ile intikali halinde, yeni işveren iş yeri bildirdiğini ölüm tarihinden itibaren en geç üç ay içinde doğrudan Kuruma vermek veya iadeli taahhütlü olarak göndermekle yükümlüdür.

Valilikler, belediyeler ve ruhsat vermeye yetkili diğer merciler, yapı ruhsatı verdikleri inşaatları ruhsat tarihinden itibaren bir ay içinde Kuruma bildirmekle yükümlüdürler.(506/8)

25. Sigortalıların SSK'ya bildirilmesi: İşveren, çalıştıracığı kimseleri, işe başlatmadan önce örneği Kurumca hazırlanacak işe giriş bildireleriyle Kurum'a doğrudan bildirmekle veya bu belgeleri iadeli-taahhütlü olarak göndermekle yükümlüdür. İnşaat işyerlerinde işe başlatılacak kimseler için işe başlatıldığı gün Kuruma veya iadeli-taahhütlü olarak postaya verilen işe giriş bildireleri ile Kuruma ilk defa işyeri bildirdiği işyerlerinde işe alınan işçiler için en geç bir ay içinde Kurum'a verilen veya iadeli taahhütlü olarak gönderilen işe giriş bildireleri de süresi içinde verilmiş sayılır.

Dışişleri Bakanlığının sigortalı olarak yurt dışı göreve atanan personeli için işe giriş bildireleri ise, kuruma en geç üç ay içinde gönderilir.(506/9)

26. İş kazası ve meslek hastalığı tanımları:

A) İş kazası, aşağıdaki hal ve durumlardan birinde meydana gelen ve sigortalıyı hemen veya sonradan bedence veya ruhça arızaya uğratan olaydır.

a) Sigortalının işyerinde bulunduğu sırada,

- b) İşveren tarafından yürütülmekte olan iş dolayısıyla,
- c) Sigortalının, işveren tarafından görev ile başka bir yere gönderilmesi yüzünden asıl işini yapmaksızın geçen zamanlarda,
- d) Emzikli kadın sigortalının çocuğuna süt vermek için ayrılan zamanlarda,
- e) Sigortalıların, işverence sağlanan bir taşıtla işin yapıldığı yere toplu olarak götürülüp getirilmeleri sırasında,
- B) Meslek hastalığı, sigortalının çalıştırıldığı işin niteliğine göre tekrarlanan bir sebeple veya işin yürütüm şartları yüzünden uğradığı geçici veya sürekli hastalık, sakatlık veya ruhi arıza halleridir.(506/11)**

27. İş kazaları ile meslek hastalıkları halinde sağlanan yardımlar:

- A) Sağlık yardımı yapılması,**
- B) Geçici iş göremezlik süresince günlük ödenek verilmesi,**
- C) Sürekli iş göremezlik hallerinde gelir verilmesi,**
- D) Protez araç ve gereçlerin sağlanması, takılması, onarılması ve yenilenmesi,**
- E) (A) ve (D) fıkralarında yazılı yardımlar için sigortalının başka yere gönderilmesi,**
- F) İş kazası veya meslek hastalığı dolayısıyla bedeni veya ruhi bir arızaya uğrayanlardan, yurt içinde tedavisi kabil olmayıp, ancak yabancı bir ülkede kısmen veya tamamen tedavisi mümkün görülen ve mesleğinde uğradığı iş göremezlik derecesinin azalabileceği Kurum**

sağlık tesisleri sağlık kurulu raporu ile tesbit edilen sigortalının ve bu raporda belirtilmişse, beraber gidecek kimselerin yabancı ülkelere gidip gelme yol paraları ile o yerdeki kalış ve tedavi masraflarının ödenmesi (Sağlık Kurulunca verilen rapora Kurum veya sigortalı itiraz ederse bu husus Sosyal Sigorta Yüksek Sağlık Kurulunca karara bağlanır.)

G) Cenaze masrafı karşılığı verilmesi.

H) Sigortalının ölümünde hak sahiplerine gelir bağlanması.(506/12)

28. Hastalık halinde sağlanan yardımlar: Sigortalıya iş kazasıyla meslek hastalıkları sigortası kapsamı dışında kalan hastalıklar da aşağıda yazılı yardımlar sağlanır :

A) Sağlık yardımı yapılması,

B) Protez araç ve gereçlerinin standartlara uygun olarak sağlanması, takılması, onarılması ve yenilenmesi, (Ağız protezlerine ilişkin yardımlar, Kurumca hazırlanacak yönetmelik esasları dahilinde sağlanır.)

Protez, araç ve gereç bedellerinin %20'sini sigortalı öder. Ancak, ilgiliden alınacak katkı miktarı, ödeme tarihindeki 25/8/1971 tarihli ve 1475 sayılı İş Kanununun 33'üncü maddesine göre sanayi kesiminde çalışan onaltı yaşından büyük işçiler için uygulanan aylık asgari ücretin birbuçuk katından fazla olamaz.

C) Geçici iş göremezlik süresince günlük ödenek verilmesi,

D) Gerekli hallerde muayene ve tedavi için yurt içinde başkaca bir yere gönderilmesi,

E) Hastalığın anlaşıldığı tarihten önceki bir yıl içinde en az 300 gün

hastalık sigortası primi ödenmiş olması şartıyla, yurt içinde tedavisi mümkün olmayıp ancak yabancı bir ülkede kısmen veya tamamen tedavisi mümkün görülen ve malullük halinin önlenebileceği veya önemli oranda azaltılabileceği Kurum sağlık tesisleri sağlık kurulu raporu ile tespit edilen sigortalının ve bu raporda belirtilmiş ise beraber gideceği kimsenin yurt dışına gönderilmeleri, yabancı ülkelere gidip gelme yol paraları ile bu ülkede kalış ve tedavi masraflarının ödenmesi, (Kurum sağlık tesisleri sağlık kurulunca verilen rapora karşı, kurum veya ilgili sigortalıca yapılacak itiraz, Sosyal Sigorta Yüksek Sağlık Kurulunca karara bağlanır Sosyal Sigorta Yüksek Sağlık Kurulu'nca verilen karar kesindir.)

Yabancı ülkeye gönderilenlerin tedavi süresi iki yılı geçemez. Bu süre içerisinde acil haller hariç olmak üzere, raporda belirtilen hastalığın dışındaki hastalıklar için tedavi ücreti ödenmez. Bu tedavi için süre uzatılamaz. Tedavi süresi altı ayı geçtiği takdirde ilgili yabancı sağlık kurumundan alınan ve tedavinin devamı zaruretinin gösteren rapor, dış temsilciliklerce Kuruma gönderilir. Bu işlem her altı ayda bir tekrarlanır ve Kurumca sigortalılar için tespit edilen esaslara göre gidip-gelme yol paraları ile tedavi ve zarurî masrafları Kurumca ödenir.

Sigortalıların, bu maddenin (A), (B) ve (D) bentlerinde yazılı yardımlardan yararlanabilmeleri için, hastalığın anlaşıldığı tarihten önceki bir yıl içinde en az doksan gün hastalık sigortası primi ödemiş olmaları şarttır.(506/32)

**29. Hastalık halinde sigortalıya yapılacak sağlık yardımları:
Sigortalının:**

A) Hekime muayene ettirilmesi, hekimin göstereceği lüzum üzerine teşhis için gereken klinik ve laboratuvar muayenelerinin yaptırılması ve tedavisinin sağlanması,

B) Teşhis ve tedavi için gerekirse sağlık müesseselerine yatırılması,

C) Tedavisi süresince gerekli ilaç ve iyileştirme vasıtalarının sağlanması, (Ancak, ayakta yapılan tedavilerde verilen ilaç bedellerinin % 20'sini sigortalı öder.)

Hallerini kapsar.

Çocuk düşürme, bu kanunun uygulanmasında, hastalık hali sayılır

Bu madde gereğince yapılacak sağlık yardımları, sigortalının sağlığını koruma, çalışma gücünü yeniden kazandırma ve kendi ihtiyaçlarını görme kabiliyetini artırma amacını güder.(506/33)

30. Sigortalı kadının veya sigortalı erkeğin sigortalı olmayan karısının analığı halinde yapılacak sağlık yardımları

A) Gebelik muayenesinin yaptırılması ve gerekli sağlık yardımlarının sağlanması,

B) Doğumda gerekli sağlık yardımlarının sağlanması,

C) Emzirme yardım parası verilmesi

D) Sigortalı kadının doğumdan önce ve sonra işinden kaldığı günler için ödenek verilmesi,

E) Analık hali sebebiyle gerekirse yurt içinde başka bir yere gönderilmesi.

Kurumdan kendi çalışmalarından dolayı gelir veya aylık almakta olan kadın veya erkeğin sigortalı olmayan eşi, analık halinde yukarıdaki (A), (B), (C) ve (E) bentlerinde sayılan yardımlardan yararlanırlar. (506/43)

31. SSK Malullük şartları:

A) 1-a) Kurum hastanelerince düzenlenecek usulüne uygun sağlık kurulu raporları ve dayanağı tıbbi belgelerin incelenmesi sonucu çalışma gücünün en az 2/3'ünü yitirdiği,

b) 34 üncü madde gereğince yapılan tedavi sonunda Kurum sağlık tesisleri sağlık kurullarınca düzenlenecek usulüne uygun rapor ve dayanağı tıbbi belgelerin incelenmesi sonucu çalışma gücünün en az 2/3'ünü yitirdiği,

c) İş kazası ve meslek hastalığı sonucu meslekte kazanma gücünün en az % 60'ını yitirdiği,

Kurumca tespit edilen sigortalı malûllük sigortası bakımından malûl sayılır (506/53)

2- Meslek hastalığı sonucu, meslekte kazanma gücü azalma oranının tespiti Kurumun meslek hastalıkları hastanelerince yapılır

32. Kısa vadeli sigorta kollarında dikkate alınmayan süreler:

A) Herhangi bir sebeple silah altına alınan sigortalının askerlikte geçen hizmet süresi.

B) Hükümlülükle sonuçlanmayan tutuklulukta geçen süre.

C) İş kazalarıyla meslek hastalıkları, hastalık veya analık sigortalılarından geçici iş göremezlik ödeneği alan sigortalının iş göremediği süre,

D) Sigortalının greve iştirak etmesi veya işverenin lokavt yapması hallerinde geçen süre,

Bu Kanunun 32, 35, 37, 48, 49 ve 51 inci maddelerinde belirtilen

çalışma sürelerine girmediği gibi, iş göremezliğin başladığı veya hastalığın anlaşıldığı yahut doğumun olduğu tarihten önceki bir yılın ve onbeş ayın hesabında da nazara alınmaz.(506/104)

33. SSK sigortalının geçindirmekle yükümlü olduğu kimseler:

a) Diğer sosyal güvenlik kuruluşlarına tabi olarak çalışmayan ya da gelir veya aylık almayan eşi,

b) 18 yaşını veya ortaöğrenim yapıyorsa 20 yaşını, yükseköğrenim yapıyorsa 25 yaşını doldurmamış veya 18 yaşını doldurmuş olup da çalışamayacak durumda malül erkek çocukları ile yaşları ne olursa olsun evli bulunmayan ve sosyal güvenlik kuruluşlarına tabi olarak çalışmayan veya bunlardan aylık yahut gelir almayan kız çocukları.

c) Geçiminin sigortalı tarafından sağlandığı belgelenen ana ve baba sıdır

Geçici iş göremezlik ödeneği verilmesine hak kazanılan tarihten önce, sigortalı tarafından evlat edinilmiş, tanınmış veya nesebi düzeltilmiş, yahut babalığı hükme bağlanmış çocuklar da (b) fıkrası kapsamına girerler.(506/106)

34. İşyerinin Bölge Müdürlüğüne bildirilmesi: Bu Kanunun kapsamına giren nitelikte bir işyerini kuran, her ne suretle olursa olsun devralan, çalışma konusunu kısmen veya tamamen değiştiren veya herhangi bir sebeple faaliyetine son veren ve işyerini kapatan işveren, işyerinin unvan ve adresini, çalıştırılan işçi sayısını, çalışma konusunu, işin başlama veya bitme gününü, kendi adını ve soyadını yahut unvanını, adresini, varsa işveren vekili veya vekillerinin adı, soyadı ve adreslerini bir ay içinde bölge müdürlüğüne bildirmek zorundadır.

Alt işveren, bu sıfatla mal veya hizmet üretimi için meydana getirdiği kendi işyeri için birinci fıkra hükmüne göre bildirim yapmakla yükümlüdür.

Ancak, şirketlerin tescil kayıtları ise ticaret sicili memurluklarının gönderdiği belgeler üzerinden yapılır ve bu belgeler ilgili ticaret sicili memurluğunca bir ay içinde Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ilgili bölge müdürlüklerine gönderilir(4857/3)

35. İş Kanunu hükümlerinin uygulanmadığı işler: Aşağıda belirtilen işlerde ve iş ilişkilerinde bu Kanun hükümleri uygulanmaz;

- a) Deniz ve hava taşıma işlerinde,
- b) 50'den az işçi çalıştırılan (50 dahil) tarım ve orman işlerinin yapıldığı işyerlerinde veya işletmelerinde,
- c) Aile ekonomisi sınırları içinde kalan tarımla ilgili her çeşit yapı işleri,
- d) Bir ailenin üyeleri ve 3 üncü dereceye kadar (3 üncü derece dahil) hısımları arasında dışardan başka biri katılmayarak evlerde ve el sanatlarının yapıldığı işlerde,
- e) Ev hizmetlerinde,
- f) İş sağlığı ve güvenliği hükümleri saklı kalmak üzere çıraklar hakkında,
- g) Sporcular hakkında,
- h) Rehabilitasyon edilenler hakkında,
- ı) 507 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar Kanununun 2 nci maddesinin tarifine uygun üç kişinin çalıştığı işyerlerinde)

Şu kadar ki;

- a) Kıyılarda veya liman ve iskelelerde gemilerden karaya ve karadan gemilere yapılan yükleme ve boşaltma işleri,
- b) Havacılığın bütün yer tesislerinde yürütülen işler,
- c) Tarım sanatları ile tarım aletleri, makine ve parçalarının yapıldığı atölye ve fabrikalarda görülen işler,
- d) Tarım işletmelerinde yapılan yapı işleri,
- e) Halkın faydalanmasına açık veya işyerinin eklentisi durumunda olan park ve bahçe işleri,
- f) Deniz İş Kanunu kapsamına girmeyen ve tarım işlerinden sayılmayan, denizlerde çalışan su ürünleri üreticileri ile ilgili işler,

Bu Kanun hükümlerine tabidir. (4857/4)

36. Deneme süresi: Taraflarca iş sözleşmesine bir deneme kaydı konulduğunda, bunun süresi en çok iki ay olabilir. Ancak deneme süresi toplu iş sözleşmeleriyle dört aya kadar uzatılabilir.

Deneme süresi içinde taraflar iş sözleşmesini bildirim süresine gerek olmaksızın ve tazminatsız feshedebilir İşçinin çalıştığı günler için ücret ve diğer hakları saklıdır (4857/15)

37. Fesih için geçerli sebep oluşturmayan durumlar: Otuz veya daha fazla işçi çalıştıran işyerlerinde en az altı aylık kıdemi olan işçinin belirsiz süreli iş sözleşmesini fesheden işveren, işçinin yeterliliğinden veya davranışlarından ya da işletmenin, işyerinin veya işin gereklerinden kaynaklanan geçerli bir sebebe dayanmak zorundadır.

Altı aylık kıdem hesabında bu Kanunun 66 ncı maddesindeki süreler dikkate alınır

Özellikle aşağıdaki hususlar fesih için geçerli bir sebep oluşturmaz:

a) Sendika üyeliği veya çalışma saatleri dışında veya işverenin rızası ile çalışma saatleri içinde sendikal faaliyetlere katılmak)

b) İşyeri sendika temsilciliği yapmak)

c) Mevzuattan veya sözleşmeden doğan haklarını takip için işveren aleyhine idari veya adli makamlara başvurmak veya bu hususta başlatılmış sürece katılmak)

d) Irk, renk, cinsiyet, medeni hal, aile yükümlülükleri, hamilelik, doğum, din, siyasi görüş ve benzeri nedenler.

e) 74 üncü maddede öngörülen ve kadın işçilerin çalıştırılmasının yasak olduğu sürelerde işe gelmemek)

b) Hastalık veya kaza nedeniyle 25 inci maddenin (I) numaralı bendinin (b) alt bendinde öngörülen bekleme süresinde işe geçici devamsızlık)

İşçinin altı aylık kıdemi, aynı işverenin bir veya değişik işyerlerinde geçen süreler birleştirilerek hesap edilir. İşverenin aynı işkolunda birden fazla işyerinin bulunması halinde, işyerinde çalışan işçi sayısı, bu işyerlerinde çalışan toplam işçi sayısına göre belirlenir

İşletmenin bütününe sevk ve idare eden işveren vekili ve yardımcıları ile işyerinin bütününe sevk ve idare eden ve işçiyi işe alma ve işten çıkarma yetkisi bulunan işveren vekilleri hakkında bu madde, 19 ve 21 inci maddeler ile 25 inci maddenin son fıkrası uygulanmaz. (4857/18)

38. İşçilerin iş sözleşmesini sürenin bitiminden önce veya bildirim süresini beklemezsizin feshedebilme durumları: Süresi belirli olsun veya olmasın işçi, aşağıda yazılı hallerde iş sözleşmesini sürenin bitiminden önce veya bildirim süresini beklemezsizin feshedebilir:

I. Sağlık sebepleri:

- a) İş sözleşmesinin konusu olan işin yapılması işin niteliğinden doğan bir sebeple işçinin sağlığı veya yaşayışı için tehlikeli olursa)
- b) İşçinin sürekli olarak yakından ve doğrudan buluşup görüştüğü işveren yahut başka bir işçi bulaşıcı veya işçinin işi ile bağdaşmayan bir hastalığa tutulursa)

II. Ahlak ve iyiniyet kurallarına uymayan haller ve benzerleri:

- a) İşveren iş sözleşmesi yapıldığı sırada bu sözleşmenin esaslı noktalarından biri hakkında yanlış vasıflar veya şartlar göstermek yahut gerçeğe uygun olmayan bilgiler vermek veya sözler söylemek suretiyle işçiyi yanıltırsa)
- b) İşveren işçinin veya ailesi üyelerinden birinin şeref ve namusuna dokunacak şekilde sözler söyler, davranışlarda bulunursa veya işçiye cinsel tacizde bulunursa)
- c) İşveren işçiye veya ailesi üyelerinden birine karşı sataşmada bulunur veya gözdağı verirse, yahut işçiyi veya ailesi üyelerinden birini kanuna karşı davranışa özendiren, kışkırtır, sürükler, yahut işçiye ve ailesi üyelerinden birine karşı hapsi gerektiren bir suç işlerse yahut işçi hakkında şeref ve haysiyet kırıcı asılsız ağır isnad veya ithamlarda bulunursa)
- d) İşçinin diğer bir işçi veya üçüncü kişiler tarafından işyerinde

cinsel tacize uğraması ve bu durumu işverene bildirmesine rağmen gerekli önlemler alınmazsa)

e) İşveren tarafından işçinin ücreti kanun hükümleri veya sözleşme şartlarına uygun olarak hesap edilmez veya ödenmezse,

f) Ücretin parça başına veya iş tutarı üzerinden ödenmesi kararlaştırılıp da işveren tarafından işçiye yapabileceği sayı ve tutardan az iş verildiği hallerde, aradaki ücret farkı zaman esasına göre ödenerek işçinin eksik aldığı ücret karşılanmazsa, yahut çalışma şartları uygulanmazsa)

III. Zorlayıcı sebepler:

İşçinin çalıştığı işyerinde bir haftadan fazla süre ile işin durmasını gerektirecek zorlayıcı sebepler ortaya çıkarsa) (4857/24)

39. İşverenlerin iş sözleşmesini sürenin bitiminden önce veya bildirim süresini beklemezsizin feshedebilme durumları: Süresi belirli olsun veya olmasın işveren, aşağıda yazılı hallerde iş sözleşmesini sürenin bitiminden önce veya bildirim süresini beklemezsizin feshedebilir:

I- Sağlık sebepleri:

a) İşçinin kendi kastından veya derli toplu olmayan yaşayışından yahut işçiye düşkünlüğünden doğacak bir hastalığa veya sakatlığa uğraması halinde, bu sebeple doğacak devamsızlığın ardı ardına üç iş günü veya bir ayda beş iş gününden fazla sürmesi.

b) İşçinin tutulduğu hastalığın tedavi edilemeyecek nitelikte olduğu ve işyerinde çalışmasında sakınca bulunduğuunun Sağlık Kurulunca saptanması durumunda)

(a) alt bendinde sayılan sebepler dışında işçinin hastalık, kaza, doğum ve gebelik gibi hallerde işveren için iş sözleşmesini bildirim-siz fesih hakkı; belirtilen hallerin işçinin işyerindeki çalışma süresine göre 17 nci maddedeki bildirim sürelerini altı hafta aşmasından sonra doğar. Doğum ve gebelik hallerinde bu süre 74 üncü madde-deki sürenin bitiminde başlar. Ancak işçinin iş sözleşmesinin askı-da kalması nedeniyle işine gidemediği süreler için ücret işlemez.

II- Ahlak ve iyi niyet kurallarına uymayan haller ve benzerleri:

a) İş sözleşmesi yapıldığı sırada bu sözleşmenin esaslı noktaların dan biri için gerekli vasıflar veya şartlar kendisinde bulunmadığı halde bunların kendisinde bulunduğunu ileri sürerek, yahut gerçeğe uygun olmayan bilgiler veya sözler söyleyerek işçinin işvereni ya-nıltması)

b) İşçinin, işveren yahut bunların aile üyelerinden birinin şeref ve namusuna dokunacak sözler sarfetmesi veya davranışlarda bulun-ması, yahut işveren hakkında şeref ve haysiyet kırıcı asılsız ihbar ve isnadlarda bulunması)

c) İşçinin işverenin başka bir işçisine cinsel tacizde bulunması)

d) İşçinin işverene yahut onun ailesi üyelerinden birine yahut işve-renin başka işçisine sataşması veya 84 üncü maddeye aykırı hareket etmesi.

e) İşçinin, işverenin güvenini kötüye kullanmak, hırsızlık yapmak, işverenin meslek sırlarını ortaya atmak gibi doğruluk ve bağlılığa uymayan davranışlarda bulunması)

f) İşçinin, işyerinde, yedi günden fazla hapisle cezalandırılan ve ce-zası ertelenmeyen bir suç işlemesi.

g) İşçinin işverenden izin almaksızın veya haklı bir sebebe dayanmaksızın ardı ardına iki işgünü veya bir ay içinde iki defa herhangi bir tatil gününden sonraki iş günü, yahut bir ayda üç işgünü işine devam etmemesi.

h) İşçinin yapmakla ödevli bulunduğu görevleri kendisine hatırlatıldığı halde yapmamakta ısrar etmesi.

ı) İşçinin kendi isteği veya savsaması yüzünden işin güvenliğini tehlikeye düşürmesi, işyerinin malı olan veya malı olmayıp da eli altında bulunan makineleri, tesisatı veya başka eşya ve maddeleri otuz günlük ücretinin tutarıyla ödeyemeyecek derecede hasara ve kayba uğratması)

III- Zorlayıcı sebepler:

(İşçiyi işyerinde bir haftadan fazla süre ile çalışmaktan alıkoyan zorlayıcı bir sebebin ortaya çıkması)

IV- İşçinin gözaltına alınması veya tutuklanması halinde devamsızlığın 17 nci maddedeki bildirim sür esini aşması)

İşçi feshin yukarıdaki bentlerde öngörülen sebeplere uygun olmadığı iddiası ile 18, 20 ve 21 inci madde hükümleri çerçevesinde yargı yoluna başvurabilir. (4857/25)

40. İşten ayrılan işçiye, işveren tarafından belge verilmesi: İşten ayrılan işçiye, işveren tarafından işinin çeşidinin ne olduğunu ve süresini gösteren bir belge verilir.

Belgenin vaktinde verilmemesinden veya belgede doğru olmayan bilgiler bulunmasından zarar gören işçi veyahut işçiyi işine alan yeni işveren eski işverenden tazminat isteyebilir.

Bu belgeler her türlü resim ve harçtan muaftır. (4857/28)

41. Toplu işten çıkarma: İşveren; ekonomik, teknolojik, yapısal ve benzeri işletme, işyeri veya işin gerekleri sonucu toplu işçi çıkarmak istediğinde, bunu en az otuz gün önceden bir yazı ile, işyeri sendika temsilcilerine, ilgili bölge müdürlüğüne ve Türkiye İş Kurumuna bildirir.

İşyerinde çalışan işçi sayısı:

- a) 20 ile 100 işçi arasında ise, en az 10 işçinin,
- b) 101 ile 300 işçi arasında ise, en az yüzde on oranında işçinin,
- c) 301 ve daha fazla ise, en az 30 işçinin,

İşine 17 nci madde uyarınca ve bir aylık süre içinde aynı tarihte veya farklı tarihlerde son verilmesi toplu işçi çıkarma sayılır

Birinci fıkra uyarınca yapılacak bildirimde işçi çıkarmanın sebepleri, bundan etkilenecek işçi sayısı ve grupları ile işe son verme işlemlerinin hangi zaman diliminde gerçekleşeceğine ilişkin bilgilerin bulunması zorunludur.

Bildirimden sonra işyeri sendika temsilcileri ile işveren arasında yapılacak görüşmelerde, toplu işçi çıkarmanın önlenmesi ya da çıkarılacak işçi sayısının azaltılması yahut çıkarmanın işçiler açısından olumsuz etkilerinin en aza indirilmesi konuları ele alınır Görüşmelerin sonunda, toplantının yapıldığını gösteren bir belge düzenlenir

Fesih bildirimleri, işverenin toplu işçi çıkarma isteğini bölge müdürlüğüne bildirmesinden otuz gün sonra hüküm doğurur.

İşyerinin bütünüyle kapatılarak kesin ve devamlı suretle faaliyete son verilmesi halinde, işveren sadece durumu en az otuz gün önceden ilgili bölge müdürlüğüne ve Türkiye İş Kurumuna bildirmek ve

işyerinde ilan etmekle yükümlüdür. İşveren toplu işçi çıkarmanın kesinleşmesinden itibaren altı ay içinde aynı nitelikteki iş için yeniden işçi almak istediği takdirde nitelikleri uygun olanları tercihen işe çağırır.

Mevsim ve kampanya işlerinde çalışan işçilerin işten çıkarılmaları hakkında, işten çıkarma bu işlerin niteliğine bağlı olarak yapıyorsa, toplu işçi çıkarmaya ilişkin hükümler uygulanmaz.

İşveren toplu işçi çıkarılmasına ilişkin hükümleri 18, 19, 20 ve 21 inci madde hükümlerinin uygulanmasını engellemek amacıyla kullanamaz; aksi halde işçi bu maddelere göre dava açabilir. (4857/29)

42. Ücret pusulası düzenlenmesi: İşveren işyerinde veya bankaya yaptığı ödemelerde işçiye ücret hesabını gösterir imzalı veya işyerinin özel işaretini taşıyan bir pusula vermek zorundadır.

Bu pusulada ödemenin günü ve ilişkin olduğu dönem ile fazla çalışma, hafta tatili, bayram ve genel tatil ücretleri gibi asıl ücrete yapılan her çeşit eklemeler tutarının ve vergi, sigorta primi, avans mahsubu, nafaka ve icra gibi her çeşit kesintilerin ayrı ayrı gösterilmesi gerekir.

Bu işlemler damga vergisi ve her çeşit resim ve harçtan muaftır. (4857/37)

43. Çalışılmış sayılan durumlar:

a) Çalışmadığı halde kanunen çalışma süresinden sayılan zamanlar ile günlük ücret ödenen veya ödenmeyen kanundan veya sözleşmeden doğan tatil günleri,

b) Evlenmelerde üç güne kadar, ana veya babanın, eşin, kardeş ve-

ya çocukların ölümünde üç güne kadar verilmesi gereken izin süreleri,

c) Bir haftalık süre içinde kalmak üzere işveren tarafından verilen diğer izinlerle hekim raporuyla verilen hastalık ve dinlenme izinleri,

Çalışılmış günler gibi hesaba katılır

Zorlayıcı ve ekonomik bir sebep olmadan işyerindeki çalışmanın haftanın bir veya birkaç gününde işveren tarafından tatil edilmesi halinde haftanın çalışılmayan günleri ücretli hafta tatiline hak kazanmak için çalışılmış sayılır(4857/46)

44. Yıllık ücretli izin hakkının hesabında çalışılmış sayılan durumlar:

a) İşçinin uğradığı kaza veya tutulduğu hastalıktan ötürü işine gidemediği günler (Ancak, 25 inci maddenin (I) numaralı bendinin (b) alt bendinde öngörülen süreden fazlası sayılmaz.).

b) Kadın işçilerin 74 üncü madde gereğince doğumdan önce ve sonra çalıştırılmadıkları günler

c) İşçinin muvazzaf askerlik hizmeti dışında manevra veya herhangi bir kanundan dolayı ödevlendirilmesi sırasında işine gidemediği günler (Bu sürenin yılda 90 günden fazlası sayılmaz.).

d) Çalışmakta olduğu işyerinde zorlayıcı sebepler yüzünden işin aralıksız bir haftadan çok tatil edilmesi sonucu olarak işçinin çalışmadan geçirdiği zamanın onbeş günü (işçinin yeniden işe başlaması şartıyla).

e) 66 ncı maddede sözü geçen zamanlar.

- f) Hafta tatili, ulusal bayram, genel tatil günleri.
- g) 3153 sayılı Kanuna dayanılarak çıkarılan tüzüğe göre röntgen muayenehanelerinde çalışanlara pazardan başka verilmesi gereken yarım günlük izinler.
- h) İşçilerin arabuluculuk toplantılarına katılmaları, hakem kurullarında bulunmaları, bu kurullarda işçi temsilciliği görevlerini yapmaları, çalışma hayatı ile ilgili mevzuata göre kurulan meclis, kurul, komisyon ve toplantılara yahut işçilik konuları ile ilgili uluslararası kuruluşların konferans, kongre veya kurullarına işçi veya sendika temsilcisi olarak katılması sebebiyle işlerine devam edemedikleri günler.
- ı) İşçilerin evlenmelerinde üç güne kadar, ana veya babalarının, eşlerinin, kardeş veya çocuklarının ölümünde üç güne kadar verilecek izinler.
- j) İşveren tarafından verilen diğer izinler ile 65 inci maddedeki kısa çalışma süreleri.
- k) Bu Kanunun uygulanması sonucu olarak işçiye verilmiş bulunan yıllık ücretli izin süresi. (4857/55)

45. Günlük çalışma sürelerinden sayılan durumlar:

- a) Madenlerde, taşocaklarında yahut her ne şekilde olursa olsun yeraltında veya su altında çalışılacak işlerde işçilerin kuyulara, dehlizlere veya asıl çalışma yerlerine inmeleri veya girmeleri ve bu yerlerden çıkmaları için gereken süreler
- b) İşçilerin işveren tarafından işyerlerinden başka bir yerde çalıştırılmak üzere gönderilmeleri halinde yolda geçen süreler.

c) İşçinin işinde ve her an iş görmeye hazır bir halde bulunmakla beraber çalıştırılmaksızın ve çıkacak işi bekleyerek boş geçirdiği süreler.

d) İşçinin işveren tarafından başka bir yere gönderilmesi veya işverenin evinde veya bürosunda yahut işverenle ilgili herhangi bir yerde meşgul edilmesi suretiyle asıl işini yapmaksızın geçirdiği süreler.

e) Çocuk emziren kadın işçilerin çocuklarına süt vermeleri için belirtilecek süreler.

f) Demiryolları, karayolları ve köprülerin yapılması, korunması ya da onarım ve tadili gibi, işçilerin yerleşim yerlerinden uzak bir mesafede bulunan işyerlerine hep birlikte getirilip götürülmeleri gereken her türlü işlerde bunların toplu ve düzenli bir şekilde götürülüp getirilmeleri esnasında geçen süreler.

İşin niteliğinden doğmayıp da işveren tarafından sırf sosyal yardım amacıyla işyerine götürülüp getirilme esnasında araçlarda geçen süre çalışma süresinden sayılmaz. (4857/66)

46. Ara dinlenmesi: Günlük çalışma süresinin ortalama bir zamanında o yerin gelenekleri ve işin gereğine göre ayarlanmak suretiyle işçilere;

a) Dört saat veya daha kısa süreli işlerde onbeş dakika,

b) Dört saatten fazla ve yedibuçuk saate kadar (yedibuçuk saat dahil) süreli işlerde yarım saat,

c) Yedibuçuk saatten fazla süreli işlerde bir saat,

Ara dinlenmesi verilir.

Bu dinlenme süreleri en az olup aralıksız verilir

Ancak bu süreler, iklim, mevsim, o yerdeki gelenekler ve işin niteliği göz önünde tutularak sözleşmeler ile aralı olarak kullanılabilir.

Dinlenmeler bir işyerinde işçilere aynı veya değişik saatlerde kullanılabilir

Ara dinlenmeleri çalışma süresinden sayılmaz. (4857/68)

47. Kadın işçilerin doğumlarında çalıştırılmamaları: Kadın işçilerin doğumdan önce sekiz ve doğumdan sonra sekiz hafta olmak üzere toplam onaltı haftalık süre için çalıştırılmamaları esastır. Çoğul gebelik halinde doğumdan önce çalıştırılmayacak sekiz haftalık süreye iki hafta süre eklenir. Ancak, sağlık durumu uygun olduğu takdirde, doktorun onayı ile kadın işçi isterse doğumdan önceki üç haftaya kadar işyerinde çalışabilir. Bu durumda, kadın işçinin çalıştığı süreler doğum sonrası sürelerle eklenir

Yukarıda öngörülen süreler işçinin sağlık durumuna ve işin özelliğine göre doğumdan önce ve sonra gerekirse artırılabilir. Bu süreler hekim raporu ile belirtilir.

Hamilelik süresince kadın işçiye periyodik kontroller için ücretli izin verilir.

Hekim raporu ile gerekli görüldüğü takdirde, hamile kadın işçi sağlığına uygun daha hafif işlerde çalıştırılır. Bu halde işçinin ücretinde bir indirim yapılmaz.

İsteği halinde kadın işçiye, onaltı haftalık sürenin tamamlanmasından veya çoğul gebelik halinde onsekiz haftalık süreden sonra altı

aya kadar ücretsiz izin verilir. Bu süre, yıllık ücretli izin hakkının hesabında dikkate alınmaz.

Kadın işçilere bir yaşından küçük çocuklarını emzirmeleri için günde toplam birbuçuk saat süt izni verilir. Bu sürenin hangi saatler arasında ve kaç bölünerek kullanılacağını işçi kendisi belirler Bu süre günlük çalışma süresinden sayılır (4857/74)

48. İşyeri hekimi çalıştırmak ve bir işyeri sağlık birimi oluşturmak: Devamlı olarak en az elli işçi çalıştıran işverenler, Sosyal Sigortalar Kurumunca sağlanan tedavi hizmetleri dışında kalan, işçilerin sağlık durumunun ve alınması gereken iş sağlığı ve güvenliği önlemlerinin sağlanması, ilk yardım ve acil tedavi ile koruyucu sağlık hizmetlerini yürütmek üzere işyerindeki işçi sayısına ve işin tehlike derecesine göre bir veya daha fazla işyeri hekimi çalıştırmak ve bir işyeri sağlık birimi oluşturmakla yükümlüdür.

İşyeri hekimlerinin nitelikleri, sayısı, işe alınmaları, görev yetki ve sorumlulukları, eğitimleri, çalışma şartları, görevlerini nasıl yürütecekleri ile işyeri sağlık birimleri, Sağlık Bakanlığı ve Türk Tabipleri Birliğinin görüşü alınarak Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından çıkarılacak bir yönetmelikte düzenlenir (4857/81)

49. Tüketim kooperatiflerine işverenlerce yer tahsisi yapılabilmesi: İşyerlerinde, yüzelli ve daha fazla işçi çalıştırılması halinde, işçilerin ve ailelerinin gerekli ihtiyaçlarının karşılanması amacıyla işçiler tarafından kurulacak tüketim kooperatiflerine işverenlerce yer tahsisi yapılabilir. (4857/115)

50. Kıdem tazminatı: Bu Kanuna tabi işçilerin hizmet akitlerinin:

1. İşveren tarafından bu Kanunun 17 nci maddesinin II numaralı bendinde gösterilen sebepler dışında,

2. İşçi tarafından bu Kanunun 16 ncı maddesi uyarınca,

3. Muvazzaf askerlik hizmeti dolayısıyla,

4. Bağlı buldukları kanunla kurulu kurum veya sandıklardan yaşlılık, emeklilik veya malullük aylığı yahut toptan ödeme almak amacıyla;

5. 506 sayılı Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (A) bendinin (a) ve (b) alt bentlerinde öngörülen yaşlar dışında kalan diğer şartları veya aynı Kanunun Geçici 81 inci maddesine göre yaşlılık aylığı bağlanması için öngörülen sigortalılık süresini ve prim ödeme gün sayısını tamamlayarak kendi istekleri ile işten ayrılmaları nedeniyle,

Feshedilmesi veya kadının evlendiği tarihten itibaren bir yıl içerisinde kendi arzusu ile sona erdirmesi veya işçinin ölümü sebebiyle son bulması hallerinde işçinin işe başladığı tarihten itibaren hizmet aktinin devamı süresince her geçen tam yıl için işverence işçiye 30 günlük ücreti tutarında kıdem tazminatı ödenir Bir yıldan artan süreler için de aynı oran üzerinden ödeme yapılır(1475/14)

51. Sürekli/ süreksiz iş: Nitelikleri bakımından en çok otuz iş günü süren işlere süreksiz iş, bundan fazla devam edenlere sürekli iş denir.

Bu Kanunun 3, 8, 12, 13, 14, 15, 17, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 34, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 75, 80 ve geçici 6 ncı maddeleri süreksiz işlerde yapılan iş sözleşmelerinde uygulanmaz. Süreksiz işlerde, bu maddelerde düzenlenen konularda Borçlar Kanunu hükümleri uygulanır. (4857/10)

52. İş arama izni: Bildirim süreleri içinde işveren, işçiye yeni bir

iş bulması için gerekli olan iş arama iznini iş saatleri içinde ve ücret kesintisi yapmadan vermeye mecburdur. İş arama izninin süresi günde iki saatten az olamaz ve işçi isterse iş arama izin saatlerini birleştirerek toplu kullanabilir. Ancak iş arama iznini toplu kullanmak isteyen işçi, bunu işten ayrılacağı günden evvelki günlere rastlatmak ve bu durumu işverene bildirmek zorundadır.

İşveren yeni iş arama iznini vermez veya eksik kullanırsa o süreye ilişkin ücret işçiye ödenir.

İşveren, iş arama izni esnasında işçiyi çalıştırır ise işçinin izin kullanılarak bir çalışma karşılığı olmaksızın alacağı ücrete ilaveten, çalıştırdığı sürenin ücretini yüzde yüz zamlı öder(4857/27)

53. SSK işyeri bildirgesi ile birlikte verilecek belgeler:

- a) T.C kimlik numarasını gösteren nüfus cüzdanı örneği,
- b) İkametgah belgeleri ile imza sirküleri,
- c) Kayıtlı oldukları meslek kuruluşlarından alacakları belgeler
- d) Tüzel kişilerde hükmi şahsiyetin tescil edildiği Ticaret Sicil Gazetesi ile imza sirküleri,
- e) İşyeri açmak için aldıkları ruhsat örneği,
- f) Bağlı buldukları vergi dairesinin adını ve vergi hesap numarasını gösterir bir belge,
- g) Adi ortaklıklarda tüm ortakların onaylı T.C kimlik numarasını gösteren nüfus kayıt örneklerini ve ikametgah belgeleri,
- h) İşveren vekillerinin noterden onaylı vekaletnamelerini ve imza sirküleri,

ı) Defter ve belgelerini düzenleyen ve 3568 sayılı Serbest Muhasebecilik, Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanununa göre yetki almış bulunan serbest muhasebecilerinin veya serbest muhasebeci mali müşavirlerinin Ek:9 da belirtilen ilgili meslek kuruluşu tarafından onaylanmış belge,

i) Diğer kanunlar uyarınca tutmak zorunda oldukları defterlerin türünü gösteren resmi nitelikteki belge(SSİY/10).

54. Ay içinde (30) günden az çalışan veya eksik ücret ödenen sigortalılara ilişkin ibraz edilecek belgeler:

Aylık Prim ve Hizmet Belgesi ile birlikte ay içinde (30) günden az çalışan veya eksik ücret ödenen sigortalılara ilişkin;

- 1) İstirahatli olduğunu gösteren resmi kuruluşlara ait sağlık tesisleri veya işyeri hekimlerince düzenlenmiş hekim raporu,
- 2) Ücretsiz izinli olduğunu kanıtlayan izin belgesi,
- 3) Disiplin cezası uygulaması, gözüaltına alınması, tutukluluk haline ilişkin belgeler,
- 4) Kısmi süreli çalışmalara ait yazılı iş sözleşmesi,
- 5) En az işverenin imzasını havi puantaj kayıtları,
- 6) Grev, lokavt, genel hayatı etkileyen olaylar, doğal afetler nedeniyle işyerinde faaliyetin durdurulduğunu veya işe ara verildiğini gösteren ilgili resmi makamlardan alınan yazı örneği,

sigortalıların eksik gün bildirimine ilişkin bilgi formu ekinde ilgili Üniteye verilir veya Acele Posta Servisi (APS), iadeli taahhütlü ya da taahhütlü olarak gönderilir.

Bu durumların dışındaki (30) günden az çalışılan sürelerle ait geçerli belgeleri belirlemeye Kurum Yönetim Kurulu yetkilidir.

Yukarıda sayılan hallere ilişkin belgelerin geriye yönelik olarak her zaman düzenlenebilir nitelikte olanları, Aylık Prim ve Hizmet Belgesinin verilmesi gereken aydan sonra verilmesi halinde işleme konulmaz.

Toplu iş sözleşmesi yapılan işyerleriyle kamu işyerlerinde çalışan sigortalılara ilişkin eksik bildirimlerin nedenlerinin işverenler tarafından bir yazı ile Kuruma bildirilmesi halinde, bu durumdaki sigortalılar için belge aranmaz(SSİY/20).

55. İşyeri kayıtlarının SSK mevzuatı açısından geçersizlik halleri:

- a) Kullanılmaya başlanmadan önce tasdik ettirilmesi zorunlu olduğu halde tasdiksiz tutulmuş olan defterler,
- b) Kanuni tasdik süresi geçtikten sonra tasdik ettirilmiş olan defterlerin tasdik tarihinden önceki kısmı,
- c) İşçilikle ilgili giderlerin işlenmemiş olduğu tespit edilen defterler,
- d) Sigorta primleri hesabına esas tutulan kazançların kesin olarak tespitine imkan vermeyecek şekilde usulsüz, karışık veya noksan tutulmuş defterler,
- e) Herhangi bir ay için sigorta primleri hesabına esas tutulması gereken kazançların ve kazançlarla ilgili ödemelerin (sigorta primine esas kazancın ödemeye bağlı olduğu durumlar dahil) o ayın dahil bulunduğu hesap dönemine ait defterlere işlenmemiş olması halinde ise, o aya ait defter kayıtları,

f) Vergi Usul Kanunu gereğince bilanço esasına göre defter tutulması gerekirken işletme hesabı esasına göre tutulmuş defterler,

g) Ücret tediye bordrosundaki bilgilerin (**İşyerinin sicil numarası, Bordronun ilişkin olduğu ay, Sigortalının adı, soyadı, Sigortalının T.C Kimlik Numarası, Sigortalının sigorta sicil numarası, Ücret ödenen gün sayısı (ücret aylık olarak ödenmiş ise gün sayısı 30 gündür), Sigortalının ücreti (aylık, haftalık, gündelik, saat veya parça başı ücreti), Ödenen ücret tutarı, Ücretin alındığına dair sigortalının imzası,**) tümünü ihtiva etmeyen ücret tediye bordroları

h) Tehlike sınıfları farklı olan işyerlerinde çalışan sigortalıların aylık ücret tediye bordrolarının işverence birlikte düzenlenmesi,

ı) Aynı işverene ait iş veya işyerleri ile ilgili defter veya kayıtların müştereken tutulmuş olması ve bu defter veya kayıtların, her iş veya işyeri için ayrı ayrı verilmiş olan aylık prim ve hizmet belgesinde yazılı kazançlar toplamı ile uyumlu olmaması. (SSİY/25,27,28,29)

56. Deneme süresi içerisinde sigortalılık:

İşçi deneme süresi içerisinde Sendikalar, Toplu İş Sözleşmesi, Grev ve Lokavt ve Sosyal Sigortalar Kanunu ile tanınan haklardan yararlanır. Deneme süreli iş sözleşmesinde, iş sözleşmesi işçinin fiilen işe başladığı tarihten itibaren hüküm ve sonuçlarını doğurur. Deneme süresinde hizmet akdinin feshine ilişkin hükümler dışında tüm Yasa hükümleri uygulanır.

Deneme süresinde sadece ve sadece işçinin bildirimsiz ve tazminatsız iş sözleşmesi feshedilebilmekte, ücret ve diğer haklarının (sigortalı olması da dahil) devam etmektedir. Deneme süresinin sonunda

iş sözleşmesi kesinleştiğinde diğer normal sigortalılar gibi tüm hakları deneme süresinin başlangıcından itibaren işlemeye başlamaktadır.

57. 506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesine tabi özel emekli sandıkları:

T. Tütüncüler Bankası A.Ş. Memur ve Hizmetlileri Emekli Sandığı Vakfı,

Şekerbank T.A.Ş. Memur ve Hizmetlileri Sigorta ve Emekli Sandığı Vakfı,

Yapı ve Kredi Bankası A.Ş. Memur ve Hizmetlileri Yardım ve Emekli Sandığı Vakfı,

T. Odalar Borsalar ve Birlik Personeli Sigorta Emekli Sandığı Vakfı,

T. Emlak Bankası T.A.Ş. Memur ve Hizmetlileri Emekli Sandığı Vakfı,

Akbank T.A.Ş. Mensupları Tekaüt Sandığı Vakfı,

T. Ticaret Bankası Emekli Sandığı Vakfı,

T. Kredi Bankası A.Ş. Memur ve Müstahdemleri Sosyal Sigorta ve Yardım Sandığı Vakfı,

T. Garanti Bankası A.Ş. Memur ve Hizmetlileri Emekli Sandığı Vakfı,

T. Sınayi Kalkınma Bankası T.A.Ş. Memur ve Hizmetlileri Emekli Sandığı Vakfı

T. İş Bankası T.A.Ş. Mensupları Emekli Sandığı Vakfı,
Doğan Sigorta A.Ş. Mensupları Emekli Sandığı Vakfı,
T. Dış Ticaret Bankası A.Ş. Mensupları Emekli Sandığı Vakfı,
T. Vakıflar Bankası T.A.O. Memur ve Hizmetlileri Emekli Sandığı Vakfı,
Osmanlı Bankası A.Ş. Türkiye Personeli Emekli Sandığı Vakfı,
Milli Reasürans Mensupları Emekli Sandığı Vakfı,
Anadolu Anonim Türk Sigorta Şirketi Mensupları Emekli Sandığı Vakfı,
Pamukbank T.A.Ş. Memur ve Hizmetlileri Emekli Sandığı Vakfı,
Eskişehir Bankası Mensupları Emekli Sandığı Vakfı,
Türkiye Genel Sigorta A.Ş. Memur ve Hizmetlileri Emekli Sandığı Vakfı,
Ankara Anonim Türk Sigorta Şirketi Memur ve Hizmetlileri Emekli Sandığı Vakfı,
Şeker Sigorta A.Ş. Personeli Sigorta ve Yardım Sandığı Vakfı.

KAYNAKÇA

- 1- www.ssk.gov.tr
- 2- www.çalışma.gov.tr
- 3- www.maliyepostasi.com.tr
- 4- www.yaklasim.com